საქართველოს რესპუბლიკა

ელექტრონული ვერსია იხილეთ SAKRESP.GE

გამოდის 1918 წლიდან ● ფასი 1,5 ლარი

№93-94 (10096-10097) 2026 წლის 20 ივლისი, ორშაბათი

იხ. 4-5 გვ.

შიგნით — აქცია,
გარეთ — სანქცია...
ტვინში — მაქცია!

როგორი არ უნდა იყოს ქართველი!..

ოჰ, რა მოსაწყენი ოპოზიცია გვყავს!

სალომე ზურაბიშვილი ყველას წინააღმდეგ!

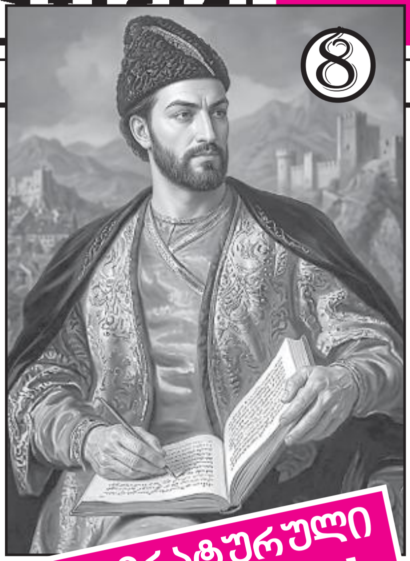
8

ლიტერატურული სენსაცია

სპარსული სტრუქტურის რუსთველური სტროფები

6

მესხიდან — მესიმდე!

2

რატომ უგზავნის ტრამპი კობახიძეს წერილს?!

საქართველოს ბიბლიური ანარეკლი

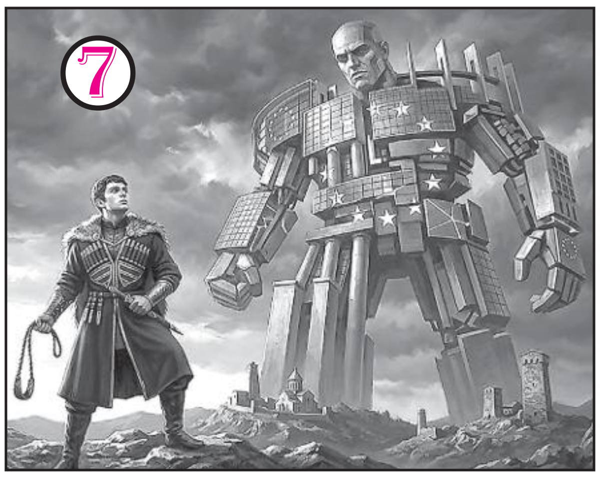
7

გურული ვეტერანი მეფუტკრეების თაფლი ანასეულიდან

6

იხ. 12 გვ.

იტალიის პრემიერ-მინისტრის

ალდო მოროს ტრაგიკული აღსასრული

დღეს – ხვალისთვის

რატომ უგზავნის ტრამპი კობახიძეს წერილს?!

რა იცვლება თბილისსა და ვაშინგტონს შორის...

აშშ-ის საგარეო კურსში დრამატული ცვლილებების ნიშნები სულ უფრო აშკარა ხდება: თეთრი სახლის ლიდერი დონალდ ტრამპი საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ირაკლი კობახიძეს საპასუხო წერილს უგზავნის. იმავდროულად, საგარეო საქმეთა მინისტრი მაკა ბოჭორიშვილი ვაშინგტონში, სახელმწიფო მდივან მარკო რუბიოს მიწვევით, სტრატეგიულ მინისტერიალზე ჩნდება. ბაიდენის ადმინისტრაციის პერიოდში დაგროვილი მრავალწლიანი დაძაბულობის შემდეგ, ეს მოვლენები მიანიშნებს, რომ ორმხრივ ურთიერთობებში ახალი ეპოქა იწყება. რა დგას თბილისის მიმართულებით დაწყებული მოძრაობის მიზეზების მიღმა და როგორ შეიძლება გადაითარგმნოს დონალდ ტრამპის საპასუხო გზავნილი?

წერილში ვკითხულობთ:

„ბატონო პრემიერ-მინისტრო, დიდი მადლობა ამერიკის დამოუკიდებლობის 250 წლის იუბილეს მოლოცვისთვის. დამოუკიდებლობის დღე ჩვენი ერის დაარსებისა და თავისუფლების, სიმტკიცისა და შეუპოვრობის იმ ურყევი სულისკვეთების ზეიმია, რაც ამერიკელ ხალხს ახასიათებს. ვამაყობთ იმ პრინციპებით, რომლებიც ჩვენს ქვეყანას მთელი ისტორიის მანძილზე უძღვებოდა და ვაფასებთ იმ პარტნიორთა მეგობრობას, რომლებიც იზიარებენ ამ იდეალებისადმი პატივისცემას. აღვნიშნავთ, რა დამოუკიდებლობის 250 წლის იუბილეს, მადლობელი ვარ, რომ გვიერთდებით სიცოცხლის, თავისუფლებისა და ბედნიერებისკენ სწრაფვის ამერიკული პრინციპების ზეიმში.

გულწრფელად ვაფასებ თქვენს ყურადღებიან გზავნილს. სუვერენიტეტის, უსაფრთხოებისა და ხანგრძლივი კეთილდღეობის მხარდასაჭერად ერთობლივი მუშაობით შეგვიძლია მნიშვნელოვანი პროგრესის მიღწევა. მოუთმენლად ველი ჩვენი თანამშრომლობის გაძლიერებას, რათა ერთად ვიაროთ მეტად უსაფრთხო, აყვავებული და მშვიდობიანი მომავლისკენ“ – აღნიშნულია წერილში.

მსოფლმხედველობრივი თანხვედრა

„საქართველომ საკუთარ თავზე ძალიან მძიმედ გამოსცადა ის, რასაც დღეს, შეიძლება ცოტა დაგვიანებით, მაგრამ ძალიან კარგია, რომ ახალი ადმინისტრაციის პირობებში საუბრობენ ჩვენი ამერიკელი კოლეგები. ეს მწარე გამოცდილება, ის ცუდი გამოცდილება ჩვენ გვეხმარება სწორი ანალიზის გაკეთებაში და რაც მთავარია, ქართველ ხალხს ეხმარება სწორი დასკვნების გამოტანაში“ – განაცხადა **მამუკა მდინარაძემ.**

საპარლამენტო ფრაქცია „ქართული ოცნების“ თავმჯდომარის პირველი მოადგილე **ლევან მაჭავარიანი** სოციალურ ქსელში აფასებს ტრამპის გზავნილს და ხაზს უსვამს ბაიდენის ადმინისტრაციის ნეგატიურ როლს წარსულში:

„საქართველო-აშშ-ს შორის ურთიერთობების გასაფუჭებლად ბაიდენის ადმინისტრაციამ ყველაფერი გააკეთა. იმ ადმინისტრაციამ, რომელშიც, ბატონი ტრამპის თქმით, „Deep State“-ს უზარმაზარი გავლენა ჰქონდა. ისინი ზუსტად იმ უსამართლო და ბინძური მეთოდებით გვებრძოდნენ, როგორითაც დღეს ბრიუსელი გვებრძვის – სიცრუით, შანტაჟით, მუქარით, დეზინფორმაციით, ორმაგი სტანდარტით და ა.შ. ჩვენს გუნდს ყველაფერი გაკეთებული აქვს იმისთვის, რომ აშშ-თან რეალური პარტნიორობა დაიწყოს“ – წერს **მაჭავარიანი.**

ანალიტიკოსი **რამაზ საყვარელიძე** For.ge-თან ამბობს, რომ ეს არის ტრამპის და ამერიკის პასუხი „ქართული ოცნების“ სტრატეგიულ მოთმინებაზე, რომელიც ამ ხნის განმავლობაში მშვიდად ელოდა.

„ეს არის ხელის გამოწვდენა ამ მოთმინების ფონზე, მით უმეტეს, ტრამპის მიერ ჩამოთვლილია ის ღირებულებები, რომლებიც ჩვენ გვაერთიანებს. აქ ღირებულებებზე დამყარებულ კონტაქტზეა საუბარი და არა უბრალოდ გეოგრაფიაზე. რა თქმა უნდა, ასევე მნიშვნელოვანია და ძალიან კარგი გზავნილია რუბიოს მიერ მაკა ბოჭორიშვილის ვაშინგტონში მიწვევა. ფაქტია, რომ საქართველოს თემა აშშ-ში უკვე მომწიფებულია და მისასალმებელია.

იგივე ტრამპი-რუბიოს ხელით კეთდება ეს სომხური დერეფანიც, ამიტომ ეს ადამიანები ყურადღებით უყურებენ ჩინეთსაც. მათი ინტერესების ასეთი წერტილებიდან გამომდინარე, ტრამპიც და რუბიოც, ასევე ვენსიც, ძალიან კრიტიკულები არიან ევროპის მიმართ. ეს კი ისევ და ისევ ჩვენთან საერთოს პოვებს. ამ ფონზე საინტერესოა, როგორ ესახებათ საქართველოსთან ურთიერთობის გაგრძელება. მითუმეტეს, რომ რუბიოს წარმომადგენლები საქართველოში იყვნენ ეკონომიკის პროფილით და ეს მხოლოდ პოლიტიკური განცხადებები არ არის. უფრო საფუძვლიანი ხიდი მზადდება ამერიკასა და საქართველოს შორის“ – ამბობს **საყვარელიძე.**

ხოლო კითხვაზე, შესაძლოა თუ არა ამერიკამ ურთიერთობის საქართველოსთან ნორმალიზებისთვის გარკვეული სახის მოთხოვნები წამოაყენოს, ხომ არ იყო სწორედ ამ მოთხოვნის მიზეზი ანაკლიის პორტი, რომლის მშენებლობაც საქართველოს ხელისუფლებამ საბოლოოდ თავად გადაწყვიტა, საყვარელიძე ამბობს, რომ რა თქმა უნდა, არავის აქვს იმის ილუზია, რომ, თანამშრომლობა ორ ქვეყანას შორის გარკვეული მოთხოვნების და დათმობების სანაცვლოდ არ ხორციელდება.

„რა თქმა უნდა, ლოგიკურია, რომ ამხელა ქვეყანას თავისი მოთხოვნები ექნება. ამერიკა მარტო იმიტომ, რომ ვუყვარვართ, ნაბიჯებს ამის გამო არ გადმოდგამს. ცოტა არასერიოზულია ასეთი მიდგომა. ამიტომ ოპოზიციის ჟრიამული იმის თაობაზე, რომ აი, საქართველომ რაღაცა დათმო და ანაკლია შესაძლოა სწორედ ამ შეთანხმების ნაწილიც ყოფილიყოს, ამაში გასაკვირი რა არის. ეს არის სწორედ თანამშრომლობა. ცალმხრივი ურთიერთობა ხომ არ არსებობს, რაღაცებს ვთმობთ და რაღაცებზე ისინიც გვპასუხობენ.

ასე რომ, მთავარი ის კი არ არის, საქართველომ გადადგა თუ არა, მთავარი ის არის, რომ ეს ნაბიჯები არის თუ არა ორმხრივი. ფაქტია, რომ ტრამპის პასუხი ამის ნიშანია. „ოცნება“ ევროპასთან დაკავშირებით სწორედ ამას ამბობს, რომ კი, ბატონო, ვითანამშრომლებთ, ოღონდ აქ ინტერესების ორმხრივი გათვალისწინება იყოს. ჯერჯერობით ამერიკასთან სურათი ისეთი იქმნება, რომ ეს ორმხრივი თანამშრომლობაა“ – ამბობს **საყვარელიძე.**

ლიკა ბერიკაშვილი

ირაკლი კობახიძე: ჩქაროსნული ავტომაგისტრალები ქვეყნისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია!

სამტრედია-გრიგოლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მე-3 მონაკვეთის გახსნა არის კიდევ ერთი დასტური იმისა, რომ საქართველოში ჩქაროსნული ავტომაგისტრალები სწრაფი ტემპით შენდება და ვითარდება, „ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა **ირაკლი კობახიძემ** სამტრედია-გრიგოლეთის ჩქაროსნული მაგისტრალის ახალი მონაკვეთის გახსნის ღონისძიებაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა.

როგორც მთავრობის მეთაურმა აღნიშნა, ავტომაგისტრალების მშენებლობა მთელი ქვეყნის მასშტაბით აქტიურად გრძელდება და დღეს ქვეყანაში უკვე ექსპლუატაციაშია მიღებული 389 კილომეტრი ჩქაროსნული ავტომაგისტრალი.

ეს დღე არის მნიშვნელოვანი ეტაპი ამ გზაზე, ჩვენ დღეს ვხსნით 6-კილომეტრიან მონაკვეთს, სამტრედია-გრიგოლეთის ავტომაგისტრალის სამუშაოები მომავალ წელს მთლიანად დასრულდება და მთლიანად იქნება აშენებული 52 კილომეტრი, სამტრედია-გრიგოლეთის ავტომაგისტრალი. მომავალ წელს იგეგმება უკვე მისი გახსნა, ახალი გზით ჩვენ გვერდს ვუვლით საკმაოდ მჭიდროდ დასახლებულ ზონას. შედეგად, მგზავრობის დრო თითქმის მესამედით მცირდება, იზრდება უსაფრთხოება და გადაზიდვების ეფექტიანობა. აქტიურად გაგრძელდება მთელი ქვეყნის მასშტაბით ავტომაგისტრალების მშენებლობა. წელსვე გაიხსნება გრიგოლეთი-ქობულეთის დარჩენილი ნაწილი. ქვეშეთი-კობის ისტორიული პროექტის ფარგლებში „გუდაურამდე მისასვლელი გზა. უკვე გამოცხადებულია საერთაშორისო ტენდერი თბილისის 49-კილომეტრიან შემოვლით გზაზე და ბათუმი-სარფის მაგისტრალზე. ეს არის უმნიშვნელოვანესი პროექტები, რომლებიც ქვეყანაში გამტარუნარიანობას მნიშვნელოვნად გაზრდის. ამასთანავე, უახლოეს მომავალში დაიწყება კახეთის მიმართულების დარჩენილი მონაკვეთის მშენებლობა, ჩრდილოეთ-სამხრეთის დერეფნის დარჩენილი მონაკვეთების მშენებლობა და ანაკლიის პორტთან მისასვლელი გზის მშენებლობა.

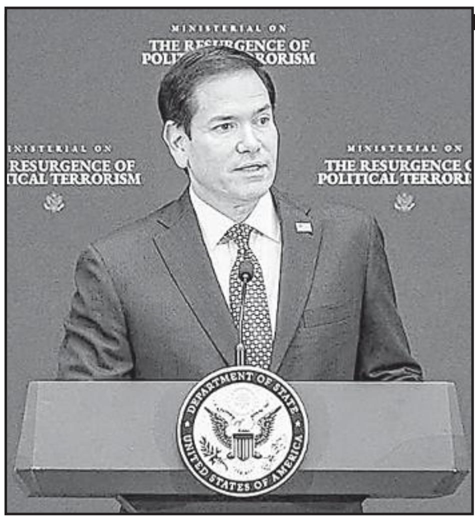

რა ჩამოიტანა ბოჭორიშვილმა ვაშინგტონიდან?!

ორ სკამზე მჯდომთა პოლიტიკა

„თქვენ აქ ხართ, რადგან თქვენს ქუჩებში თავს ესხმიან პოლიტიკურ ლიდერებს, სცემენ და ცოცხლად წვავენ პოლიციელებს, ვითარება უარესდება, მისი იგნორირება აღარ შეიძლება“ – ამ სიტყვებით გახსნა აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა ვაშინგტონში, „პოლიტიკური ტერორიზმის ხელახალი გააქტიურების შესახებ“ მინისტერიალი, რომელშიც **მარკო რუბიოს** მოწვევით, საგარეო საქმეთა მინისტრი **მაკა ბოჭორიშვილი** მონაწილეობდა.

რუბიომ მინისტერიალის მონაწილეებს სიტყვით უკვე მიმართა და აღნიშნა, რომ აშშ-ის ისტორიაში პირველად, პრეზიდენტ ტრამპის ხელმძღვანელობით, ქმნიან ინფრასტრუქტურას, პარტნიორობასა და სტრატეგიას უკიდურესად მემარცხენე ტერორიზმის დასამარცხებლად. მინისტერიალის მონაწილეების წინაშე სიტყვით გამოსვლისას, მარკო რუბიომ აღნიშნა, რომ მემარცხენე ძალადობა განსაკუთრებული დაცვის ღირსად იყო ქცეული და ეს ეპოქა უნდა დასრულდეს.

რუბიომ მონაწილეებს გაახსენა კადრი, როდესაც ტელეწამყვანი იდგა ცეცხლში გახვეულ უბანში, ეკრანზე კი ეწერა, რომ „პროტესტები, ძირითადად, მშვიდობიანად მიმდინარეობს“. რუბიომ მკაცრად გააკრიტიკა დასავლურ ქვეყნებში მზარდი პოლიტიკური ძალადობა და განაცხადა, რომ დროა, ეს ბოროტება ერთხელ და სამუდამოდ აღიკვეთოს.

„ძალადობა აღარ არის თეორიული საფრთხე, არამედ მწარე რეალობაა. თქვენ აქ იმიტომ იმყოფებით, რომ თქვენს ქუჩებში პოლიტიკურ ლიდერებს თავს ესხმიან და ესვრიან იმიტომ, რომ თქვენი ბიზნესები ააფეთქეს, რკინიგზაზე საბოტაჟი განახორციელეს, პოლიციელებს კი სასტიკად გაუსწორდნენ და დაწვეს. შექმნილი კრიზისი რეალურია და ის უარესდება. დღეს უკვე შეუძლებელია ამ რეალობის უგულებელყოფა. ამ პრობლემის უარყოფა აღარ შეიძლება. მარტივი ფაქტია, რომ არაფერი ის, რაც ახლა აღვწერე, ახალი არ არის“ – განაცხადა **მარკო რუბიომ.**

აშშ-ის ტერორიზმთან ბრძოლის ახალი სტრატეგიული ჩარჩოს ფარგლებში გამართული მინისტერიალი მიზნად ისახავს პოლიტიკური ძალადობის ახალი ტალღისა და ექსტრემისტული დაჯგუფებების საქმიანობის წინააღმდეგ ბრძოლის გზებზე მსჯელობას. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ეფექტიანი საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერებასა და ამ მიმართულებით ერთობლივი ძალისხმევის გაღრმავებას. დაგეგმილია მინისტერიალზე საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის **მაკა ბოჭორიშვილის** სიტყვით გამოსვლაც.

პარლამენტის ვიცე-სპიკერის **გიორგი ვოლსკის** განცხადებით, მაკა ბოჭორიშვილის ვაშინგტონში მიწვევა სერიოზული დასტურია იმისა, რომ საქართველოსთან თანამშრომლობა საგანგებოდ მნიშვნელოვანია. როგორც ვოლსკი აცხადებს, ჩვენს ქვეყანასთან ურთიერთობა შეერთებული შტატებისთვისაც სერიოზული შენაძენი იქნება. მისი თქმით, ფორუმზე აშშ-ის გარდა, ბევრი სხვა ქვეყანაც იქნება წარმოდგენილი და მაკა ბოჭორიშვილის დღის წესრიგში მათ წარმომადგენლებთან თანამშრომლობის საკითხებზე საუბარიც იქნება გათვალისწინებული.

ანალიტიკოს **დავით ქართველიშვილის** შეფასებით, ღონისძიებაში საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მონაწილეობა წინააღმდეგობაში მოდის იმ ქვეყნების განცხადებებთან, რომლებიც საქართველოს ხელისუფლებას „არალეგიტიმურად“ მოიხსენიებდნენ. ქართველიშვილის განცხადებით, ასეთ ვითარებაში, უცხოელი პოლიტიკოსები დიპლომატიური და პოლიტიკური წინააღმდეგობის წინაშე დგანან.

„წარმოიდგინეთ ამ მინისტერიალის ატმოსფერო: ერთ მაგიდასთან იკრიბებიან იმ ქვეყნების წარმომადგენლები, რომელთა ნაწილიც ჯერ კიდევ გუშინ, უმაღლეს დონეზე, სერიოზულობით უყვებოდა მსოფლიოს „ქართული ხელისუფლების არალეგიტიმურობის“ შესახებ. დღეს კი, მარკო რუბიოს მოწვევით, იძულებულია, მოუსმინოს საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის გამოსვლას, რომელიც ღონისძიების ოფიციალურ მონაწილეთა სიაშია შეყვანილი.

გამოდის საკმაოდ სახალისო დიპლომატიური თავსატეხი: თუ ხელისუფლება მართლაც იმდენად „არალეგიტიმურია“, მაშინ რატომ ზის მისი მინისტრი და მთავრობის ვიცე-პრემიერი არა შესასვლელთან, შემთხვევითი სტუმრის სტატუსით, არამედ საერთო დარბაზში, როგორც სრულუფლებიანი მონაწილე? როგორც ჩანს, არსებობს ლეგიტიმურობის განსაკუთრებული სახეობა – საკმარისად „არალეგიტიმური“ პრესრელიზებისთვის, მაგრამ სრულიად „ლეგიტიმური“ საერთაშორისო ფორუმებისთვის“ – აცხადებს **ქართველიშვილი.**

მისივე თქმით, კიდევ უფრო საინტერესოა სავარაუდო დიპლომატიური ქორეოგრაფიის დაკვირვება, არ მიესალმო მაკა ბოჭორიშვილს – ნიშნავს საკუთარი წინააღმდეგობის ხაზგასმას. მიესალმო – ნიშნავს, აღიარო, რომ „არასწორი“ ხელისუფლების წარმომადგენელთან ურთიერთობა, რატომღაც, აუტანელ მორალურ ტანჯვას არ იწვევს.

„პროტესტის ნიშნად დარბაზის დატოვება? მაშინ ვაშინგტონს უნდა აუხსნა, რატომ არის შენი პროტესტი მიმართული არა თბილისის, არამედ სტუმრების იმ სიის წინააღმდეგ, რომელიც ამერიკულმა მხარემ შეადგინა. ამიტომ ყველაზე მოსალოდნელი სცენარი ძველი და გამოცდილია: ფართო ფარისევლური ღიმილები, ხელის ჩამორთმევები, ერთობლივი ფოტოები და გმირული მცდელობა – ყველას დააჯერო, რომ ყველა წინა განცხადება სადღაც, პარალელურ რეალობაში გაკეთდა. საბოლოოდ, დიდი ალბათობით, ვიხილავთ მორიგ მასტერკლასს პოლიტიკური აკრობატიკისა და დიპლომატიური ეკვილიბრისტიკის სფეროში.

ერთი და იგივე ადამიანები, ერთდროულად დაიცავენ ორ ურთიერთგამომრიცხავ თეზისს: „ჩვენ არ ვაღიარებთ ამ ხელისუფლების ლეგიტიმურობას“ და „სიამოვნებით ვმონაწილეობთ მასთან ერთად ერთ საერთაშორისო ფორუმში, განვიხილავთ საერთო პროექტებსა და რეგიონულ უსაფრთხოებას“. ნებისმიერი სხვა პროფესიის შემთხვევაში, ამას ლოგიკურ წინააღმდეგობას დაარქმევდნენ, ან კოგნიტურ დისონანსს. თანამედროვე საერთაშორისო პოლიტიკაში კი ეს, რატომღაც, „პრინციპულ პოზიციად“ ითვლება. და რაც უფრო დამაჯერებლად ჟღერს ასეთი ურთიერთგამომრიცხავი განცხადებები, მით უფრო იქმნება შთაბეჭდილება, რომ მსოფლიო დიპლომატიის მთავარი სპორტი უკვე დიდი ხანია არც ფეხბურთია და არც ჩოგბურთი, არამედ საკუთარი პოლიტიკური უკანალის ორ სკამზე ერთდროულად მოთავსების სინქრონული ოსტატობა“ – აცხადებს **დავით ქართველიშვილი.**

თამთა ქარჩავა

რევაზ სოხაძე:
ჩვენ ყოველთვის სწორ გზას ვირჩევთ!

გავხსენით მორიგი 6-კილომეტრიანი მონაკვეთი იმ მაგისტრალისა, რომელიც საქართველოს მომავალს განსაზღვრავს. უკვე რამდენიმე წელია, ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობისთვის ეს სტრატეგიული ინფრასტუქტურა, უკეთესი ცხოვრების, რეგიონებში ახალი სიცოცხლის გაჩენის და ბიზნესის უკეთეს პირობებში კეთების შესაძლებლობად იქცა, „ამის შესახებ ინფრასტრუქტურის მინისტრმა **რევაზ სოხაძემ** სამტრედია-გრიგოლეთის ჩქაროსნული მაგისტრალის ახალი მონაკვეთის გახსნის ღონისძიებაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა.

როგორც მინისტრმა აღნიშნა, ქვეყნის მთავარი მაგისტრალი საქართველოს ეკონომიკური განვითარებისა და რეგიონების გაძლიერების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პროექტია. მისი განცხადებით, სახელმწიფოსთვის პრიორიტეტი ხარისხია და სწორედ ამ პრინციპით მიიღება გადაწყვეტილებები ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებისას.

„ამ გზის გახსნა სამი თვის წინაც შეგვეძლო. ეს იყო ჩვენი გეგმაც და მოსახლეობისთვის მიცემული დაპირებაც, თუმცა შესრულებული სამუშაო არ აკმაყოფილებდა იმ ხარისხს, რომელიც სახელმწიფომ საკუთარ მოქალაქეებს უნდა ჩააბაროს. გზა შეიძლება, გაიხსნას ადრე, ან გაიხსნას სწორად „ჩვენ ყოველთვის სწორ გზას ვირჩევთ“ „განაცხადა **რევაზ სოხაძემ.**

„ქვეყანას სჭირდება ახალი თაობის ინჟინრები, არქიტექტორები, მშენებლები, ტექნიკოსები და პროფესიონალები, რომლებიც საქართველოს მომავალს შექმნიან. ჩვენი მიზანია, საქართველო იყოს ქვეყანა, სადაც ცოდნა, ხარისხი და პროფესიონალიზმი განვითარების მთავარი საფუძველია“ „აღნიშნა **რევაზ სოხაძემ.**

შავი ზღვის ენერგოკაბელის პროექტისადმი ინტერესი წელს ერთბაშად გაიზარდა

რუმინეთის ელექტროგადამცემი სისტემის ოპერატორს Transelectrica-სა და „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“ შორის ურთიერთგაგების მემორანდუმის გაფორმების შემდეგ, შავი ზღვის წყალქვეშა ენერგოკაბელი ტექნიკური მომზადების ეტაპზე გადავიდა. საყურადღებოა, რომ ინტერესი აღნიშნული პროექტისადმი წელს ერთიორად გაიზარდა.

პროექტი ითვალისწინებს მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი კაბელის გაყვანას შავი ზღვის ფსკერზე, რაც საქართველოსა და რუმინეთს ელექტროენერგიის პირდაპირი გადაცემის შესაძლებლობას მისცემს და ევროკავშირის მიმართულებით ახალი ენერგეტიკული დერეფნის შექმნას შეუწყობს ხელს.

Transelectrica-ს განცხადებით, ეს რეგიონისთვის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ენერგეტიკული ინიციატივაა, ხოლო მემორანდუმის ხელმოწერა ინფრასტრუქტურის შექმნის პრაქტიკული სამუშაოების დაწყების წინაპირობას წარმოადგენს. პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია, როგორც მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზის, ისე ციფრული კავშირის ინფრასტრუქტურის მოწყობა ქართულ ანაკლიასა და რუმინულ კონსტანცას შორის.

დაგეგმილი ინფრასტრუქტურის საერთო სიგრძე 1 155 კილომეტრია. აქედან 1 115 კილომეტრი შავი ზღვის ფსკერზე გაივლის, ხოლო 40 კილომეტრი ხმელეთზე განთავსდება. გადამცემი ხაზის საპროექტო სიმძლავრე 1 300 მეგავატია.

რუმინული მხარის შეფასებით, პროექტის განხორციელება ქვეყანას ევროპულ ენერგოსისტემასთან უფრო მჭიდრო ინტეგრაციის, ელექტროენერგიის დამატებით წყაროებზე წვდომის, ენერგეტიკული უსაფრთხოების გაძლიერებისა და განახლებადი ენერგიის უფრო ფართოდ ინტეგრირების შესაძლებლობას მისცემს. ასევე, რუმინეთის როლი ევროპის ენერგეტიკულ ინფრასტრუქტურაში მნიშვნელოვნად გაიზრდება.

ცოტა ხნის წინ შავი ზღვის წყალქვეშა კაბელის პროექტს ევროპარლამენტმა და ევროსაბჭომ ორმხრივი ინტერესის პროექტის სტატუსი მიანიჭა. ბოლოდროინდელი მოვლენები ადასტურებს, რომ შავი ზღვის ენერგოკაბელის პროექტი გასცდა მხოლოდ სტრატეგიული ხედვის დონეს და გადავიდა პრაქტიკულ ფაზაში. როგორც Shine Energy-ის დამფუძნებელმა **ნინო გადელიამ** აღნიშნა, პროექტს ექნება ევროკავშირის მხრიდან, როგორც ფინანსური მხარდაჭერა, ისე სამართლებრივი და ადმინისტრაციული ხელშეწყობა, მათ შორის, დაჩქარებული ნებართვების პროცედურები.

„განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ამ პროექტის გავლენა გენერაციის სექტორზე. ასეთი მასშტაბის ინფრასტრუქტურა პირდაპირ ქმნის მოთხოვნას ახალ განახლებადი ენერგიების გენერაციის ობიექტებზე“ – განაცხადა **ნინო გადელიამ.**

მისი შეფასებით, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ საქართველო ამ პროცესში პოზიციონირდება, როგორც სანდო და სტრატეგიული პარტნიორი ევროპისთვის. მიუხედავად რეგიონში არსებული გამოწვევებისა, ქვეყანა ინარჩუნებს საინვესტიციო და ენერგეტიკულ მიმზიდველობას.

ბექა დანელია

> «ბევრი რამ ხდება,
> ჰორაციო,
> ზეცად და ქვეყნად,
> რაც ფილოსოფოსთ
> სიზმრად,
> არც კი მოელანდებათ»...

8 ივლისს ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეამ ყოველწლიურ საპარლამენტო სესიაზე მიიღო □ჰააგის დეკლარაცია□ მასში წერია, რომ საპარლამენტო ასამბლეა მოუწოდებს წევრ ქვეყნებსა და საერთაშორისო საზოგადოებას □თავი შეიკავონ საქართველოში ჩატარებული ნებისმიერი არჩევნების აღიარებისაგან, რომლებიც ადგილობრივი და საერთაშორისო სანდო სადამკვირვებლო მისიების მიერ არ შეფასებულა როგორც თავისუფალი, სამართლიანი და დემოკრატიული□

ბევრი რეზოლუცია გვახსოვს ევროპული სტრუქტურების მიერ მიღებული, მაგრამ მსგავსი შხამიანი რამ ჯერ არ ყოფილა. შეგახსენებთ, რომ პროექტის წარმდგენი გახლავთ ჩვენი □დაუძინებელი მეგობარი□კონგრესმენი ჯო უილსონი.

აი, ასე... რა შეიძლება ითქვას ამ დამამუნჯებელ დოკუმენტზე? პარლამენტის თავმჯდომარის შალვა პაპუაშვილის თქმით, ეს ამბავი □საერთაშორისო წესრიგის დასრულების მაგალითია□ პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ კი ასეთი შეფასება მისცა მას: □არსებობს ცნობილი გამონათქვამი–□რასაც პეტრე ამბობს პავლეზე, პეტრეზე მეტს ამბობს, ვიდრე პავლეზე□ ეს გამონათქვამი ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის არსებულ რეზოლუციას საუკეთესოდ აფასებს...არაფორმალური ოლიგარქიული გავლენით მოქმედი სხვა ევროპული ინსტიტუტების მსგავსად ეუთოც უკვე ღიად ჩართეს პროცესში, რომლის მიზანი უსამართლო და სამარცხვინო ბრალდებებით, სანქციებით და ზეწოლის თუ შანტაჟის სხვა ბერკეტების გამოყენებით საქართველოში ხელისუფლების შეცვლა და □დიპ სტეიტის□მორჩილი აგენტურით მისი ჩანაცვლებაა□

რაც მთავარია, ამ ყველაფრიდან შინაურის სუნი გვცემს, აშკარად ევროპაში ხშირ-ხშირად მორბენალი ჩვენივე მოქალაქეების ნახელავია, რომლებიც, სხვათა შორის, არც მალავენ თავიანთ მოღალატურ ქმედებას და... ამაყობენ კიდეც.

ამაზე ვრცლად ილაპარაკეს ამ დღეებში თბილისის საქალაქო სასამართლოში ე.წ. საბოტაჟის საქმეზე მოწმის სახით დაკითხულმა □ერთიანი ნეიტრალური საქართველოს□ წევრებმა ვატო შაქარიშვილმა, ნანა კაკაბაძემ, ლევან ნიკოლეიშვილმა, ბიძინა გიორგობიანმა და გელა ნიკოლაიშვილმა. ვატო შაქარიშვილმა განაცხადა: □წელიწადზე მეტი ხნის წინ ჩვენ მივმართეთ საქართველოს პროკურატურას იმასთან დაკავშირებით, რომ მოხდეს აგენტურის საქმიანობის გამოძიება. ჩვენ წარვადგინეთ ძალიან ვრცელი მასალა, მათი მოქმედების ჯაჭვი, დროში და სივრცეში მოქმედებები რომ იყო კოორდინირებულად, იმართებოდა ერთი ცენტრიდან, ერთი სცენარით, რომელშიც აგენტურული ქსელის ყველა რგოლს ჰქონდა თავისი დავალება. აგენტურული ქსელი შედგება რამდენიმე ნაწილისგან. ეს არის ე. წ. პოლიტიკური პარტიები, მედიები და ენჯეოები. ესენი იყვნენ სხვადასხვა სფეროების ცალკეული წარმომადგენლები და იყო კოორდინირებული, ორგანიზებული და დაფინანსებული გარედან, არაერთი ქვეყნიდან. მთავარი ის არის, რომ ისინი არ ემსახურებოდნენ ქართველი ხალხის ინტერესებს, არამედ მოქმედებდნენ უცხო ძალების ინტერესების შესაბამისად. ეს საქმიანობა ემსახურება ჩვენი სახელმწიფოს ძირის გამოთხრას. ეს არის მტრული საქმიანობა და უცხო ძალებისათვის მტრულ საქმიანობაში დახმარება ჩვენი ეროვნული ინტერესების წინააღმდეგ□

ცნობისათვის: ე. წ. საბოტაჟის საქმეზე ბრალი წაყენებული აქვთ **მიხეილ სააკაშვილს, გიორგი ვაშაძეს, ნიკა გვარამიას, ზურაბ გირჩი ჯაფარიძეს, ელენე ხოშტარიას, მამუკა ხაზარაძესა და ბადრი ჯაფარიძეს.** □ჩვენი მიზანია ქვეყანაში გაჩნდეს რეალური ოპოზიცია. ის კრიმინალები, ვისაც ოპოზიციის სახელით ოკუპირებული აქვთ ოპოზიციური ველი და ამის გამო ვერ ხორციელდება რეალური ოპოზიციის გაჩენა, უნდა ჩამოშორდნენ პოლიტიკას.□ეს სიტყვები ნანა კაკაბაძეს ეკუთვნის.

ოპოზიცია კი, ჯერჯერობით გონს ვერ მოსულა და ახალ-ახალ ოინებს იგონებს. ამას წინათ ნიკა გვარამიამ ოპოზიციის სტრატეგია გააცხადა: □შიგნით – აქცია, გარეთ – სანქცია, ალტერნატივა□ დავუმატოთ და სრული გავხადოთ: ტვინში – მაქცია!

ირაკლი კობახიძის განცხადებით, სწორედ ეს არის ქვეყნის ღალატი.

შიგნით – აქცია, გარეთ – სანქცია ანუ ქვეყნის შიგნით უნდა შევკრიბოთ თუნდაც 150 კაცი, რათა გარეთ შეიქმნას ვითარება მტრული საქმიანობისთვის. ვნახოთ, რა შექართველოს მთავრობასთან კავშირი პრაქტიკულად არ გვაქვს და არც მისი მხარდაჭერა გვსურს. ჩვენ გვსურს ქართველი ხალხის მხარდაჭერა. ასევე გვსურს მხარდაჭერა იმაზე, როგორ შეგვიძლია ეს საუკეთესოდ გავაკეთოთ, რათა ქართველმა ხალხმა ევროპის იმედი არ დაკარგოს.□

სელაპი უნდა იყო, რომ ამ სიტყვების ნამდვილ არსს ვერ ჩაწვდე!

* * *

პარტია „მოქალაქეების□ლიდერს ალეკო ელისაშვილს თბილისის საქალაქო სასამართლომ 13 წლით პატიმრობა მიუსაჯა სასამართლოს კანცელარიის შენობის დაწვის მცდელობისათვის. განაჩენის გამოტანამდე პატიმარმა დასკვნითი

ლიფიკაციას არ ეთანხმებიან არც ადვოკატი და არც ოპოზიცია მთლიანად. თუმცა, პროკურორი განმარტავს, რომ ელისაშვილმა მინიმალური სასჯელი ვერ დაიმსახურა მონანიების არქონის გამო. ერთ-ერთმა ფეისბუქმომხმარებელმა მოხდენილად დაწერა, ალეკო ელისაშვილი გმირი არ არის და ამაოდ ცდილობთ, გმირად გამოიყვანოთო, მან ფაქტი, თავისი ქმედება აღიარა, თუმცა არა როგორც დანაშაული. ოპოზიციის ახალი ვარსკვლავური ლიდერი ნიკა გვარამიაც შეფარვით აღიარებს ამ ბრალს, თუმცა დამნაშავედ ისევ ხელისუფლება გამოჰყავს: „წისქვილის ქვა დაატრიალეს ალეკოს თავს. ამ ვითარებაში რომ წონასწორობა დაეკარგა, ნამდვილად არაა გასაკვირი.□

ალეკოს 13 წელი გააპროტესტა სალომე ზურაბიშვილმაც: □არ ვიცი, რა სცენარი დაუტრიალეს ელისაშვილს. ერთადერთი რამ ვიცი, რომ ამ 13 წელს სამართალთან კავშირი არა აქვს□

შიგნით — აქცია, გარეთ — სანქცია... ტვინში — მაქცია!

ფასებას მისცემენ საგამოძიებო უწყებები, მაგრამ სწორედ ეს არის საკუთარი ქვეყნის ღალატი.

* * *

საქართველოს მთავრობასთან კავშირი პრაქტიკულად არ გვაქვს და არც მისი მხარდაჭერა გვსურს. ჩვენ გვინდა მხარი დავუჭიროთ ქართველ ხალხსო, განაცხადა ევროკავშირის უმაღლესმა წარმომადგენელმა საგარეო საქმეთა და უსაფრთხოების პოლიტიკის საკითხებში კაია კალასმა ბრიუსელში ევროკავშირის წევრი ქვეყნების საგარეო საქმეთა მინისტრების შეხვედრაზე.

კალასის მიხედვით, ეს ასე უნდა გვესმოდეს: ევროპას ჩვენ ვუნდივართ, ჩვენზე ფიქრობს, როგორ დაგვეხმაროს, ხალხისთვის რა იქნება სასარგებლო, მაგრამ... აი, უფრო საინტერესო ფრაგმენტი მისი გამოსვლიდან: **□შავი ზღვის სტრატეგია, რომელიც გასულ წელს შევიმუშავეთ, უკვე არსებობს. ახლა მისი განხორციელების ეტაპზე ვართ. ამ პროცესში, რა თქმა უნდა, შავი ზღვის გარშემო მდებარე სხვადასხვა ქვეყანა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს. ამჯერად სირთულეები გვაქვს საქართველოსთან დაკავშირებით, რადგან სა-**

სიტყვით ისარგებლა და ასე ახსნა თავისი ქმედება: □ჩემი საქციელი პროტესტი იყო იმაზე, რაც ქვეყანაში ხდება, მათ შორის ამ შენობაში. ხელისუფლებისთვის შეფურთხება მინდოდა და იმის ჩვენება, რომ ვერ დაგვაჩოქებენ...თუ არ გამომივიდოდა, ვიცოდი, რაც მელოდა... მე აქ ქვეყნის სიყვარულისთვის ვზივარ...კობახიძის და მდინარაძის დედა მოვ..ან. უკრაინას გაუმარჯოს და დედის ტ..ნა რუსეთს“. (ყოჩაღ, ბიჭო!)

შეგახსენებთ, რომ პროკურატურამ ბრალდება ალეკო ელისაშვილს ტერორიზმის მუხლით წაუყენა, კერძოდ პოლიტიკოსს უწყება ტერორისტული აქტის ჩადენის მცდელობას ედავებოდა მას შემდეგ, რაც 2025 წლის 29 ნოემბრის გამთენიისას **თბილისის საქალაქო სასამართლოს კანცელარიის შენობის დაწვა სცადა და დაზიანებები მიაყენა მანდატურის სამსახურის თანამშრომლებს.** სხვათა შორის, ერთ-ერთი მათგანი ალეკომ შეაქო კიდეც, მაგარი ვაჟკაცი იყო, ძალიან შემებრძოლაო. დანაშაულის კვალიფიკაცია 10-15 წლამდე სასჯელს ითვალისწინებდა. რა თქმა უნდა, არც სასჯელის ზომას და არც კვა-

სახალხო დამცველი ლევან იოსელიანი: □ალეკოს უდანაშაულობაზე არავინ საუბრობს. სასჯელი უნდა იყოს იმის შესაბამისად, რაც მან ჩაიდინა. შეიძლებოდა უფრო დაბალი ყოფილიყო ეს სასჯელი□ მანამდე სოციალურ ქსელში გამოაქვეყნა სტატუსი: □ვანო მერაბიშვილი – 6 წელი და 9 თვე; ზურაბ ადეიშვილი – 6 წელი; დავით კეზერაშვილი – 5 წელი; ბაჩო ახალაია – 9 წელი; მეგის ქარდავა – 9 წელი; ალექსანდრე მუხაძე, მეტსახელად □ქილერა“ – 9 წელი... ალეკო –13 წელი□

ამ 13-მა წელმა დიდი ხმაურით მიმდინარე სხვა საქმე გამახსენა, კერძოდ, ახალგაზრდა მასწავლებლის გიგა ავალიანის მკვლელობის საქმე, რომელმაც ბევრი არასრულწლოვანი გაუშვა ციხეში, მათ შორის ისინიც, ვინც უშუალოდ არ მონაწილეობდნენ ცემაში. ერთ-ერთ არასრულწლოვანს შეუტყობინებლობის ბრალდებით სწორედ 13 წელი მიესაჯა. საზოგადოება ტაშით შეხვდა მაქსიმალურ განაჩენს. ოპოზიციისგან და ზემოხსენებული გვამებისგან არავითარი შეფასება არ მსმენია. ელისაშვილის დანაშაულის სასჯელი რატომ არის საყოველთაო აღშფოთების საგანი და არასრულწლოვნის მიერ შეუტყობინებლობა კი 13 წელს იმსახურებს ყოვლად უკომენტაროდ და უხმაუროდ?

* * *

1990 წლის შემოდგომაზე □მხედრიონის□მიერ გამოცხადებულ მიტინგზე, მთავრობის სასახლის წინ,

როგორი არ უნდა იყოს ქართველი!..

სალომე ზურაბიშვილი ყველას წინააღმდეგ!

კოლაფსი და შიდა ომები ოპოზიციურ ფლანგზე

შიდა დაპირისპირებები და სრული პოლიტიკური ქაოსი – ქართულ ოპოზიციაში ნამდვილი მიწისძვრაა! თამაში ექსპრეზიდენტი სალომე ზურაბიშვილი ჩაერთო, რომელმაც ტრადიციულ პარტიებს „უუნარობის“ განაჩენი გამოუტანა და ღია ომი გამოუცხადა. სანამ იგი პროცესების ლიდერობას ცდილობს, ოპოზიციური ალიანსები შიგნიდან იშლება, ხოლო ლიდერები ერთმანეთს კულუარულ გარიგებებსა და წესდების დარღვევაში ადანაშაულებენ.

აკაკი ასათიანმა ასეთი რამ თქვა: ყოველი ქართველი პოლიტიკოსი არანაკლებ გონიერია, ვინემ მიტერანი, ბუში, გორბაჩოვი და ა. შ. ერთად აღებულიო.

ნეტა, ახლაც ასე ფიქრობს ბატონი აკაკი ქართველ პოლიტიკოსებზე, იმ პოლიტიკოსებზე, რომლებიც ორშაურად ყიდიან საქართველოს ინტერესებს, საქართველოს დღევანდელ და ხვალინდელ დღეს? საინტერესოა, ისეთი გონიერი კაცი, როგორიც ბატონი აკაკია, რამ მიიყვანა ამ მცდარ დასკვნამდე მაშინ, როცა ჩვენი ისტორიის ბოლო 35 წლის მანძილზე ქართველი პოლიტიკოსები სწორედ რომ გონიერების საწინააღმდეგოდ ირჯებიან...

* * *

ახლა ორიოდ სიტყვა საზღვარგრეთის ამბებზეც. ამ დღეებში ვაშინგტონში გაიმართა „პოლიტიკური ტერორიზმის ხელახალი გააქტიურების შესახებ“ მინისტერიალი, რომელშიც აშშ სახელმწიფო მდივნის მარკო რუბიოს მიწვევით საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი მაკა ბოჭორიშვილი მონაწილეობდა და სიტყვითაც გამოვიდა.

ოპოზიცია ჯერ ამ ამბავმა გადარია, შემდეგ მინისტერიალის მონაწილეთა ჯგუფურმა ფოტოსურათმა, სადაც ქ-ნი მაკა რუბიოს გვერდით, მის ხელმარჯვნივ დგას. თითქოს ეს არ კმაროდა და იმავე დღეს გამოქვეყნდა აშშ პრეზიდენტის დონალდ ტრამპის მიერ ჩვენი პრემიერ-მინისტრის ირაკლი კობახიძისათვის მოწერილი წერილი, სადაც აშშ-ს დამოუკიდებლობის დღის მილოცვისათვის მადლობას უხდის: **„გულწრფელად ვაფასებ თქვენს ყურადღებიან გზავნილს. სუვერენიტეტის, უსაფრთხოებისა და ხანგრძლივი კეთილდღეობის მხარდასაჭერად ერთობლივი მუშაობით შეგვიძლია მნიშვნელოვანი პროგრესის მიღწევა. მოუთმენლად ველი ჩვენი თანამშრომლობის გაძლიერებას, რათა ერთად ვიაროთ მეტად უსაფრთხო, აყვავებული და მშვიდობიანი მომავლისაკენ“.**

აღდგომა და ხვალაო!

ალეკო ასლანიშვილი

საპროტესტო ტალღა და ოპოზიციის კრიზისი

თავდაპირველად პოლიტიკური ოპოზიცია ვერ ახერხებდა საპროტესტო პროცესების ეფექტიანად მართვას. მთელ პასუხისმგებლობას სამოქალაქო აქტივისტები და თავად საზოგადოება იღებდა. მოგვიანებით, ძალების გაერთიანებით ჩატარდა 26 მაისის აქცია, სადაც საზოგადოებრივმა მუხტმა და პოლიტიკურმა სპექტრმა საერთო ძალისხმევა აჩვენეს, თუმცა ამას ორგანიზატორების მისამართით მწვავე კრიტიკა და დაპირისპირება მოჰყვა.

სწორედ ამ მყიფე ეტაპზე, ასპარეზზე სალომე ზურაბიშვილი გამოდის. ზურაბიშვილი პირდაპირ აცხადებს, რომ ტრადიციული პოლიტიკური გაერთიანებები უუნარონი აღმოჩნდნენ, ამიტომ საზოგადოებამ პროცესების მართვა თავად უნდა აიღოს ხელში:

„აღარ გაქვთ უფლება, რომ გვერდზე გაიწიოთ და თქვათ, რაც იქნება იქნება, აბა, მე რა შემიძლია. დიახაც, თქვენ და ყველას ერთად შეგვიძლია. მე პირადად, თქვენთან ერთად შემიძლია და არა – მარტო. აღარ გვჭირდება მარტო ლიდერები, მესია, რომელიც ჩამოფრინდება და გადაგვარჩენს. თუ ჩვენში ვერ მოვძებნოთ სოლიდარობის, ერთმანეთის გაგების ძალას, მაშინ ამ ქვეყნის ღირსი არ ვართ და უნდა შევიგნოთ.

პარტიებმა უნდა დაიბრუნონ საზოგადოების ნდობა. ამისთვის საჭიროა ერთხელ დათმონ პარტიული ინტერესები ქვეყნის ინტერესების სასარგებლოდ.

ტრადიციული პოლიტიკური გაერთიანებები უუნარო აღმოჩნდა, ამიტომ საზოგადოება აღარ უნდა ელოდოს მათ და პროცესების მართვა თავადვე უნდა აიღოს ხელში. მთავარი საკითხია, როგორ და როდის ჩაატარებენ არჩევნებს და როგორია ჩვენი მზადყოფნა იმისთვის, რომ ეს არჩევნები წავართვათ. ამას სჭირდება ძალიან დიდი მზადება და იმის შეგნება, რომ ეს არის ჩვენი შანსი, დავიბრუნოთ ეს ქვეყანა.

ჩვენი მოკავშირეებისა და პარტნიორების მხრიდან ეს რეზოლუციები და შეფასებები არ იცვლება; მალე თითქმის ორი წელი შესრულდება და მათი პოზიცია მხოლოდ და მხოლოდ მძიმდება. ეს იმიტომ, რომ ხელისუფლება დღითიდღე იღებს იმგვარ რეპრესიულ ზომებს, რომლებიც საზოგადოების ყველა სეგმენტს ეხება. ეს ყველაფერი კი შეუმჩნეველი და ყურადღების მიღმა ვერ დარჩება ჩვენი ვერცერთი პარტნიორისთვის“ – განაცხადა **სალომე ზურაბიშვილმა.**

მეხუთე პრეზიდენტი ასევე მიიჩნევს, რომ ძველი პოლიტიკური გაერთიანება „რეჟიმის ჩარევისა“ და ოპოზიციის ლიდერების ციხეში ყოფნის გამო ვერ შედგა:

„ბრძოლით არჩევნებს აქვს სულ სხვა დატვირთვა... აქ უნდა იყოს სრული ერთობა საზოგადოების და მე არ ვლაპარაკობ იმ ძველ გაერთიანებას პოლიტიკური პარტიების, რომელიც, როგორც ჩანს ვერ შედგა და ალბათ, ამ რეჟიმის ჩარევების გამო... აუცილებელია საზოგადოებამ აიღოს თავის თავზე და მოამზადოს ის, რაც არის მისი მომავალი და ამ მომავალს უნდა ბრძოლით წართმევა ამ რეჟიმისგან... საზოგადოება არის ლოკომოტივი, საზოგადოება არის წამყვანი და საზოგადოება გადაარჩენს თავის თავს“ – განაცხადა **ზურაბიშვილმა.**

რა უპასუხეს ზურაბიშვილს და რა ხდება ოპოზიციაში?!

ამ ყველაფრის პარალელურად, ოპოზიციურ ფლანგზე სრული ქაოსია. **„კოალიცია ცვლილებებისთვის“** ერთ-ერთი ლიდერი **ნიკა გვარამია** ღიად აკრიტიკებს ალიანსს, მიუთითებს წესდების დარღვევასა და ცალკეული ჯგუფების მიერ არჩევნებში შესვლაზე კულუარულ ვაჭრობაზე:

„სამწუხაროდ, ოპოზიციის ფლანგზე დაპირისპირება არის. 26 მაისის მშვენიერი აქცია იყო. უბრალოდ, მეორე დღეს რაც მოხდა პოლიტიკური სპექტრის ცალკეული წარმომადგენლებისგან, ეს იყო ცუდი... მე არ მაწუხებს „ნაციონალური მოძრაობა. ზუსტად ვიცი, რომ ენმ აუცილებლად უნდა იყოს ხელისუფლების ცვლილების ავანგარდში, მაგრამ ის უნდა იყოს ერთ-ერთი... მე მგონია, რომ ამ ფორმატმა აჩვენა სიცოცხლისუნარიანობა. თუმცა ვფიქრობ, მოვიდა დრო, რომ ჩვენ ხელახლა შევიკრიბოთ ხელმომწერები და გადავიაზროთ, რას ვაკეთებთ... ისე კი არაა, რომ გამოცანებით ერთმა ნაწილმა პარტიის რომელიღაცას რაღაც, ან რეგიონ-რეგიონ იაროს და ალიანსის წესდების დარღვევით ილაპარაკოს – ხვალ არჩევნები რომ იყოს, შევალთო. ეს დარღვევაა“ – განაცხადა **გვარამიამ.**

არჩევნებთან დაკავშირებით, გვარამიამ დასძინა:

„წინაპირობებს შექმნა უნდა და მუშაობა... დღეს თუ ივანიშვილს ეტყვი: „გინდა, დათმე, გინდა არა, მე იქ ვარ, შენ თამაშში“, ეს ტაქტიკურადაც არ მესმის. მეორე საკითხია სტრატეგია, მორალი. ჩვენი მოთხოვნაა, მაქსიმალურად მოვიახლოვოთ ის, რასაც ჰქვია არჩევნები... ჩვენ უნდა გვეყოს მოთმინება“ – განაცხადა მან.

„დანიშნული ლიდერი“ ნულოვანი გავლენით

ექსპრეზიდენტ **სალომე ზურაბიშვილის** მცდელობაზე, მწვავე კრიტიკითა და პოზიციონირებით ოპოზიციის ლიდერობა საკუთარ თავზე აიღოს, ანალიტიკოსი დავით ზარდიაშვილი ამბობს, რომ მას ამის რეალური რესურსი არ გააჩნია:

„ამ ფლანგზე არცერთი მათგანი არ არის ლიდერი. საკმარისია შევხედოთ თითოეული მათგანის რეიტინგსა და რეალურ მხარდაჭერას – იქნება ეს არჩევნებზე მიღებული ხმებით თუ ნებისმიერი სოციოლოგიური კვლევით. რასაკვირველია, მათ ჰყავთ ვიწრო, შიდა მოხმარების აუდიტორია, რაღაც კონკრეტული ჯგუფი, სადაც მათი ნარატივები მუშაობს. თუმცა, მთლიანობაში, მათი მხარდამჭერების რაოდენობა სადღაც 15-20%-ის ფარგლებში მერყეობს.

აქედან გამომდინარე, „ლიდერი“ ძალიან ხმამაღალი ნათქვამია. ვის მიერ არის სალომე ზურაბიშვილი ლიდერად აღიარებული? რა თქმა უნდა, ის არის გარედან დანიშნული ფიგურა. დასავლეთიდან იმასაც კი ამტკიცებენ, თითქოს ის ჯერ კიდევ პრეზიდენტია, რაც, ბუნებრივია, აბსურდია“ – ამბობს ანალიტიკოსი.

მისი თქმით, რეალობა ისაა, რომ მათი გავლენა ქართულ პოლიტიკაზე ნულის ტოლია. ეს ადამიანები ხელისუფლებაში ვერასდროს მოვლენ. მათი ერთადერთი ფუნქცია ქვეყანაში გარკვეული დაძაბულობის შენარჩუნებაა. ანალიტიკოსი მიიჩნევს, რომ მათი მთავარი მიზანი ხელისუფლებაზე ზეწოლაა, რათა როგორმე მოდრიკონ ის, ან უბრალოდ სიტუაციის არევა და მუდმივი დესტაბილიზაციის კერის შექმნა.

ანალიტიკოსი ასევე ეხება ოპოზიციაში ატეხილ დავას იმის შესახებ, უნდა მიიღონ თუ არა მონაწილეობა არჩევნებში:

„ეს არის უბრალოდ ხმაურისთვის ატეხილი, ხელოვნური დისკუსია. სინამდვილეში, მათ არც არჩევნების გზით აქვთ რაიმე წარმატების შანსი და, მით უმეტეს, არც იმის რესურსი გააჩნიათ, რომ ქვეყანაში რევოლუცია მოაწყონ. ეს უკვე ნათლად გამოჩნდა. მიზეზი მარტივია – მათ არ აქვთ საზოგადოების მხარდაჭერა. მოსახლეობაში მათი დასაყრდენი უკიდურესად მცირეა, ხოლო მათი სოციალური წონა – სრულიად უმნიშვნელო. მათ არავითარი რეალური სარგებლის მოტანა არ შეუძლიათ ქვეყნისთვის, გარდა საკუთარი ვიწრო ინტერესების დაკმაყოფილებისა“ – განაცხადა **დავით ზარდიაშვილმა.**

ლიკა ბერიკაშვილი

მესხიდან – მესიმდე!

გიორგი შხვაცაბაიას კიდევ ერთი აღიარება

თავის დროზე დიდი ქართველი ფეხბურთელის მიხეილ მესხის ძეგლის განთავსებამ მისსავე სახელობის სტადიონზე დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია ფეხბურთის ფანებში და არა მარტო საქართველოში...

„ეს შესანიშნავი ქანდაკება თვალნათლივ ასახავს ქართული კულტურის დონეს... შესაძლოა, მირონის ქანდაკების შემდეგ (დისკოს მტყორცნელი) ეს მონუმენტი არის ბრწყინვალე ნიმუში მე-20 საუკუნეში შექმნილი ქანდაკებისა სპორტულ თემაზე“ – წერდა მაშინ ესპანური **El Pais!..**

ახლახან ცნობილი გახდა, რომ ნიუ-იორკის მეტროპოლიტენმუზეუმმა შესთავაზა გამოჩენილ ქართველ ხელოვანს ლეო მესის ქანდაკების შექმნა. ამ წინადადებამ მოქანდაკე ძალიან გაახარა.

მკითხველს აგრეთვე შევახსენებთ მნიშვნელოვან ინფორმაციას იმის შესახებ, რომ საბერძნეთის დედაქალაქ ათენში იგეგმება ანტიკური ოლიმპიის და თბილისის საპატიო მოქალაქის, რუსთაველის პრემიის ლაურეატის გიორგი შხვაცაბაიას ძეგლის დადგმა სახელწოდებით „შენ ხარ ვენახი“ უდავოა, ეს მოვლენა გააღრმავებს მრავალსაუკუნოვან მეგობრობას ორ მართლმადიდებელ ქვეყანას შორის...

ღმერთმა შეაძლებინოს ჩვენს საამაყო, ღვაწლმოსილ ხელოვანს ლეგენდარული ფეხბურთელის ლეო მესის შთამბეჭდავი ქანდაკების შექმნა. როგორც გუშინ ბატონმა გოგა შხვაცაბაიამ გვითხრა, ის მალე დაამთავრებს მესის ქანდაკებას...

თამარ შავლიაშვილი,
ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის სტუდენტი

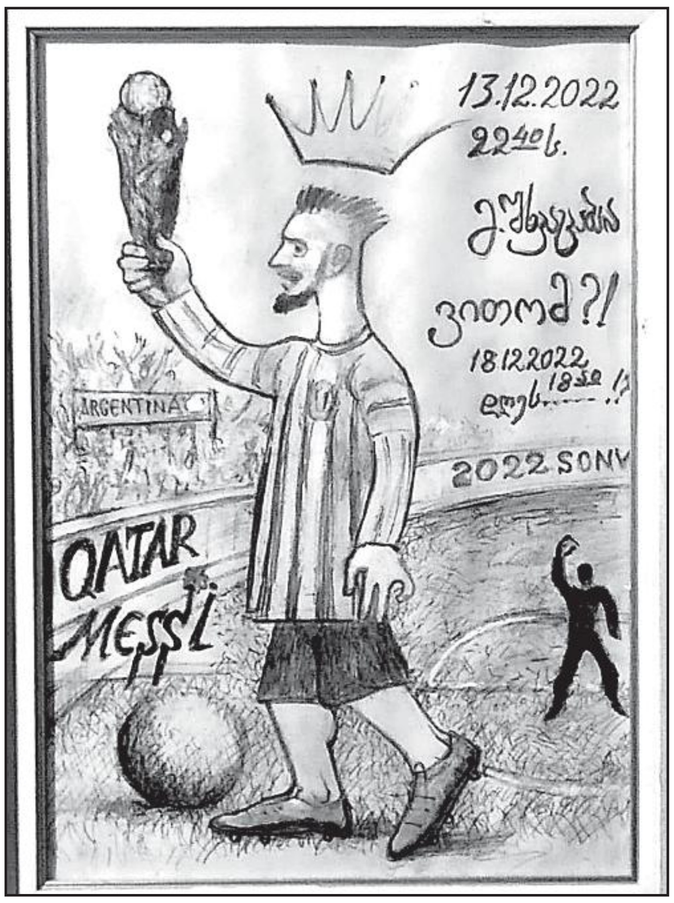

მშვიდობის გზებით, სტუდენტებო!

საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრმა გივი მიქანაძემ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 2026 წლის კურსდამთავრებულთა გამოსაშვებ ღონისძიებაში მიიღო მონაწილეობა.

მინისტრმა კურსდამთავრებულებს სწავლის დასრულება მიულოცა და წარმატება უსურვა.

„განსაკუთრებულია 2026 წლის კურსდამთავრებულთა გამოშვების ღონისძიება – წელს ჩვენ დიდი ივანე ჯავახიშვილის 150 წლის იუბილესა და ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების 1700 წელს აღვნიშნავთ.

ახლა თითოეული კურსდამთავრებული ხარობს, მაგრამ არანაკლები სიხარულია თითოეული პროფესორ-მასწავლებლის გულში, რომლებმაც მთელი თავისი მონდომება და ძალისხმევა ახალგაზრდებისთვის ცოდნის მიცემას მიუძღვნეს. მსურს, ახალგაზრდებს მივმართო: ირწმუნეთ თქვენი შესაძლებლობების და გახსოვდეთ, თითოეული თქვენგანის წარმატება, პირველ რიგში, ჩვენი ქვეყნის სიამაყე და წარმატებაა. მჯერა, თქვენი ცოდნითა და პროფესიონალიზმით არაერთხელ ასახელებთ თქვენს ოჯახს, მასწავლებლებს და ჩვენს საყვარელ სამშობლოს!“, – განაცხადა **გივი მიქანაძემ.**

ღონისძიებაზე ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საფეხურის შვიდივე ფაკულტეტის წარმატებული კურსდამთავრებულები დაჯილდოვდნენ. მათ წარჩინების სიგელები და სამახსოვრო საჩუქრები გადაეცათ. ღონისძიების ფარგლებში თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კაპელამ საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნი, ხოლო პროფესორებმა და ადმინისტრაციის თანამშრომლებმა სტუდენტური ჰიმნი „გაუდეამუსი“ შეასრულეს. გამოსაშვები ღონისძიების დასასრულს უნივერსიტეტის ფასადზე 3D პროექცია მოეწყო. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს წელს 3298 კურსდამთავრებული ჰყავს. 2026-2027 სასწავლო წელს კი უნივერსიტეტი ბაკალავრიატისა და მაგისტრატურის საფეხურებზე 8600-ზე მეტ პირველკურსელს მიიღებს.

გურული ვეტერანი მეფუტკრეების თაფლი ანასეულიდან

კობა კობალაძემ და გურულმა ვეტერანმა მეფუტკრეებმა თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტოს თბილისის ოფისის კოორდინატორს დაბა ანასეულში თაფლის დაწურვის ღონისძიებაზე უმასპინძლეს

ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, დაბა ანასეულში, აკადემიკოს ადამ ბერიძის სახელობის ნიადაგისა და სურსათის დიაგნოსტიკურ ცენტრში, ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის დირექტორმა, გენერალ-მაიორმა კობა კობალაძემ, თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტოს – TIKA-ს თბილისის ოფისის კოორდინატორს – სალიჰ ოზერს უმასპინძლა, სადაც „გურიის ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერან ფერმერთა კავშირის“ წევრების მიერ, წლევანდელი თაფლის მოსავლის აღება-დაწურვის ცერემონიალი გაიმართა.

ღონისძიებას, ასევე, ესწრებოდნენ ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის დირექტორის მოადგილე **ჯანდრი უბირია,** სახელმწიფო რწმუნებულის მოადგილე გურიის მხარეში **ლაშა ჭელიძე,** ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის მერი **პაატა კუნჭულია,** საკრებულოს თავმჯდომარე **დავით დარჩია,** ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის პროექტების დაგეგმვისა და მართვის ჯგუფის უფროსი **ლელა კიკნაძე,** რეგიონული მართვის დეპარტამენტის უფროსი **ლევან ამირიძე** და გურიის სამმართველოს წარმომადგენლები.

კობა კობალაძე სტუმრებს ვრცლად ესაუბრა აგრარულ, სამედიცინო და ვეტერანთა გადამზადების წარმატებული პროექტების შესახებ, რომლებიც ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურსა და თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტოს შორის მრავალწლიანი, ნაყოფიერი თანამშრომლობის ფარგლებში განხორციელდა. მან მადლიერება გამოხატა TIKA-ს თბილისის ოფისის ყველა ყოფილი ხელმძღვანელის მიმართ, რომელთა უშუალო ჩართულობითაც, საქართველოს ვეტერანებისთვის განხორციელდა არაერთი მნიშვნელოვანი პროგრამა; სამსახურის ხელმძღვანელმა, სალიჰ ოზერს წარმატებები უსურვა და თანამშრომლობის გაღრმავების იმედი გამოთქვა.

თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტოს, ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმაც მადლობა გადაუხადეს ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში, სხვადასხვა მიმართულებით განხორციელებული პროექტებისთვის. **თავის მხრივ, სალიჰ ოზერმა კობა კობალაძეს გულთბილი მასპინძლობისთვის მადლობა გადაუხადა და აღნიშნა, რომ თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტო კვლავაც გააგრძელებს ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურთან შედეგზე ორიენტირებულ თანამშრომლობას და საქართველოს ვეტერანების მხარდაჭერას.**

სალიჰ ოზერმა, ასევე, განაცხადა, რომ TIKA ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან ერთად, სამომავლოდ, თანამშრომლობის გაღრმავების პერსპექტივებზე იმუშავებს.

ინფორმაციისთვის: „გურიის ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერან ფერმერთა კავშირი“ 2022 წელს, გურიაში მცხოვრები ომისა და შეიარაღებული ძალების ვეტერანების ინიციატივითა და ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურის მხარდაჭერით დაარსდა. იგი 155 ომის ვეტერანს აერთიანებს. მეფუტკრეობის დარგში დასაქმებული გურული ვეტერანების ხელშეწყობის პროექტი, TIKA-ს მხარდაჭერით, 2022 წელს, კავშირის წევრთათვის სკების, თაფლის წარმოებისთვის საჭირო ინვენტარისა და მეფუტკრეთათვის სპეცტანსაცმლის გადაცემით დაიწყო. ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურსა და თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტოს (TIKA-ს) შორის ურთიერთობას 2017 წელს ჩაეყარა საფუძველი, რომლის ფარგლებშიც, თურქული მხარის თანადგომით, რამდენიმე პროექტი უკვე განხორციელდა. მათ შორისაა დღევანდელი წარმატებული პროექტიც, რომლის მიმდინარეობასაც, ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახურთან ერთად, თურქეთის მხარეც უწევს კოორდინაციასა და მონიტორინგს.

შეგახსენებთ, თურქეთის თანამშრომლობისა და კოორდინაციის სააგენტო TIKA თურქეთის მთავრობის დაქვემდებარებაში მყოფი ორგანიზაციაა, რომელიც სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ერთად, თითქმის, სამი ათეული წელია, ჩვენი ქვეყნის თითქმის ყველა რეგიონში, სხვადასხვა მიმართულებით ახორციელებს ერთობლივ პროექტებს ჯანდაცვის, ინფრასტრუქტურის, ტურიზმისა და სოფლის მეურნეობის მიმართულებით.

პრაიმტაიმი

ვინ — ვის?!

საქართველოს ბიბლიური ანარეკლი

ბიბლიაში არაერთი ისტორიაა აღწერილი, სადაც ერთი შეხედვით სუსტი, მცირერიცხოვანი ან ძალაუფლებას მოკლებული ადამიანები უპირისპირდებიან ბევრად ძლიერ ძალას. სწორედ ამიტომ, როდესაც საუბარია პატარა ქვეყნის, საზოგადოების ან ჯგუფის წინააღმდეგ მიმართულ ზემოქმედებაზე, ხშირად მხოლოდ დავითისა და გოლიათის ისტორია არ გვახსენდება.

თუმცა, პირველი და ყველაზე ცნობილი მაგალითი, რა თქმა უნდა, **დავითისა** და **გოლიათის** ამბავია. გოლიათი იყო შეიარაღებული გიგანტი, ფილისტიმელთა უძლიერესი მეომარი, რომლის დანახვაზეც ისრაელის მთელი ლაშქარი შიშით უკან იხევდა. **დავითს არ ჰქონდა მძიმე აბჯარი, არც დიდი სამხედრო გამოცდილება. მას ჰქონდა მხოლოდ შურდული, ხუთი ქვა და რწმენა.**

ერთი შეხედვით, გამარჯვების შანსი ნულის ტოლი იყო, მაგრამ სწორედ აქ არის ამ ისტორიის მთავარი არსი — ზოგჯერ გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს არა ძალას, არამედ სიმართლეში დარწმუნებულობას, გამბედაობასა და რწმენას.

არანაკლებ მნიშვნელოვანი ისტორიაა სამი ყრმის — **შადრაქის, მეშაქისა და აბედნეგოს შესახებ.** ბაბილონის მეფე ნაბუქოდონოსორმა ოქროს კერპი აღმართა და ყველა ქვეშევრდომს მისი თაყვანისცემა უბრძანა. იმპერია ერთ მხარეს იდგა, სამი ახალგაზრდა — მეორე მხარეს. მათ უარი თქვეს საკუთარი რწმენის უარყოფაზე, მიუხედავად იმისა, რომ ამისთვის ცეცხლმოკიდებულ ღუმელში ჩაყრას უპირებდნენ. ეს არის ისტორია ადამიანების შესახებ, რომლებიც უმცირესობაში აღმოჩნდნენ, მაგრამ საკუთარი პრინციპების დათმობას არ დათანხმდნენ.

ასევე მნიშვნელოვანია წინასწარმეტყველ **დანიელის** ისტორია. მეფის კარზე გავლენიანმა მოწინააღმდეგეებმა ისეთი კანონის მიღებას მიაღწიეს, რომელიც ფაქტობრივად დანიელის რწმენის წინააღმდეგ იყო მიმართული. დანიელი მარტო აღმოჩნდა სახელმწიფოს, კარის ინტრიგებისა და პოლიტიკური გავლენების წინაშე, მაგრამ საკუთარი რწმენა არ დათმო. ამის გამო იგი ლომების ხაროში ჩააგდეს, თუმცა გადარჩა. ეს ისტორია გვიჩვენებს, რომ ზოგჯერ ზემოქმედება არა სამხედრო, არამედ პოლიტიკური და იდეოლოგიური ხასიათისაა.

განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს **მაკაბელთა ბრძოლას.** მცირე იუდეა დაუპირისპირდა იმ დროის ერთ-ერთ უძლიერეს ელინისტურ იმპერიას. ბრძოლა მხოლოდ ტერიტორიების გამო არ მიმდინარეობდა — მთავარი საკითხი იყო საკუთარი სარწმუნოების, ტრადიციებისა და ეროვნული იდენტობის შენარჩუნება. სწორედ ამიტომ ბევრი ისტორიკოსი და თეოლოგი მაკაბელთა ისტორიას მიიჩნევს ყველაზე თვალსაჩინო მაგალითად იმისა, თუ როგორ შეიძლება პატარა ერი დაუპირისპირდეს დიდ იმპერიას.

მსგავსი შინაარსისაა **გედეონის ისტორიაც.** უფალმა შეგნებულად შეამცირა მისი ლაშქარი ათიათასებიდან სამას კაცამდე, რათა გამარჯვება მხოლოდ ადამიანური ძალით არ აეხსნათ. ამ ისტორიის გზავნილი მარტივია — რაოდენობა ყოველთვის არ განსაზღვრავს შედეგს.

ასევე აღსანიშნავია **დედოფალ ესთერის ისტორია.** აქ საერთოდ არ არის სამხედრო დაპირისპირება. მცირე ერი უზარმაზარ სპარსულ იმპერიაში განადგურების საფრთხის წინაშე აღმოჩნდა. მოვლენების ბედი გადაწყვიტა არა ძალამ, არამედ გამბედაობამ, სიბრძნემ და პასუხისმგებლობის გრძნობამ.

თუ ამ ბიბლიურ ისტორიებს თანამედროვე პოლიტიკური დებატების ენაზე გადავიტანთ, ზოგი ადამიანი დღეს ევროკავშირის ბიუროკრატიასა და საქართველოს შორის არსებულ იდეოლოგიურ უთანხმოებებს სწორედ ამ სიუჟეტების პრიზმაში უყურებს. მათი ხედვით, საქმე მხოლოდ კანონებსა და პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებს არ ეხება — საქმე ეხება ღირებულებებს, კულტურულ იდენტობას, ტრადიციებსა და საზოგადოების განვითარების საკუთარ გზას. ამ ინტერპრეტაციით, საქართველო პატარა მოთამაშეა, ხოლო მის ოპონენტებად აღქმული სტრუქტურები — გაცილებით დიდი და გავლენიანი ძალები.

სწორედ ამიტომ, ამ თვალსაზრისის მომხრეებისთვის ყველაზე ახლო ბიბლიური ანალოგიები არის დავითისა და გოლიათის, მაკაბელთა, სამი ყრმისა და დანიელის ისტორიები. ყველა ამ შემთხვევაში მთავარი თემა ერთია: როდესაც მცირე ძალა დარწმუნებულია საკუთარი გზის სისწორეში, იგი მზად არის დაუპირისპირდეს ბევრად ძლიერ მოწინააღმდეგეს. ხოლო საბოლოო გამარჯვებას, ბიბლიური გაგებით, განსაზღვრავს არა მხოლოდ ძალთა ბალანსი, არამედ რწმენა, სიმტკიცე და სიმართლის სამსახური.

დავით ქართველიშვილი

ყოველ მეხუთე ბენეფიციარს სახელმწიფო დახმარება უკვე შეუწყდა!

სახელმწიფომ უკვე დაზოგა 65 მილიონი ლარი

სოციალური მომსახურების სააგენტოს ინფორმაციით, ივნისში საარსებო შემწეობას 584 137 (146 996 ოჯახი) პირი იღებდა, აქედან 183 691 ადამიანი დასაქმების სახელმწიფო პროგრამის მოსარგებლეა, რომელიც მიმდინარე წლიდან გაჩერდა. ეს ნიშნავს, რომ წლის პირველ ნახევარში 126 ათას ადამიანს შეუწყდა სახელმწიფოს დახმარება, რაც საერთო მაჩვენებლის დაახლოებით 18%-ია. პროცესი კიდევ გაგრძელდება და შესაძლოა შემწეობის მიმღებთა რაოდენობა თითქმის განახევრდეს.

სახელმწიფოს სოციალურად დაუცველი ოჯახების გადამოწმება აქტიურად აქვს დაწყებული და როგორც პრემიერმა ირაკლი კობახიძემ აღნიშნა, წლის ბოლომდე კიდევ 65 ათასი ოჯახის სოციალური სტატუსის შემოწმება იგეგმება. წელს შემწეობა 22 707 ოჯახს უკვე შეუწყდა. კერძოდ, 5 თვეში სახელმწიფომ 40 ათასზე მეტი ოჯახი გადაამოწმა და ნახევარზე მეტს დახმარება მოუხსნა, რითაც 55 მლნ ლარამდე დაიზოგა.

„წლის ბოლომდე დაგეგმილია დაახლოებით 65 ათასი ოჯახის მონაცემების გადახედვა. თუ ავიღებთ არსებულ ტენდენციას, სავარაუდოდ, წლის ბოლოსთვის ეკონომია 75 მლნ ლარი იქნება. თუმცა, ამის შემდეგაც გაგრძელდება პროცესები. ახლა ოჯახები შერჩეულია კონკრეტული კრიტერიუმით, ხოლო შემდეგმა გადამოწმებამ ყველა ოჯახი უნდა მოიცვას.

ხშირად იყო სპეკულაციები სოციალურ დახმარებასთან დაკავშირებით. გვეუბნებოდნენ, რომ თუ მცირდებოდა სიღარიბე ქვეყანაში და იზრდებოდა ეკონომიკა, მაშინ რატომ იყო გაზრდილი სოციალური შემწეობის მიმღებთა რაოდენობა. მიზეზი იყო მარტივი — გამოცხადებული იყო ერთგვარი მორატორიუმი 2020 წლის შემდეგ, აღარ მომხდარა ბაზების გადახედვა. როგორც კი დავიწყეთ ბაზების გადახედვა, დადასტურდა ის, რაც ისედაც ვიცოდით — რეალურად ამ ადამიანების დიდი ნაწილი აღარ საჭიროებდა სოციალურ დახმარებას. ამ ადამიანების ნაწილს ჰქონდათ თვეში 3000 ლარზე, 4000 ლარზე მეტი შემოსავალი და მაინც იღებდნენ სოციალურ შემწეობას. საბოლოო ჯამში, მოხდა ბაზების გადახედვა და შესაბამისად 56%-ზე მეტით შემცირდა სოციალური დახმარების მიმღებთა რაოდენობა“ — განაცხადა **კობახიძემ.**

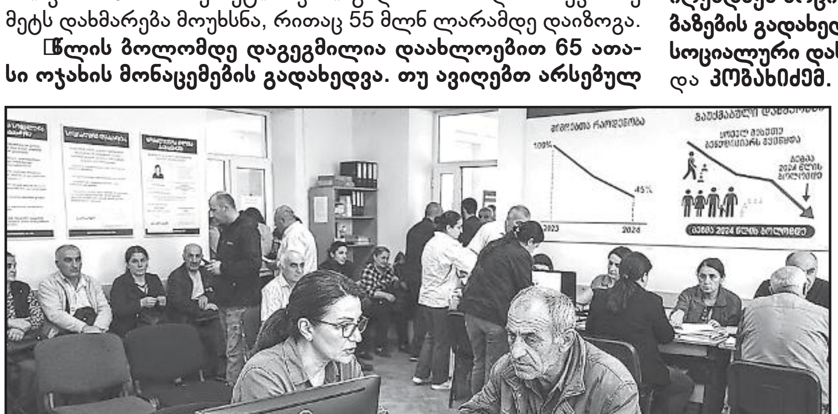

ექსპერტებს საკითხთან დაკავშირებით დამატებითი კითხვები აწუხებთ. ჯანდაცვის ყოფილ მინისტრს **ანდრია ურუშაძეს** უჩნდება განცდა, რომ მთავრობამ მოქალაქეებს სოციალური დახმარება არჩევნებამდე, ხმების მისაღებად დაუნიშნა, ახლა კი ბუნდოვანია, რის საფუძველზე უჩერებს.

„როგორც წესი, სოციალური დახმარება და სოციალური მდგომარეობა ფასდება, როგორც შემოსავლებით, ისე ხარჯებით. ძალზე მნიშვნელოვანია, ზუსტად ვიცოდეთ, რომ ეს გადაწყვეტილება ითვალისწინებდა სწორედ ხარჯების მხარესაც, იყო სამართლიანი და რაც მთავარია, ემყარებოდა მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ მეთოდოლოგიას, რათა სხვა ადამიანებსაც იგივე სამართლიანობის გრძნობა გაუჩნდეთ. წინააღმდეგ შემთხვევაში, გვრჩება შთაბეჭდილება, რომ გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ეს დანიშვნები პოლიტიკური მიზანშეწონილობით ხდებოდა, გაიფლანგა ძალიან დიდი რაოდენობით თანხა და მერე, როცა ეს ადამიანები აღარ დასჭირდათ, სიიდან ამოღება გადაწყვიტეს.

იმისათვის, რომ საზოგადოებას ასეთი შთაბეჭდილება არ დარჩეს, აუცილებელია, მთავრობა აკეთებდეს განმარტებას. უკეთეს შემთხვევაში, უნდა ხდებოდეს საკითხის დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი შესწავლა. ამის მეთოდოლოგიები და მიდგომები არსებობს, მაგრამ ბოლო წლებში იმდენად დასუსტდა არასამთავრობო სექტორი და იმდენად შემცირდა, ზოგადად, დამოუკიდებელი კვლევების მხარდაჭერა, რომ ძნელი დასაჯერებელია, მსგავსი რამ მოხდეს“ — განაცხადა „ბიემთან“ **ურუშაძემ.**

ეკონომისტები მიუთითებენ იმაზე, რომ სურათი დაახლოებით 2-3 წელიწადში გამოიკვეთება, როცა ცნობილი გახდება, სიიდან ამოვარდნილი რამდენი ადამიანი შეძლებს ცხოვრების დონის რეალურად გაუმჯობესებას, როცა სახელმწიფოზე აღარ იქნება დამოკიდებული. ეკონომისტ **რამაზ გერლიანის** შეფასებით, სერიოზული სამუშაოა გასატარებელი განსაკუთრებით რეგიონების მიმართულებით, რომ სოფლად მცხოვრებმა ახალგაზრდებმა საკუთარი შრომით გაზარდონ ოჯახის შემოსავალი.

„დადასტურებული ფაქტია, რომ სოციალურ დახმარებას იღებენ ისინიც, რომლებსაც ამის საჭიროება არ აქვთ. მათ შორის ბევრი ისეთიცაა, ვისაც დახმარების მიღების შემდგომ პერიოდში სოციალური მდგომარეობა მკვეთრად გაუუმჯობესდა, მაგრამ დახმარება არ შეუჩერებია. სავარაუდოდ, საერთო სიას ადამიანების ეს კატეგორია გამოაკლდა ეკონომიკურად და მენტალურადაც ძნელია, რომ ადამიანს უარი უთხრა დახმარების გაცემაზე, მაგრამ ამან სტიმული უნდა მისცეს დამოუკიდებელი შემოსავლის მიღების შესაძლებლობას. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს რეგიონებს, ამ მიმართულებით სერიოზული სამუშაოა ჩასატარებელი. საჭიროა ახალგაზრდების სტიმულირება“ — აღნიშნა **რამაზ გერლიანმა.**

ბექა დანელია

„ვეფხისტყაოსანში“ გამოვლინდა დუბეითური წყობის კატრენები

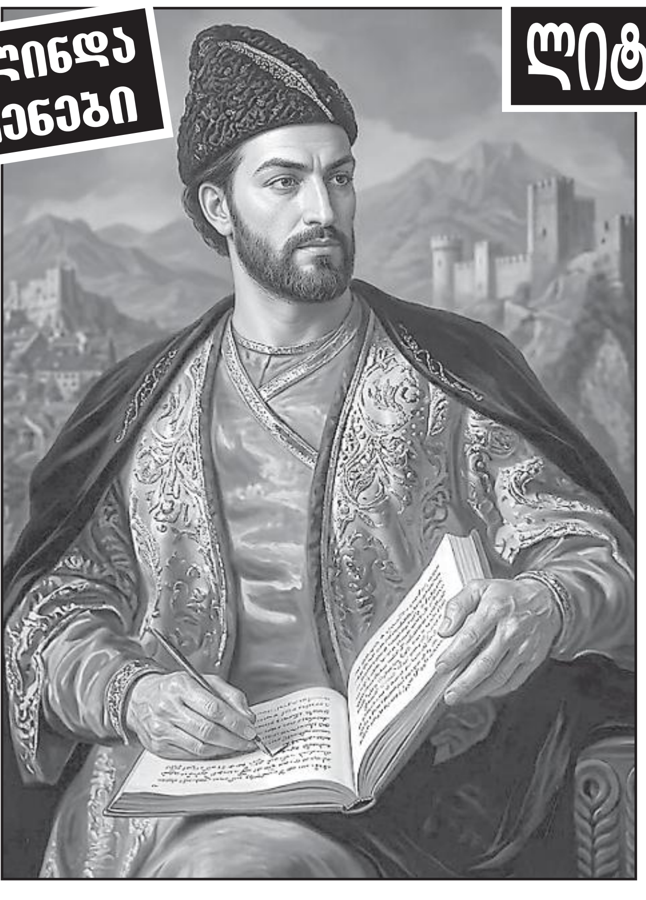

სპარსული სტრუქტურის რუსთველური სტროფები

რუსთველი ბრწყინვალედ იცნობდა სპარსულ პოეზიას, განსაკუთრებით □ონსორის, ფირდოუსის, ნიზამის ქმნილებებს. ამათი ლექსი კი აგებულია ბეითის პრინციპზე, ანუ ყოველი პოეტური აბზაცი შედგება ორტაეპოვანი სტრუქტურისაგან. ამას საკმაოდ ხშირად ითვალისწინებს ქართველი მოშაირე და აღარ უნდა გაგვიკვირდეს, თუ ზოგჯერ **ქართულ სტროფიკულ წყობაში** შემოგვაპარებს **ბეითურ წყობას**. ამან არ უნდა დაგვაბნიოს და არ უნდა გვეგონოს, რომ ამგვარი „წესიდან ამოვარდნილი“ პოეტური აბზაცი უსათუოდ ინტერპოლატორისაა. ამას რომ ვაცხადებ, ვითვალისწინებ: ეგ შეცდომა არაერთს მოსვლია, თუმცა თავს იმით ვიმშვიდებ, რომ აღნიშნული პრობლემა დღემდე არათუ გამორკვეული, შენიშნულიც არ ყოფილა.

ახლა ვნახოთ და გავაანალიზოთ კონკრეტული ნიმუშები.

უწინარეს ყოვლისა, „განვჩხრიკოთ“ ცნობილი მკვლევრის რამაზ პატარიძის მიერ საეჭვოდ მიჩნეული კატრენი.

ბაღსა შინა თამაშობად საღამოსა გავე ჟამსა,
გავიტანე ხათუნები □მათი ჭმევა ჩემგან ხამსა;
მომყვებოდეს მომღერალნი, იტყოდიან ტკბილსა ხმასა,
ვიმღერდი და ვყმაწვილობდი, ვიცვალებდი რიდე-თმასა.

(რუსთველი, ვეფხისტყაოსანი, მ. თავდიშვილის რედაქცია, 2016, გვ. 232)

მითითებული სტროფი უნდა განვიხილოთ არა ჩვეულებრივ ოთხტაეპოვან ერთგვაროვან წყობად, არამედ დუბეითად (ორ ბეითად). აქ პირველი ბეითი, ანუ სტროფი, ასეთია:

ბაღსა შინა თამაშობად საღამოსა გავე ჟამსა,
გავიტანე ხათუნები □მათი ჭმევა ჩემგან ხამსა.

მეორე ბეითური წყობა ამ სახისაა:

მომყვებოდეს მომღერალნი, იტყოდიან ტკბილსა ხმასა,
ვიმღერდი და ვყმაწვილობდი, ვიცვალებდი რიდე-თმასა.

თუ „ბეითურად“ შევხედავთ წყვილეულებს, მაშინ ყველაფერი დამში მოვა და საეჭვოც აღარა დაგვრჩება რა. აბა, ვნახოთ: I სტროფ-ბეითში გვაქვს ჩვეულებრივი კლასიკური „სუფთა“ ორმარცვლიანი სარითმე ბგერათკომპლექსი **ამსა-ამსა**. თუ ამავე თვალსაზრისით შევხედავთ მეორე წყვილს, იქაც მსგავსი ვითარება დაგვხვდება: **მასა-მასა.** კლასიკური ორმარცვლიანი „სუფთა“ ქორეული სარითმე ბგერათერთობა!

მაგრამ აუცილებელია აქვე გავითვალისწინოთ ჩემ მიერ დადგენილი **რითმისწინა გახმოვანების რუსთველური სისტემა**. მაშინ თვალწინ სრულიად სხვა სურათი გადაგვეშლება. ამ შემთხვევაში **„ნამდვილი რუსთველური რითმის“** უნაკლო შეხამებას შევნიშნავთ ოთხტაეპოვანი კატრენის მთლიან სივრცეში. კერძოდ, მგოსანს ახასიათებს წმინდა ორ და სამმარცვლიან სარითმე ბგერათკომპლექსთა გაძლიერება-გაღრმავება. საამისოდ ავტორი სარითმე სიტყვათა წინ აყენებს ერთსა და იმავე ხმოვანს ან ხმოვნებს. ასე აძლიერებს რითმას: ორმარცვლიანს ხდის 3 ან 4-მარცვლიანად, ხოლო სამმარცვლიანს □4 ან 5-მარცვლიანად. ვთქვათ, აქვს რითმა **იანი**. მას წინ უხვედრებს ხმოვანს **ე**. მაშინ ვღებულობთ ასეთ სურათს: **ე-იანი, ე-იანი, ე-იანი, ე-იანი**. შეიძლება ასეთი წყობაც მივიღოთ: **აე-იანი, აე-იანი, აე-იანი, აე-იანი.** მაშინ გვეძლევა ხუთმარცვლიანი გაღრმავებული რითმა.

ამ თვალსაზრისით თუ შევისწავლით ზემომოყვანილ ოთხტაეპედს, თან, თუ გავითვალისწინებთ იმასაც, რომ რუსთველისთვის რითმას ქმნის არა თანხმოვანი, არამედ □ხმოვანი, მაშინ ვიღებთ ასეთ სარითმო სურათს: **გავე ჟამსა □რიდე-თმასა**, ერთის მხრივ, და, მეორე მხრივ: **ჩემგან ხამსა – ტკბილსა ხმასა**. ანუ **ე-ასა – ე-ასა**, ერთი მხრივ, და, მეორე მხრივ: **ა-ასა – ა-ასა**.

აქ კატრენში დუბეითურად შეხამებულია I-IV და II-III ტაეპები.

ახლა ვნახოთ ოთხტაეპოვანი ერთობის სხვაგვარი ბეითური წყობა.

კაცნი უხმნა მასვე წამსა, ესე საქმე დავიურვეთ,
უბრძანა, თუ: „ნავებითა წადით, ზღვა-ზღვა მოიცურვეთ,
მოგვინახეთ, საყვარელსა მისსა მისთვის მოასურვეთ;
თავთა ჭირი უათასეთ, რადმც უშვიდეთ, რადმცა ურვეთ?“

(ვეფხისტყაოსანი, 2016, სტროფი N656)

აქ პირველი ბეითი ამ სახისაა:

კაცნი უხმნა მასვე წამსა, ესე საქმე დავიურვეთ,
უბრძანა, თუ: „ნავებითა წადით, ზღვა-ზღვა მოიცურვეთ!“

მეორე ბეითური სტროფი ამდაგვარია:

„მოგვინახეთ, საყვარელსა მისსა მისთვის მოასურვეთ;
თავსა ჭირი უათასეთ, რადმც უშვიდეთ, რადმცა ურვეთ?“

პირველ ბეით-სტროფს ერთიან მონოლითად ასეთი გაღრმავებული რითმა კრავს: **ი-ურვეთ □ი-ურვეთ**; მეორეს □ამდაგვარი: **ა-ურვეთ □ა-ურვეთ**.

მაშასადამე, კატრენის ბეითებად დაყოფის საფუძველია რითმის გამაღრმავებელი წინდახვედრებული ხმოვანი. პირველი ბეითისა **„ი“**, მეორისა – „ა“.

გავსინჯოთ ამდაგვარი სხვა შემთხვევები.

I-IV და II-III ტაეპების გაბეითების წესია დაფიქსირებული საყოველთაოდ ცნობილ მერვე სტროფში. აბა, დავაკვირდეთ:

I. **ამა დარი**, ანუ ხმოვანთა კონფიგურაცია **ა-არი**;
IV. **მე სამარი**, ანუ ხმოვანთა კონფიგურაცია **ა-არი**.

მეორე ბეითური სისტემა ასეთია:

II. **მისთვის მკვდარი**, ანუ **ი-არი**;
III. **არსით არი**, ანუ **ი-არი**.

აქ ზუსტად იგივე სურათია, როგორც ზემონაჩვენებ კატრენში „ბაღსა შინა თამაშობად“.

ზუსტად ასეთივე დუბეითური წყობა იხილვის მომდევნო, ანუ მეცხრე, კატრენშიც. გავსინჯოთ სარითმე სიტყვები:

I. **ნათარგმანები**, ანუ **ა-მანები**;
IV. **ლამაზმა ნები**, ანუ **ა-მანები.**

აგერ მეორე საბეითო წყვილეულიც:

II. **საგოგმანები**, ანუ **ო-მანები**;
III. **საჭოჭმანები**, ანუ **ო-მანები**.

პროლოგში სწორედ ამგვარად არის აგებული ბევრი კატრენი. კიდევ უფრო საინტერესოა სანადიროდ შემზადებული ავთანდილის აღმწერელი სტროფი. აქ საგულისხმო დუბეითური სისტემაცაა წარმოდგენილი, ოღონდ, ამასთან ერთად, რითმისწინა გახმოვანება გაძლიერებულია ორ-ორი ხმოვნით. საბეითო წყვილეულები ასე გამოიყურება.

პირველი ბეითი:

I. **ნაზარდი სოსანი**, ანუ **აი-ოსანი**;
IV. **თეთრტაიჭოსანი**, ანუ **აი-ოსანი**.

მეორე ბეითი:

II. **ბროლბადახშოსანი**, ანუ **აა-ოსანი**;
III. **ქარქაშოსანი**, ანუ **აა-ოსანი**.

მაშასადამე, ხუთმარცვლიანი რითმები ქმნიან ორ საინტერესო წყვილს, ანუ დუბეითს.

ახლა ჩემი თვალსაზრისის შუქზე განვიხილოთ ის პოეტური აბზაცი, რომელიც შეკამათებისას რამაზ პატარიძეს მოუყვანა ალექსი ჭინჭარაულმა, როგორც ნიმუში ორ-ორი სტრიქონის ცალ-ცალკე შერითმვისა. აი, ალ. ჭინჭარაულის არგუმენტი: „ვეფხისტყაოსანში არის შემთხვევები ორორი სტრიქონის შერითმვისა. ერთი მაგალითი:

„მე ვირე ამა წიგნისა პასუხი მომივიდოდეს,
ვსცნობდე, გინდოდე საკლავად, ან ჩემი რა გაგვიდოდეს,
მუნამდის გავსძლო სულთა დგმა, გული რაზომცა მტკიოდეს,
სიცოცხლე ანუ სიკვდილი გარდმიწყდეს ნეტარძი ოდეს!“

(იხ. ჟ. „ცისკარი“, 1977, N5, გვ. 154)

როგორც ვხედავთ, ალ. ჭინჭარაულმაც შენიშნა „შემთხვევები ორორი სტრიქონის შერითმვისა“ ერთი კატრენის ფარგლებში; მაგრამ ამ მკვლევარს წარმოდგენაც კი არა ჰქონია რუსთველურ დუბეითურ სისტემაზე. უბრალოდ „თვალით“ შენიშნა, რომ მითითებულ სტროფში არაერთგვაროვნად არის შერითმული I და II, ერთი მხრივ, და, მეორე მხრივ, III და IV სტრიქონები. მისი ზედაპირული და ნაივური თვალსაზრისით, I-II სტრიქონებს სხვაგვარი რითმა აქვს, ხოლო III-IV სტრიქონებს □სხვა. ზედაპირული ხედვისათვის მართლაც ასე ჩანს. I და II ტაეპების რითმებია მომი**ვიდოდეს** □რა გაგ**ვიდოდეს,** ანუ კლაუზულა გამოდის **ვიდოდეს**; სამაგიეროდ სულ სხვაგვარია III-IV ტაეპების შეხმატკბილება: **მტკიოდეს - ნეტარძი ოდეს!** ანუ **იოდეს-იოდეს**. და აღნიშნული მოსაზრების სიმართლეში ნაივურად დარწმუნებულმა მკვლევარმა ნეტარად მიიძინა. ღმერთმა გაანათლოს!

სინამდვილეში ამ სტროფშიც დუბეითური სტრუქტურა მჭვირვალებს, ოღონდ ერთმანეთზე პოეტიკური კანონით არის გადაჯაჭვული არა I-II და III-IV, არამედ I-IV და II-III ტაეპები.

ავხსნათ ეს გარემოება.

I ტაეპის სარითმე სიტყვაა **მომივიდოდეს**, კლაუზულა გამოდის **ი-ოდეს**; IV ტაეპის სარითმე სიტყვებია **ნეტარძი ოდეს**, ხოლო კლაუზულა □**ი-ოდეს**.

მაშ, გარეტაეპებით შედგენილი ბეითის სუფთა სარითმე ერთეული გამოდის სამმარცვლიანი **ი-ოდეს** (დაბალშაირის ჩვეულებრივი კლასიკური რითმა!).

ახლა შიგატაეპებით შედგენილი ბეითის შერითმვა განვჩხრიკოთ. II ბეითის სარითმო ერთეულებია **გავიდოდეს** და **რაზომცა მტკიოდეს**. სუფთა სარითმე ბგერათკრება გამოდის ასეთი: **ა-იოდეს** და **ა-იოდეს**.

მაშასადამე, თვალს კი არ უნდა დავემყაროთ, არამედ □მეცნიერულ გონს.

საგანგებო მსჯელობას იმსახურებს 866-ე სტროფი:

მთვარე მზესა მოეშორვოს, მოშორვება გაანათლებს,
რა ეახლოს, შუქი დასწვავს, გაეყრების, ვერ იახლებს,
მაგრა ვარდსა უმზეობა გაახმობს და ფერსა აკლებს,
ჩვენ ვერჭვრეტა საყვარლისა ჭირსა ძველსა გაგვიახლებს.

(ვეფხისტყაოსანი, 2016, გვ. 176)

ფიზიკური თვალი ამჩნევს ერთგვარ სარითმე კრიზისს. კლაუზულა თითქოსდა ისე მხდლურად გამოიყურება, როგორც ქართული ოპოზიცია! ამას თითქოსდა სარითმე სიტყვებიცა და სათანადო კლაუზულაც ადასტურებს: **გაანათლებს □იახლებს □აკლებს □ახლებს**. კლაუზულად გამოდის: **ათლებს □ახლებს □აკლებს □ახლებს.**

რა უშნო და უგერგილო რითმებია, არა?

ასე გამოდის, თუ კლასიკური რუსთველური კატრენული თვალთახედვით წავიკითხავთ. ახლა კი წავიკითხოთ დუბეითური თვალსაზრისითა და რითმისწინა გახმოვანების რუსთველური პრინციპის გათვალისწინებით!

რუსთველური რითმისწინა გახმოვანების წესი გვიდასტურებს, რომ აქ მოცემულია დუბეითი, ერთი მხრივ, და, მეორე მხრივ, ორივე ბეითში იდეალური საკლაუზულო თანხვედრაა, თუ იმასაც გავიხსენებთ, რომ ჩვენი მოშაირისთვის რითმაში მთავარია ხმოვანთა კონფიგურაცია.

ამ პოეტურ აბზაცში ბეითურად ერთურთს უკავშირდება I-III და II-IV ტაეპები:

I **ბეითი**: **გაანათლებს**, ანუ **ა-ალებს** და **ფერსა აკლებს**, ანუ **ა-ალებს**;

II **ბეითი**: **ვერ იახლებს**, ანუ **ი-ალებს** და **გაგვიახლებს**, ანუ **ი-ალებს**.

მაშასადამე, თუ პოეტურ მონაკვეთს დუბეითურად წავიკითხავთ, მივიღებთ 2 იდეალურ სარითმე წყვილს: **ა-ალებს – ა-ალებს** და **ი-ალებს □ი-ალებს**.

ანუ ის, რისი დამტკიცებაც გვეწადა!

მაშასადამე, ამიერიდან რუსთველოლოგის მოვალეობაა: როცა კატრენში რაიმე სარითმე უთანხმოებასა თუ უხერხულობას შენიშნავს, დაუკვირდეს, ეგების დუბეითურად წაკითხულმა ოთხტაეპედმა გადაჭრას პრობლემა და სტროფის ნაყალბევად გამოცხადებაც აღარ დაგვჭირდეს!

აღსანიშნავია ეპილოგის მე-4 სტროფი. აქ დუბეითის წესი ძკაფიოდ არის რეალიზებული. I და II სტრიქონები ერთნაირადაა შერითმული; III და IV ტაეპები კი □სხვაგვარად, თუმცა კი სარითმე სიტყვები ერთნაირად მთავრდება □**ბელი**.

ესე ასეთი სოფელი, არვისგან მისანდობელი,
წამია კაცთა თვალისა და წამწამისა მსწრობელი!
რასა ვინ ეძებთ, რას აქნევთ? ბედია მაყივნებელი,
ვის არ შეუცვლის, კარგია, ორისავ იყოს მხლებელი.

I და II ტაეპების გაღრმავებული რითმა ასეთია: **მისანდობელი □წამწამისა მსწრობელი**, ანუ **ა-ობელი** და **ა-ობელი** (ოთხმარცვლიანი რითმა); III და IV სტრიქონების შეხმატკბილება კი ასეა წარმოდგენილი: **მაყივნებელი □მხლებელი**, ანუ **ე-ბელი** და **ე-ბელი** (სამმარცვლიანი რითმა). თვითონ პოეტური აბზაცის დონეზე კი რითმა გამოდის ორმარცვლიანი **ბელი**. ასე ღარიბი რითმა რუსთველისათვის დამახასიათებელი არაა, ოღონდ, დუბეითური წესით თუ წავიკითხავთ ქმნილებას, მაშინ ხელთ შეგვრჩება პირველი ბეითის გაუღრმავებელი დაქტილური რითმა **ობელი**, ხოლო მეორე ბეითის ასევე მდიდრული რითმა □**ებელი**.

მაშასადამე, ჩვეულებრივ სტანდარტულ სტროფებთან ერთად რუსთველს შეუთხზავს დუბეითის წყობის პოეტური აბზაცებიც.

ამიერიდან რუსთველოლოგები არასტანდარტული პოეტური აბზაცის ხილვისას აღარ უნდა მოტყუვდნენ და ამგვარი „წესიდან ამოგდებული“ სტროფები მაინცდამაინც ინტერპოლატორის შემოქმედებად არ უნდა შერაცხონ!

მურმან თავდიშვილი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, „ვეფხისტყაოსნის“ პრემიის ლაურეატი.

„თხა და მგელი ერთად ძოვდეს!“

«ვეფხისტყაოსნის» ინტერპრეტაცია რუსთაველის ეროვნულ თეატრში

როცა ვნებები არ ცხრება!

პრემიერამდე რობერტ სტურუა რუსთაველის თეატრში განხორციელებულ სპექტაკლს ამგვარად აანონსებდა — „ვკითხულობთ ვეფხისტყაოსანს“, სათაურის ერთ-ერთ ვერსიადაც წარმოადგენდა. დამეთანხმებით ამ ვერსიაში საკმაო მოკრძალება იგრძნობა გენიალური პოემის მიმართ. თუ იმ გარემოებას გავითვალისწინებთ, რომ რუსთაველის ეროვნული თეატრის სკანდალურ საპრემიერო სპექტაკლში არც ერთი სიტყვა არ არის შეცვლილი და პერსონაჟები თექვსმეტმარცვლიანი შაირის სტროფებს ზუსტად და სრულად წარმოთქვამენ, სკანდალურის მიზეზის გარკვევა ნამდვილად საინტერესოა. ვნებები არ ცხრება და ტელეგადაცემები თუ ფეისბუქპოსტები ერთმანეთის გამომრიცხავ პოზიციებს აფიქსირებენ. ერთმა რესპონდენტმა საკმაო ხანს ილაპარაკა ტელეგადაცემაში, მოგვევლინა რუსთაველის და მორალური პრინციპების დამცველად და ბოლოს დაამატა სტურუას სპექტაკლი არ მინახავს და არც ვნახავო...

სანამ სპექტაკლის ჩემეულ ანალიზს გავაცნობიერებთ, მინდა ერთგვარი „თამაშის წესები“ შემოგთავაზოთ — მოდით, პატრიარქის გაერთიანებულ საქართველოს, სტურუასეულ „ვეფხისტყაოსნის“ ვერსიას ნუ გავაყოფინებთ.

იმაზეც შევთანხმდეთ, რომ პოლიტიკოსები რჩებიან ისტორიაში იმ საზომით, თუ რამდენად წარმატებული იყო მათი მმართველობის დროს ხელოვნება და არა პირიქით. რამდენი მთავრობა შეიცვალა საქართველოში რობერტ სტურუას ხანგრძლივი შემოქმედების პერიოდში.

სტურუას სპექტაკლების ტრიუმფს კიდევ ერთს დავამატებდი — თუ საქართველოს დღეს ჰყავს მოაზროვნე ინტელიგენცია და კიდევ ის ახლგაზრდობა, რომელიც ევროპულ მომავალს იცავს, ეს უცილობლად ილიას თაობის და მეოცე საუკუნის ქართული ლიტერატურის, თეატრის და შემდგომ კინოს დამსახურებაა. ვინმეს სჯერა, რომ სამოქალაქო საზოგადოებას მთავრობა ან ენჯეო ჩამოაყალიბებს? ვისაც საბჭოთა კავშირში არ უცხოვრია, მისთვის გაუგებარი იქნება, თუ როგორი სირთულეების გადალახვით, სიმბოლურ-მეტაფორული სისტემების შექმნით მოჰქონდათ ხელოვანებს თავისუფლების იდეა.

ნახევარი საუკუნის განმავლობაში ქართული თეატრის ავანგარდში უპირველესად რობერტ სტურუას პოლიტიკური თეატრი მოიაზრება. თავისუფლებისკენ და ევროპული მომავლისკენ სწრაფვა გენეტიკურ კოდში რომ გვაქვს ქართველებს, ეს ჩვენი ღირსების სინონიმად სწორედ იმ მამულიშვილებმა აქციეს, ვინც დამპყრობლებს არ უშინდებოდა, საბჭოთა დამპყრობლებსაც, ცხადია.

ნურც იმას დავივიწყებთ, რომ „ვეფხისტყაოსანი“ ჰაგიოგრაფიული ნაწარმოები არ არის. პოემის პერსონაჟები ადამიანური ცოდვების მატარებელნიც კი არიან. თუნდაც ავთანდილი, რაინდი, რომელიც ყოველგვარი ხერხით ცდილობს მიზნის მიღწევას, ფატმანთან მისი ურთიერთობა გავიხსენოთ და ის გარემოებაც, რომ იგი ყოველგვარი ხერხით, ხშირად მოტყუებითაც ცდილობს მიზნის მიღწევას. ამიტომაც ითვლება ეს პოემა რენესანსის დასაწყისად. რენესანსი ხომ სქოლასტიკური დოგმების უარყოფას და ყოველგვარი ადამიანურის წარმოჩენას გულისხმობს, ისევე როგორც ანტიკურ ეპოქაში იყო და რომლის აღორძინებაც გაიხადეს მიზნად. ევროპული რენესანსის შიშველ ფიგურებზე არაფერს ვიტყვი — სრული შოკი დამმართა სიქსტის კაპელამ. ნურც იმას დავივიწყებთ, რომ „ვეფხისტყაოსანი“ უპირველესად ხალხმა შემოინახა. ერთ-ერთი მიზეზი კი სწორედ პოემის გმირების იდეალურ მახასიათებლებთან ერთად ადამიანური თვისებებია, რომელიც პერსონაჟებს რიგითი ქართველისთვის და შემდეგ კი მსოფლიოსთვის ახლობელს და ადამიანურს ხდის, ისევე როგორც ყველა გენიალურ ნაწარმოებს. ამიტომაც ითვლება რუსთაველის გენიალური პოემა რენესანსის დასაწყისად.

სკანდალის უმთავრესი მიზეზი თინათინის გამჭვირვალე შავი კაბაა, რომლის შიგნითაც ხორცისფერი კოლგოტკები და შავი კორსეტის მაგვარი რამ აცვია. ჩვენს დარაზმულ უმრავლესობას თბილისში, საერთაშორისო ფესტივალებზე მსოფლიოში აღიარებული რეჟისორების დეკლან დონელანის „ოიდიპოს მეფე“ან ოსკარას კორშუნოვასის „ტარტიუფი“ რომ ენახათ სრულიად გაშიშვლებული მთავარი გმირებით, გამჭვირვალე კაბა აღარ გააკვირვებდათ. ბოლოს და ბოლოს, ყველას აქვს უფლება საკუთარი ხედვა ჰქონდეს. მით უმეტეს რობერტ სტურუას. გამოუტყდეთ ერთმანეთს, რომ სტურუას სპექტაკლებში ირონია, გროტესკი, პროვოკაციაც კი ჩვეულებრივი ამბავია. განსაცვიფრებელი ის იქნებოდა თავისთავად მშვენიერ, მაგრამ მაინც მეცხრამეტე საუკუნეში დახატული მიხაი ზიჩის პერსონაჟების კოსტიუმებში რომ გვეხილა ოცდამეერთე საუკუნის წარმოდგენაში „ვეფხისტყაოსნის“ გმირები. ელოდა კი ვინმე სტურუასგან გახმოვანებულ ცოცხალ სურათებს? მეეჭვება.

ტემპო-რიტმი და ექსპრესია სტურუასეული, თანამედროვე სასცენო ეფექტებიც სტურუასეული, ულამაზესი პოსტმოდერნისტული სახილველი — ესეც სტურუასეული. თუმცა პოსტმოდერნიზმში დეტალების გამოყენება შეიძლება სერიოზულიც იყოს და ირონიულიც, რაც სავსებით შეესატყვისება რობერტ სტურუას შემოქმედების ესთეტიკასაც და კონცეფციასაც.

„ვეფხისტყაოსანშიც“ ასეა — როსტევან მეფე (დავით **უფლისაშვილი**) ლოჟიდან, მიწისქვეშეთიდან ამოდის. რეჟისორი და მსახიობი როსტევანს გროტესკულად წარმოსახავენ: სიხარბეს ატანილი მოხუცი, რომელიც სრულად თავისი ახირებების ასპარეზად მოიაზრებს სამეფოს. ძირს დაფენილი არაბეთის რუკაზე გადაგორდება, („რიჩარდ მესამის“ ციტატა), სიუხვისკენაც მოუწოდებს თინათინს და რეალურად, როდესაც თინათინი გახსნის საჭურჭლეს და უხვად გასცემს ოქროვერცხლს, როსტევანი შფოთავს, როგორც ძუნწ მოხუცს სჩვევია. კედლებზე აზრჭყვიალებული მონეტები მის მოძრაობებს ფრაგმენტულად აჩვენებს.

თინათინი — ქეთი სვანიძე — ნამდვილ რენესანსულ პერსონაჟად ჰყავს მოაზრებული რობერტ სტურუას. სპექტაკლის მანძილზე პერსონაჟი სრულ ტრანფორმაციას განიცდის. პირველ ეპიზოდებში თინათინი მორცხვი გიმნაზისტის სამოსში სრულიად გაუბედავი, დამფრთხალია მოსალოდნელი პასუხისმგებლობის წინაშე. გამეფების შემდეგ ქეთი სვანიძე მთელი ხმით და მტკიცედ აცხადებს — „ლეკვი ლომისა სწორია...“ ძალაუფლება მის ხელშია. ტახტი, რომელზეც თინათინი ზის, ზემოთ იწევა და მის აღმატებულობას თვალსაჩინოს ხდის. ოდიოზური გამჭვირვალე კაბიანი ეპიზოდი, ანუ ავთანდილის გაშვება უცხო მოყმის საძებნელად სხვა არაფერია, თუ არა ქალური საწყისის გამოღვიძება ახალგაზრდა მონარქში. სცენური პერსონაჟი არ მხოლოდ როგორც მეფე, არამედ როგორც ქალი ისე სთხოვს მიჯნურ ავთანდილს (**ლევან ხურცია**) უცხო მოყმის მოძებნას. „სამსა ძებნე წელიწადსა...“ საკმაოდ ხანგრძლივ დროში გაწელილ დავალებას აძლევს მიჯნურს. ლევან ხურციას ავთანდილის ტრფობა ეჭვს არ იწვევს, მსახიობის ემოციურად წარმოთქმული სტროფები პერსონაჟის განცდათა სიწრფელეზე მეტყველებს. ჩნდება განცდა, რომ თინათინს სამი წლით გაშვებულ მიჯნურს, სტურუას ინტერპრეტაციით სურს დაამახსოვროს თავი, როგორც ყველაზე სასურველმა ქალმა. პოემის სტროფების წარმოთქმისას მსახიობების იტონაცია თითქოს პათეტიკურიც კი არის. მათი სიყვარულის გაცხადება ემოციურობის პიკზე თამაშდება. ცხადია, სპექტაკლში თინათინის და ავთანდილის ურთიერთობა პლატონურად არ მოიაზრება. თუ სამომავლოდ ავთანდილის თავგადასავალს გავიხსენებთ გულანშაროში, გასაგებიც გახდება თინათინის მისწრაფება.

ზოგადად, რენესანსული პერსონაჟები სქოლასტიკისგან საკმაოდ შორს არიან. სტურუას დადგმაში „ვეფხისტაყაოსნის“ გმირების ადამიანური თვისებების და მისწრაფებების განმასახიერებლები არიან წარმოდგენაში, ასეთადვე უყვარს ისინი ქართველ მკითხველს და ამიტომაც არის ეს პოემა მთელი მსოფლიოსთვის საინტერესო და გასაგები.

სპექტაკლის დასაწყისში „შენ ხარ ვენახის“ ფონზე ზემოდან ეშვება წიგნი — „ვეფხისტყაოსანი“, ასევე ზემოდან ეშვება სამეფო ტახტი. ზეაღმატებული ატრიბუტიკა მიწისქვეშეთიდან ამომძვრალი როსტევანისთვის არ არის განკუთვნილი. სპექტაკლი მუსიკალურად სიმონ ჯანგულაშვილმა და რობერტ სტურუამ გააფორმეს. ქართული საგალობლების და არაბული ტრადიციული მუსიკის გარდა თხუთმეტი შესანიშნავი კომპოზიტორის ნაწარმოებთა ნაწყვეტებია გამოყენებული. დამეთანხმებით, შთამბეჭდავი რიცხვია. მსგავს მრავალგვარობას ეკლექტიკასაც უწოდებენ, თუმცა ორი ნიჭიერი შემოქმედი ყოველი ეპიზოდის შესატყვის მუსიკალურ ფრაზას გვთავაზობს და ამდენად არ იწვევს ჟანრთა აღრევის განცდას. სპექტაკლში რობერტ სტურუას მიერ წაკითხული „ვეფხისტყაოსნის“ სტროფებიც ისმის. რობერტ სტურუა **ანა ნინუასთან** ერთად სპექტაკლის სცენოგრაფიც არის.

მინიმალიზმი — ერთი სიტყვით ასე დავახასიათებდი სპექტაკლის მხატვრულ გაფორმებას. დარბაზთან პანდუსებით და კიბეებით დაკავშირებულ თითქმის ცარიელ სცენის მარცხენა კედლისკენ ხმლებია ჩარჭობილი — მუდმივი საბრძოლო მზადყოფნის სიმბოლოდ. ზევით თეთრი ვეფხვის გამოსახულება ძველ ქართულ მინიატიურასაც გვაგონებს და ლევან ცუცქირიძისეულ „ვეფხისტყაოსნის“ ილუსტრაციასაც. წარმოდგენაში რეკვიზიტი ზუსტად მონიშნულ ფუნქციებს ასრულებს. ყვავილების თაიგულებით აღჭურვილ დარაზმულ თაყვანისმცემლებს თინათინი შუბით იგერიებს. ასევე, რამდენადმე იუმორითაც აღიქმება ანტიკური სვეტის თავი და უცხო მოყმის (**ლაშა ჯუხარაშვილი**) ვეფხვის პრინტიანი მსუბუქი ნაჭრის მოსასხამი.

ნადირობის ეპიზოდში აღმართული ბოძები და მშვილდიდან ნასროლი ისრები ამ სცენის საოცარ განათებასთან ერთად სინათლის სვეტებით ქმნიან იმგვარ სახილველს, რომ კიდევ ერთხელ ვრწმუნდებით რობერტ სტურუას დიდ ტალანტში და იმაში, რომ 88 წლის რეჟისორი კვლავ ფორმაშია და ისევ ძალუძს ნებისმიერი რანგის ლიტერატურული ნაწარმოების სრულიად ახლებური ხედვა შემოგვთავაზოს.

როგორი საქართველო უნდოდა რუსთაველს? სადაც თხა და მგელი ერთად ძოვდეს!.. მისი იდეალი ეს იყო. მოდით, კიდევ ერთხელ წავიკითხოთ „ვეფხისტყაოსანი“ და ჩვენდა წილად ვეცადოთ, ისეთი საქართველო გვქონდეს, როგორიც გენიალურ პოეტს და პატრიარქს სურდათ.

ლელა წიფურია,

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ი. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მკვლევარი, თეატრმცოდნე, კინორეჟისორი.

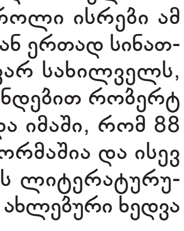

წარმოგიდგენთ რეზო კლდიაშვილის საკულტო პიესის ახალი სცენური ვერსიის ანალიზს, სადაც განხილულია რეჟისორ მაია ივერიელის ავტორისეული მულტიდისციპლინური ხედვა _ სცენოგრაფიის, მუსიკისა და დინამიკური ქორეოგრაფიის სინთეზი. რეცენზია ფოკუსირებულია მედეა ახალაძისა და მინდია ქიტიაშვილის სამსახიობო დუეტზე, მათ ასაკობრივ მეტამორფოზასა და იმ ტრაგიკომიკურ ზღვარზე, სადაც ყოფითი იმერული ფარსი, ფინალური მანიფესტის სახით, სიკვდილზე გამარჯვებულ მარადიულ ხელოვნებად და უმაღლეს სათეატრო კათარზისად გარდაიქმნება.

მარადიული თეატრის ამარკორდი:
რეზო კლდიაშვილის «იადონას თეატრი» «ივერიონში»

რეზო კლდიაშვილი ქართული დრამატურგიის აღიარებული ოსტატი, პროფესორი და ქიმიის მეცნიერებათა დოქტორია. მან თვალსაჩინოდ შეუთავსა ერთმანეთს ზუსტი მეცნიერება და თეატრალური ხელოვნება. როგორც იტყვიან, დიდი დავით კლდიაშვილის გენმა გაიღვიძა: მისი კალმით შეიქმნა ქართული რეალიზმისთვის ისეთი საკულტო, კოლორიტული და ფსიქოლოგიური პიესები, როგორებიცაა: „საპოვნელა", „შორაპნელი ქალგატონები", „იმერული რეკვიემი", მონოპიესა ,,მარტოობის გინადარი" და, რა თქმა უნდა, „იადონას თეატრი". დრამატურგის შემოქმედების საფირმო ნიშანია ნატიფი იმერული იუმორი, ყოფითი დეტალების თეატრალიზაცია და „პატარა ადამიანების" შინაგანი სიდიადის ჩვენება. კლდიაშვილის ტექსტები ათწლეულებია უცვლელად ამშვენებენ საქართველოს წამყვან სახელმწიფო სცენებს, რადგან მისი დრამატურგია ყოველთვის პოულობს ზღვარს ხმამაღალ სიცილსა და სულისშემძვრელ, სათუთ სევდას შორის.

რეზო კლდიაშვილის „იადონას თეატრი" დროთა განმავლობაში არათუ კარგავს აქტუალობას, არამედ იძენს ახალ, ნოსტალგიურ და კათარზისულ სიმძლავრეს. დრამატურგმა პიესა 1990-იანი წლების შუა ხანებში – ქვეყნისთვის უმძიმეს, „ბნელ და ცივ" პერიოდში დაწერა, როგორც ერთგვარი თავშესაფარი ხელოვნებისთვის. კლდიაშვილის დრამატურგია ყოველთვის გამოირჩევა ნატიფი იმერული კოლორიტით, სევდიანი იუმორითა და იმ უბრალო, „პატარა ადამიანების" განდიდებით, რომელთაც ხელოვნება საკუთარ თავზე მეტად უყვართ.

პიესის სცენური ისტორია ლეგენდარული პრემიერით იწყება: 1997 წლის 11 მაისს კოტე მარჯანიშვილის სახელობის თეატრში რეჟისორმა გოგი თოდაძემ და კომპოზიტორმა ბიძინა კვერნაძემ შექმნეს ეპოქალური დადგმა, სადაც იადონასა და ვანიჩკას როლებს ქართული სცენის ვარსკვლავები – სოფიკო ჭიაურელი და გივი ბერიკაშვილი ასრულებდნენ. მას შემდეგ პიესამ ნამდვილი ტრიუმფით მოიარა საქართველოს სახელმწიფო თეატრები (ქუთაისი, გორი, ზუგდიდი, ფოთი, თბილისის გრიბოედოვის თეატრი) და ყოველი ახალი ვერსია ამ უნივერსალური ამბის ახალ ინტერპრეტაციას გვთავაზობდა.

დღეს, როდესაც თანამედროვე თეატრი ხშირად გადატვირთულია რთული, რეჟისორული ზემეტაფორებითა და ფილოსოფიური თავსატეხებით, რაც მაყურებლისგან მუდმივ გონებრივ დაძაბულობას მოითხოვს, თეატრალურ საზოგადოებასთან მოქმედი თეატრ „**ივერიონის**" (ბავშვებისა და მოზარდების თეატრი) სცენაზე წარმოდგენილი „იადონას თეატრი" ნამდვილ თერაპიად და თეატრალური საწყისების დაბრუნებად იქცა.

მაია ივერიელის რეჟისორული კონცეფცია და სინთეზი

ამ დადგმის უმთავრესი ღირსება იმაში მდგომარეობს, რომ სპექტაკლის მთელი მხატვრული ქსოვილი – რეჟისურა, სცენოგრაფიული გადაწყვეტა, მუსიკალური პარტიტურა და ქორეოგრაფიული ნახაზი – მთლიანად **მაია ივერიელის** საავტორო ხედვის შედეგია. რეჟისორმა უარი თქვა უსულო ყოფით ილუსტრირებაზე და მაყურებელს შესთავაზა მკაფიოდ გააზრებული, თეატრალური რიტუალი, რომელიც დიდი ფარდის გახსნით იწყება.

სცენოგრაფია მინიმალისტური, თუმცა ფუნქციურია: ორივე კუთხეში ყვავილებით მოხატული თეჯირები დგას, რომლებიც მსახიობებს სწრაფი გარდასახვისთვის სჭირდებათ, ხოლო მარცხნივ – სუფრაგადაფარებულ მაგიდასთან მჯდომი დედის ფიტული წარსულის მუნჯი მოწმეა.

ივერიელის, როგორც დადგმის ავტორის ხელი ყველაზე მკაფიოდ მულტიდისციპლინურ სცენებში ჩანს. მუსიკალური გაფორმება და ქორეოგრაფია არ არის დამოუკიდებელი ნომრები, ისინი დრამატურგიული კულმინაციების მამოძრავებელი იარაღია. მაგალითად, ჯერ ორს შორის გრძნობის გაჩენის, მერე საოჯახო ეჭვიანობის ხაზის შემოტანა და ლუდაიასა და ვანიჩკას ცეკვა კორიდას ელემენტებით, რეჟისორული ტექსტის ბრწყინვალე ნიმუშია – ეს არის პლასტიკური ორთაბრძოლა, სადაც ყოფითი ეჭვიანობა ტოტემურ ექსპრესიაში გადადის.

სცენური დინამიკა და ფარსის ანატომია

სპექტაკლის პირველი ნახევარი კლასიკური, დინამიკური ფარსის ტემპორიტმით ვითარდება. რეჟისორული მიგნებაა უსულო რეკვიზიტის – ფიტულის „გაცოცხლება" ტრადიციული იმერული ოჯახური ისტერიკის სცენაში, როცა იადონა უარს აცხადებს სხვაზე გათხოვდეს, მსახიობი ხელებში შეუდგება ამ ფიტულს, მთელ სცენაზე დარბის და უკანასკნელ ხმაზე გაჰყვირის: „არ მოხდება! არ იქნება!" ეს დინამიკური რგოლა სრულდება ფიტულის თეჯირს მიღმა გაყვანით, რითაც სიმბოლურად იხურება იადონას ცხოვრების ერთი ეტაპი.

ხსნა ქუთაისის რკინიგზის მუშაკთა კლუბის მოყვარულთა თეატრშია, სადაც უბრალო ფორმატის ფურცლებზე ფლომასტერით დაწერილი ხელნაკეთი აფიშები აუწყებენ პრემიერებს. აქ იწყება „თეატრი თეატრში" – ილუზიის გამარჯვება მწარე რეალობაზე. კოსტიუმირებულ სცენებში პერსონაჟები კლასიკურ ტექსტებს საკუთარ ბიოგრაფიად აქცევენ. „**რომეო და ჯულიეტაში**" მონტეგებისა და კაპულეტების მტრობა მათივე რეალური ოჯახების წინააღმდეგობის ანარეკლია. „**ოტელოს**" სცენა კი ნამდვილ გროტესკულ შარჟად იქცევა: ვანიჩკა ხან ეჭვიან მავრად გარდაიქმნება (სახეზე ჩამოცმული შავი ბადით) და ხან რეალურ ვანიჩკად, ხოლო იადონა-დეზდემონა, მოქცეული პარიკით, თავგამოდებით ებრძვის მას. რეპერტუარში ჩნდება ბერნარდ შოუს „**პიგმალიონი**" და ალექსანდრ დიუმას „**მარგარიტა გოტიე**" ყოველი ახალი კოსტიუმი მათი სიყვარულის ახალი განზომილებაა.

სპექტაკლის უდავო ფლაგმანი მსახიობი **მედეა ახალაძეა** (იადონა). ის საოცრად იხარჯება სცენაზე და გარდასახვის ფენომენალურ უნარებს ამჟღავნებს. მსახიობი დამაჯერებლად აჩვენებს პერსონაჟის სხვადასხვა ასაკს – გარეგნობასთან ერთად ოსტატურად ცვლის ხმის ტემბრსა და პლასტიკას. საოცარია, რომ იადონას მეტოქის – ,,საპარიკმახეროში" მომუშავე დიდმკერდიანი, ცქრიალა რუსი ლუდას როლსაც თავადვე, დამაჯერებლობით ასრულებს! ცალკე აღნიშვნის ღირსია მეგობრის ქმრის დატირების სცენა – სრულიად იმერული ყოფის გენიალური შარჟი, სამძიმარზე შესვლის წინ იცვლის ფეხზე – უზარმაზარქუსლიანი წითელი პლატფორმები და კარაკულის ქურქი მელიის კუდით ნამდვილ სათეატრო ნომრად იქცევა.

მედეა ახალაძის ძლიერი სამსახიობო ენერგია იდეალურად წარმართავს პარტნიორის **მინდია ქიტიაშვილის** (ვანიჩკა) მოქმედებებს, რის შედეგადაც სცენაზე მშვენიერი დუეტი შეიკრა. ორივე მსახიობი სცენაზე შესანიშნავად გამოიყურება და ფლობს პარტნიორობის უზადო ინსტინქტს. მინდია ქიტიაშვილის პერსონაჟი საოცარ სითბოსა და რაინდულ ერთგულებას ატარებს, განსაკუთრებით უშვილობის მძიმე განაჩენის ფონზე. მისი პანტომიმური სოლო-ნომერი ლუდასთან პაემნის წინ – კოსტიუმების არტისტული მორგება, წუნდება, დარბაზის წინ კეკლუცობა, წითელი ვარდი და ბოთლი ღვინო – ნამდვილ სათეატრო ატრაქციონად იქცევა. მათი „ჩავლებისა და გამოჭერის" სცენა (წინ – ვანიჩკა, უკან – იადონა) ზუსტად აცოცხლებს ტრადიციულ ქართულ ყოფით მენტალობას – „კაცია, გეივლის, აბა რას იზამსო...", თუმცა თეატრი მათ კვლავ აკავშირებს: „დიდხანს არ მიდარდიაო, ისევ თეატრმა შეგვარიგაო" – ამბობს იადონა.

სპექტაკლის დრამატურგიული გარდატეხა თბილისის გასტროლებს უკავშირდება. შემოქმედებითი ენთუზიაზმით აღსავსე წყვილი დედაქალაქში მიემგზავრება, სადაც იადონას უხილავი, მაგრამ მუდმივად ნატრაბახევი „დიდებული ნათესავები" ეგულება. დიდ სცენაზე გასულებს იმედი უჩნდებათ – იქნებ ვინმემ შეამჩნიოს მათი ტალანტი და დედაქალაქში დამკვიდრდნენ? თუმცა, „მსგავსი არაფერი". ისინი ილუზიების გარეშე ბრუნდებიან უკან და კვლავ რუტინაში ებმებიან.

დრო გადის, იადონა უკვე წამლებს ასმევს დაბერებულ ქმარს და იხსენებს იმ ავბედით დღეს, როდესაც ვანიჩკა სცენაზე ისე ცუდად გახდა, რომ ხელში კინაღამ ჩააკვდა. თეატრი იხურება, ვანიჩკა ფეხსაცმლის სარემონტო სახელოსნოს ხსნის, თუმცა მოედნის რეკონსტრუქციის გამო მათ ჯიხურს საფრთხე ემუქრება. იადონა სასოწარკვეთის პიკში თავიდან თეთრ ხილაბანდს (თავსაფარს) იგლეჯს და ფუნქციონერების წინაშე აფრიალებს. ეს თავსაფრის ფრიალი – ქმრის სიკვდილისწინა დანაბარებია: „თუ გაგიჭირდეს, ააფრიალეო".. ეს არის უმწეო, მაგრამ ამაყი ადამიანების უკანასკნელი ბრძოლის დროშა.

ცხოვრებისეული დრამა თავის დაუნდობელ განაჩენს წერს – ვანიჩკა კვდება. სპექტაკლის ფინალი დარბაზს საბოლოოდ სწყვეტს ყოფით რეალობას. ეს ფრაზა სპექტაკლის უმთავრეს მეტაფორას ხსნის: მათი თეატრი არ დასრულებულა, ის უბრალოდ სხვა, მარადიულ სივრცეში გადაინაცვლებს, სადაც რეალობის პრობლემები და სიკვდილი ვეღარასდროს დააშორებს ორ მოსიყვარულე სულს.

სპექტაკლის ყველაზე სულისშემძვრელი აკორდი კი თავად ფინალური მიზანსცენაა: სცენაზე სრულიად მარტო დარჩენილი იადონა პირისპირ დგება მაყურებელთან და უშუალოდ, მთელი გულით სთხოვს დარბაზს – **იარონ თეატრში და უყვარდეთ თეატრი**. ამ მომენტში იშლება ყოველგვარი საზღვარი თამაშსა და რეალობას შორის. ეს თხოვნა აღარ არის მხოლოდ პერსონაჟის მონოლოგი, ეს არის თავად ხელოვნების ვედრება, რომელიც მაყურებელს დარბაზიდან გამოსვლის შემდეგაც დიდხანს მიჰყვება, ათბობს სულს და ახსენებს, რომ ნამდვილი სიყვარული და თეატრი სიკვდილზე ძლიერია.

გუზაზ მეგრელიძე

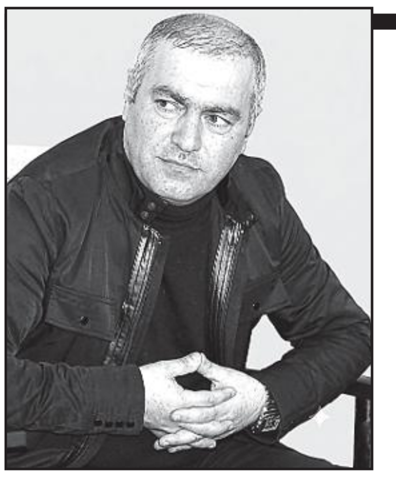

თვალი გავუსწოროთ მომავალს

დავით ახლოური:
საქართველოს მწერალთა კავშირის შიდა ქართლის, ცხინვალისა და ახალგორის ორგანიზაციის თავმჯდომარე, გორის უნივერსიტეტის პროფესორი.

ოხირის ხევი

1803 წლის იოანე ბატონიშვილის საუფლისწულო აღწერის მონაცემებით, ოხირის ხეობაში 9 კომლი იყო, 22 მამაკაცი და 14 ქალი, თითქმის ორჯერ მეტი მეზობელ სოფელ ლომისის მოსახლეობაზე (ლომისაზე 5 კომლი, 14 მამაკაცი და 7 ქალი ცხოვრობდა). თუ დავაკვირდებით, „საუფლისწულოს მონაცემები" სრულიად ემთხვევა ოსების საკომლო მამულების ნუსხას, ორივე აღწერაში ლომისისა და ოხირის მცხოვრებთა საერთო რიცხვი 14-ია. სოფლების მიხედვით კომლობრივი რაოდენობა კი მხოლოდ XIX საუკუნეშია დაფიქსირებული.

1804 წლის პირველი რუსული კამერალური აღწერა კომლობრივი რაოდენობით დიდად არ განსხვავდება 1803 წლის საუფლისწულო აღწერისაგან, თუმცა კომლებისაგან განსხვავებით, შესამჩნევადაა გაზრდილი მოსახლეობის რაოდენობა. იმ დროისთვის ოხირში ცხოვრობდა 8 კომლი, 37 მამაკაცი, 35 ქალი, მათ მფლობელობაში იყო 23 დღის სახნავი მიწა, 45 დღის - სახნავად გამოუყენებელი, თიბავდნენ 310 თივას, გადახდილი ჰქონდათ 72 მანეთი და 20 კაპიკი. გადასახადს იხდიდნენ მარცვლეულის წარმოებითა და მეცხოველეობით. აქ დამკვიდრებული ოსებიდან სოფლის პირველი მაცხოვრებლები იყვნენ: პერსა შვილები (ფერსა შვილები), გოლა შვილები, ბიბილუ შვილები, გუდი შვილები, ჯაბისა – შვილები (ძებისა შვილები), ბაგინა შვილები, ხანჩაგა შვილები (ხინჩაგა შვილები).

ფერსაშვილები 1804 წელს ლომისის მცხოვრებთა შორის არ გვხვდებიან, მაგრამ, როგორც ვიცით, ფერსაანი უბანი იყო ლომისზე, ისევე როგორც ოხირის ხეობაში. „შინაგანი მიგრაცია", როგორც ამას გ. ჯალაბაძე უწოდებს ანუ მიგრაცია ქვეყნის შიგნით და მითუმეტეს, მეზობელ სოფლებს შორის ჩვეულებრივი ამბავი იყო.

1814 წლის აღწერის დროს ცალკე არიან აღწერილნი ერისთავების მიწაზე მცხოვრები ყმები და ცალკე ქარჩოხის მოურავ პაპა ბალაშვილის გლეხები. მომდევნო აღწერების მიხედვით კი ოხირის მცხოვრებნი მემამულე ერისთავებსა და მათი საგვარეულო სახლის წარმომადგენლებს ეკუთვნოდნენ.

კეთილმეზობლური, სანიმუშო ურთიერთობა ჰქონდათ ქსნისხეობელ ქართველებსა და ოსებს. როგორც ვ. ქენქაძე აღნიშნავს: „**ჟამურისა და ლომის-ოხირის ოსური მოსახლეობა სტუმართმოყვარეობაში და მასპინძლობაში ერთი-მეორეზე უკეთესები იყვნენ. სიალაღე და უშურველობა, დიდი პატივისცემა და მოწიწებით მოპყრობა, კანონად და ცხოვრების წესად ექციათ ოსობის დიდ უმრავლესობას. ოჯახის სტუმარს ისინი სიწმინდედ მიიჩნევდნენ, მას ფეხებსაც კი ბანდნენ პატარძლები და ახალგაზრდა ქალები. დილით წამსვლელ სტუმარს პირის დასაბან წყალს კვლავ ქალები უსხავდნენ ხელისგულებზე. ყოველთვის სასურველი იყო ოსისთვის ქართველი სიძე და ქართველი პატარძალი. ასევე ქართველისთვის იყო პატივი მოეყვანა ოსი ეროვნების ქალი ან გაეზარდა ოს ქმართან ერთად შვილები".**

ოხირის ხეობა რამდენიმე უბნად იყოფოდა: გულარიანი, გოლოანი, ძებისაანი, ფერსაანი... უნდა ითქვას, რომ გოლაშვილები, ძებისაშვილები და ფერსაშვილები 1804 წლის აღწერაშიც გვხვდებიან, გულაროვები კი ჭურთის ხეობიდან გადმოსულან. ქარჩოხის ხეობის უფროსი თაობის მცხოვრებთა მეხსიერებას შემორჩა გულარიანში მცხოვრები – ილიკო გულაროვის ოჯახი, ძებისაანში მცხოვრები სერგო ძებისოვის ოჯახი, რომელსაც ხუთი ვაჟი ჰყოლია, ფერსაანში მცხოვრები ზაქრო ფერსაევისა და სიმონ ქისიევის ოჯახი (ლომისის ქისიანიდან ზესიძედ მისული), გოლოიანში მცხოვრები – შაქრო ხინჩაგოვის ოჯახი, რომელიც ასევე ზესიძე იყო, მუჯუხელი (ცხრაზმის ხეობა). 1804 წლისთვის მუჯუხში ხინჩაგაშვილები არ ჩანან, ისინი ამ დროს სწორედ ოხირის ხეობის მცხოვრებთა სიაში გხვდებიან. შესაძლებელია, ხინჩაგაშვილი თავის დროზე ცხრაზმის ხეობაში ოხირიდან გადასულიყო...

ქსნურ ზეპირსიტყვიერებაში შემორჩენილია ლეგენდა ოხირის დევზე, რომელიც ხეობის შუა წელზე, ფერსაანთ უბნის პირქუშ კლდეებში ბინადრობდა. დევი ღამით ნადირობდა, ბავშვებს იპარავდა და მათი შემწვარი ხორცით იკვებებოდა. კაციჭამია ბოროტი არსების ვერაგობითა და ხშირი გამოჩენით შეწუხებულ სოფელს, უხუცესის რჩევით მკითხავისთვის მიუმართავს, რომელსაც ურჩევია, გადასულიყვნენ არაგვის ხეობაში და სეთურების კვირაცხოვლის სალოცავიდან, დეკანოზის ლოცვა-კურთხევით წამოეღოთ ერთი ქვა, მიეტანათ სოფლის უკან და დაეთქვათ დღეობა. ეს რჩევა არც იქნებოდა გასაკვირი, რადგან საქართველოს მთიანეთში დევის წინააღმდეგ მებრძოლებად ადგილობრივი ღვთაებები გვევლინებიან.

როცა სოფელს მკითხავის რჩევის აღსრულების შემდეგ სალოცავი ქვა ოხირ-არახვეთის ყელზე გადმოუტარებია, მთელი ქვეყანა შავ ღრუბელს დაუფარავს, რასაც ელვა და ჭექა-ქუხილი მოჰყოლია. „საშინელმა თქორმა პატარა შეუმჩნეველი ნაკადულები აადიდა და გადარია, საშინელ დელგმაში ოხირის ხეობის შემაწუხებელ კაციჭამია დევსაც დასცემია მეხი და მოუკლავს, დამწვარა და ფერფლად ქცეულა... ოხირელებმა დიდვაკიდან წამოღებული ქვა ფერსაანში სოფლის უკან დაასვენეს და დააარსეს გაზაფხულის ერთ-ერთი დიდი დღეობა – კვირაცხოველი".

ათენგენობის დღესასწაულზე

კვირაცხოვლობის გარდა ოხირელი ოსები აღნიშნავდნენ „**ათენგობას"** (ათენგენობა), ქრისტიანულ დღესასწაულს, რომელიც III-IV საუკუნეების მიჯნიდან დაწესდა მოწამეობრივად აღსრულებული ბერძენი მღვდელმოძღვრის **ათენეგე (ათინოგენე)** სებასტიელის მოსახსენებლად. იმართებოდა აღდგომიდან 98-ე დღეს. თ. ოჩიაურის ცნობით, ათენგენობის დღესასწაული შემორჩენილი იყო მხოლოდ აღმოსავლეთ საქართველოს მთაში, სადაც „**ქრისტიანობის პაგანიზების (გახალხურება) შედეგად მთიელთა ათენგენობას სახელწოდების გარდა თითქმის აღარაფერი აქვს საერთო ქრისტიანულ დღესასწაულთან. ეს არის ტიპობრივი ხალხური დღესასწაული, რომელიც იმართება ივნისის II ნახევარში სხვადასხვა დღეს. ათენგენობის დღესასწაულზე ხალხი შესაწირავითა და სათანადო რიტუალის შესრულებით ცდილობდა ხატის მფარველობა დაემსახურებინა."**

ლომისელი და ოხირელი ოსები ასევე აღნიშნავდნენ სამღვთოობისა და ლომისობის დღესასწაულს. ლომისობას განსაკუთრებული სამზადისით ხვდებოდნენ. ოსი ქალები წინასწარ ადუღებდნენ ლუდს, რომელიც პოპულარობით სარგებლობდა როგორც ოსებში, ისე ქსნისხეობელ ქართველებში. ლუდით გამასპინძლება ზოგადად დამახასიათებელია ოსების ეთნოლოგიური ყოფისთვის, მას ისევე მიიჩნევდნენ საღვთო შესაწირად, როგორც საკლავს, მაგალითად, ცხვარს ან მსხვილფეხა საქონელს.

ოხირის ხეობის ბოლო მკვიდრი **ილიკო გულაროვი** იყო, თავისი პატიოსნებით, სიალალით და ქართველთა ერთგულებით ცნობილი კაცი, რომლის სახლი, ლამაზად მოჩუქურთმებული დედაბოძით, ხელოვნების ნიმუში იყო... ილიკოს მეუღლეს შამონა რქმევია. მრავალშვილიან ოჯახში რამდენიმე ბავშვს მეტყველების პრობლემა ჰქონდა. როგორც ამბობენ, „შამონას მზეთუკან თავი დაუბანია და ნაბანი წყალი გადაუღვრია". მთის ხალხის ადათით, მზის ჩასვლის შემდეგ თავის დაბანვა და წყლის გადაღვრა არ შეიძლებოდა. ხალხს მიაჩნდა, რომ გულაროვების რძალი მის მერე დაწყევლილი იყო და „ცოდვა" ბავშვებზე „გადავიდა".

გულაროვები ვლადიკავკაზთან ახლოს, გიზელში დასახლდნენ. გიზელიდან გახლდათ ოსური მხატვრული პროზის ერთ-ერთი ფუძემდებელი არსენ კოცოევი (1872-1944). ილიკოს ვაჟი - ბორისი, მამის გარდაცვალების შემდეგ ქარჩოხს ესტუმრა და მისი სახელის უკვდავსაყოფად, ნასოფლარ ოხირის სიახლოვეს ილიკო გულაროვის სახელობის წყარო გამოიყვანა.

ოხირი ხე-ტყით მდიდარი ხეობაა, აქედან ხშირად იმარაგებდნენ ზამთრისთვის შეშას ქარჩოხის სოფლების მაცხოვრებლები. აქ ასევე გავრცელებული იყო მრავალწლოვანი მცენარე ჩადუნა, იგივე გვიმრა, რომელიც ნაზვაურ, ნესტიან ადგილებში ხარობს, ასევე წიფლნარებსა და სოჭნარ-ნაძვნარებში. მის ნორჩ, სპირალურად დახვეულ ღეროს ასუფთავებდნენ და მწნილს ამზადებდნენ. გამოიყენებოდა მხალისთვისაც.

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება, დასაწყისი იხილეთ „სრ" №59-60, 61-62, 63-64, 65-66, 91-92

ღირსი აკაკი მორჩილი „კლემაქსსა" (კიბესა) შინა მოხსენიებული (20, VII.)

20 ივლისს საქართველოს წმიდა მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს ღირს აკაკი მორჩილს, სინაელს.

ღირსი აკაკი მორჩილი ჭაბუკი წრფელი გონებითა ასიის ერთ-ერთ მონასტერში მოღვაწე, ფრიად ფიცხი ბერის მორჩილებაში იმყოფებოდა. მრისხანე ბერი „არათუ ოდენ გინებითა და შეურაცხყოფითა, არამედ ცემითა და გვემითა, მარადღე ტანჯვითა მას".

წმინდა იოანე საბაწმინდელს უთქვამს: **„...მე ვხედავ მას მარადღე, გვემასა შიდა ფრიადსა და ჭირსა მსგავსად მონისა, სყიდულისა"** – ჭაბუკი ყველაფერს სულგრძელებითა და მადლობით ითმენდა.

აკაკი მორჩილმა 9 წელი დაჰყო უწყალო ბერთან და მიიცვალა. „დამარხეს იგი სამარხოსა მამათასა". დასაფლავებიდან 5 წლის შემდეგ აკაკი მორჩილის მრისხანე მოძღვარი იმავე მონასტერში დაყუდებულ ერთ წმინდა მამასთან მივიდა და მწუხარებით ამცნო სულიერი შვილის გარდაცვალება. პასუხად მიიღო: „გრწმენინ ბერო, არა მრწამს, თუმცა მომკვდარ იყო იგი". მაშინ აკაკის მოძღვარმა ახალ საფლავთან მიიყვანა ბერი. წმინდა მამამ სოფლიდან გასულს ჩასძახა: **„ძმაო, აკაკი მოკვდა?"** ნეტარმა კი სიკვდილის შემდეგაც მორჩილება გამოიჩინა: **„ვითარ შესაძლებელ არს, მამაო, სიკვდილი მორჩილისა".**

საგულისხმოა ისიც, რომ აკაკი მორჩილის სულიერი მოძღვარი მწარე სინანულმა შეიპყრო და მის სამარესთან დამკვიდრდა. მოძღვარი ყველა მნახველს სიმდაბლით ეუბნებოდა: **„კაცის კვლა მითმნიეს".**

გიული ლიპარტია

საქართველოს რესპუბლიკა

ჟურნალისტის თვალსაწიერი

№93-94. ორშაბათი. 20 ივლისი. 2026 წელი

ცივი ომის დროს, ევროპაში, არაერთი ბურუსით მოცული, ტრაგიკული ამბავი მომხდარა, სადაც კითხვები დღემდე პასუხგაუცემელია, და ამას თავისი მიზეზები აქვს. ალდო-მორო, მეორე მსოფლიო ომის შემდგომი პერიოდის ევროპის გამოჩენილი პოლიტიკოსი, ორჯერ იყო იტალის პრემიერ-მინისტრი. იგი იტალიის ქრისტიან-დემოკრატიული პარტიის ერთ-ერთი დამაარსებელია. მორწმუნე კათოლიკეს, რომელიც ვატიკანშიც და დასავლეთ ევროპაშიც დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა, ქვეყნის მართვა მძიმე ხანაში მოუწია. 1960-70-იან წლებში იტალია, პოლიტიკურად, ორად იყო გახლეჩილი. ერთ მხარეს ქრისტიან-დემოკრატები და ნეოფაშისტები იდგნენ, მეორეს კი – მემარცხენეთა მთელი სპექტრი.

იტალიის პრემიერ-მინისტრის ალდო მოროს ტრაგიკული აღსასრული

სწორედ იმ პერიოდში შეიქმნა მემარცხენე ტერორისტული დაჯგუფებები. მათ შორის, ყველაზე რადიკალური წითელი ბრიგადები იყო. თუმცა, პოლიტიკურად დაპირისპირებული ორივე მხარე აწყობდა ტერაქტებს და იტაცებდა ადამიანებს. პარლამენტიც დიდი დაპირისპირების ადგილად იქცა, რომელშიც, ყველაზე ფართოდ, ორი პარტია იყო წარმოდგენილი: ქრისტიან-დემოკრატები და იტალიის კომუნისტური პარტია. ალდო-მორო ხვდებოდა, რომ ეს დაპირისპირება ქვეყანას ჩიხში შეიყვანდა. ამიტომ, მან კომუნისტებს თანამშრომლობის ხელი გაუწოდა.

თანამშრომლობის ხელშეკრულება გააფორმეს, რომელსაც ისტორიული კომპრომისი უწოდეს. ხელშეკრულებამ მემარჯვენეთა უკმაყოფილება გამოიწვია, რაც პრემიერ მოროს გადადგომით დამთავრდა, თუმცა, მან მმართველი პარტიის ლიდერის პოზიცია შეინარჩუნა. ის თავისი თანამებრძოლებისა და მოკავშირეების ისტორიულ კომპრომისში დარწმუნებას ცდილობდა, მაგრამ ამაოდ. მოროს, ყველაზე მეტად, ამერიკა აკრიტიკებდა, მაგრამ, ის თავის პრინციპებს არ ღალატობდა, რაც ამ ალღოიან და დაფასებულ იტალიელ პოლიტიკოსს სიცოცხლის ფასად დაუჯდა. 1978 წლის 16 მარტს, დილით, ალდო-მორო, დაცვის თანხლებით, სახლიდან გავიდა და პარლამენტისკენ გაემართა, სადაც სიტყვით უნდა გამოსულიყო.

ერთ-ერთ ქუჩაზე, მოროს კორტეჟს ავტომობილმა გზა გადაუღობა და აიძულა გაჩერებულიყო. წამოწეული ორი ავტომობილიდან ხუთი შეიარაღებული მამაკაცი გადმოხტა და მოროს დაცვას ცეცხლი გაუხსნა. ტერორისტებმა დაცვის ხუთი წევრი და მძღოლი მოკლეს. გადარჩენილი მორო კი, მანქანიდან გადმოიყვანეს და გაიტაცეს.

იმავე დღეს, გამტაცებლები იტალიის მასმედიას დაუკავშირდნენ და განუცხადეს, რომ მორო წითელი ბრიგადების მძევალი იყო. ტერორისტებმა ხელისუფლებას მოთხოვნები წაუყენეს. ალდო-მოროს თავისუფლების სანაცვლოდ, ისინი თავიანთი 13 მეგობრის გათავისუფლებას ითხოვდნენ. ასევე, გატაცების მიზანი იყო, აეძულებინათ ხელისუფლება, წითელი ბრიგადები პოლიტიკის სუბიექტად ეღიარებინა.

ქვეყნის მთავრობამ მტკიცე პოზიცია არჩია, უარი თქვა ტერორისტებთან მოლაპარაკებაზე და ფართომასშტაბიანი ოპერაცია წამოიწყო, რომელშიც, 35 ათას იტალიელ კარაბინიერსა და სამხედრო პირთან ერთად, ბრიტანეთისა და საფრანგეთის ტერორიზმთან ბრძოლის სამსახურებიც მონაწილეობდნენ, მაგრამ გამტაცებლებისა და ყოფილი პრემიერის კვალს მაინც ვერ მიაგნეს. ამასობაში, ტერორისტები იტალიის სხვადასხვა ქალაქში პროკლამაციებს, ეგრეთწოდებულ კომუნიკეებს ავრცელებდნენ, რითაც ტერორისტები ხელისუფლებასთან კავშირის დამყარებას ცდილობდნენ.

კომუნიკეებში ალდო-მოროს მიმართვებიც ქვეყნდებოდა. ის დაუყოვნებელ დახმარებას ითხოვდა, ხელისუფლებას ტერორისტების წინადადების მიღებას სთხოვდა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, იმუქრებოდა, რომ სახელმწიფოს მაკომპრომეტირებელ ინფორმაციას გასცემდა. ხელისუფლება კი არ რეაგირებდა. რომის პაპით დაწყებული და გაეროს გენერალური მდივნით დამთავრებული, ტერორისტებს ყველა ალდო-მოროს გათავისუფლებას სთხოვდა, მაგრამ არც იტალიის ხელისუფლება და არც ტერორისტები თხოვნას ყურად არ იღებდნენ.

1978 წლის 15 აპრილს ტერორისტებმა მორიგი მიმართვა გამოაქვეყნეს, რომელშიც განაცხადეს, რომ მათ მიერ შექმნილმა სახალხო-სასამართლომ ალდო-მოროს სიკვდილით დასჯის განაჩენი გამოუტანა.

ამ მიმართვის შემდეგ ტერორისტებმა მოროს ბოლო ორი წერილი გაავრცელეს. ერთი წერილის ადრესატი მთავრობა იყო, მეორისა კი, მოროს ოჯახი. ამ წერილებით ის ემშვიდობებოდა სამყაროს, რადგან მორო მიხვდა, რომ მეგობრებმა ის გასწირეს. თქვენზე, პარტიაზე და ქვეყანაზე იქნება ჩემი სისხლიო, ასე მიმართა ალდო-მორომ თავის პოლიტიკურ მეგობრებსა და თანაპარტიელებს. წერილი ოჯახის მიმართ დიდი სითბოთი და სიყვარულით იყო გამსჭვალული. მან ითხოვა, რომ მისი დაკრძალვა ოჯახის ვიწრო წრეში მომხდარიყო. 9 მაისს ალდო-მოროს ცხედარი პოლიციამ, რომის ცენტრში, მიტოვებული მანქანის საბარგულში იპოვა. 11 ტყვიით დაცხრილული მოროს გვამი პლედში იყო გახვეული.

ათი დღის შემდეგ, წითელი ბრიგადების ხუთი წევრი, სავარაუდო გამტაცებლები და მკვლელები, დააკავეს, თუმცა, სასამართლო პროცესი მხოლოდ ოთხი წლის შემდეგ გაიმართა, როცა დანაშაულის თანამონაწილედ კიდევ 63 ადამიანი დასახელდა. ამ ინციდენტის შემდეგ, არავის აღარ სურდა კომუნისტებთან თანამშრომლობა. ალდო-მოროს ბევრ გამტაცებელს სასამართლომ სამუდამო პატიმრობა მიუსაჯა. ისინი, 1990-იან და 2000-იან წლებში ამნისტიის მეშვეობით გათავისუფლდნენ.

იტალიაში ყოველთვის სუფევდა საყოველთაო რწმენა, რომ გამტაცებლები ვიღაცის დავალებას ასრულებდნენ. სინამდვილეში, ვინ ხელმძღვანელობდა შეთქმულებას, ან რა მოტივი ჰქონდათ მათ, დაზუსტებით დღემდე არავინ იცის. ამიტომ, საუკუნის ამ მკვლელობის ვერსიაც არაერთია. ბევრი კითხვა დღემდე პასუხგაუცემელი რჩება. პირველ რიგში, რატომ ჩაიდინა ეს წითელმა ბრიგადებმა, რომელიც იმპერიალიზმისა და ბურჟუაზიის წინააღმდეგ ბრძოლას აცხადებდა?

ისინი, სრულიად მოულოდნელად, კომუნისტებსა და მემარჯვენე ძალებს შორის შესაძლო შეთანხმების წინააღმდეგ გამოვიდნენ. მეორე, როგორ ვერ მოახერხა ხელისუფლებამ ალდო-მოროს სათანადო დაცვა და, მერე, მისი გადარჩენა? ამ ბუნდოვან ტრაგედიას ოდნავი ნათელი მოჰფინა 1990-იანი-წლების პოლიტიკურმა სკანდალმა.

ცივი ომის დამთავრების შემდეგ, ბევრი არქივი გაიხსნა და ბევრი პოლიტიკოსი ალაპარაკდა, რამაც იტალიაში დიდი პოლიტიკური სკანდალი გამოიწვია. დოკუმენტებზე დაყრდნობით გაირკვა, რომ იტალიის ხელისუფლებას, ჯულიო-ანდრეოტის მეთაურობით, მჭიდრო კავშირი ჰქონდა მაფიასთან და ნეოფაშისტებთან. ასევე, გაირკვა, რომ იტალიის დაზვერვამ, ამერიკის სპეცსამსახურების დახმარებით, ჩრდილოვანი სამხედრო სტრუქტურები შექმნა, რომლის მთავარი მიზანი დასავლეთ ევროპაში კომუნისტებთან ბრძოლა იყო. გახსნილ არქივზე დაყრდნობით ირკვევა, რომ დაზვერვას წითელ ბრიგადებშიც ჰყავდა თავისი აგენტები, მაგრამ ალდო-მოროს საბოლოო განაჩენი არა იტალიამ, არამედ იმ დროის ორმა დაპირისპირებულმა ზესახელმწიფომ, ამერიკამ და საბჭოთა კავშირმა გამოუტანა. შეერთებულ შტატებს არ სურდა იტალიაში კომუნისტების ხელისუფლებაში ხილვა, რადგან შიშობდა, რომ მაგალითს სხვა ქვეყნებიც მიბაძავდნენ. საბჭოთა კავშირი კი, კომუნისტებსა და ბურჟუაზიულ პარტიებს შორის დაახლოებას ეწინააღმდეგებოდა. მოსკოვი შიშობდა, რომ ასეთ ალიანსს შეეძლო, ჩრდილი მიეყენებინა მსოფლიო კომუნისტური მოძრაობისთვის და შეერყია კომუნისტების, როგორც კაპიტალიზმის წინააღმდეგ მებრძოლების ავტორიტეტი.

ერთი სიტყვით, შეიძლება ითქვას, რომ ალდო-მორო ორ ზესახელმწიფოს შორის იდეოლოგიურ დაპირისპირებაში ხელის შემშლელ ფაქტორად იქცა. მისი ეროვნული ერთიანობისკენ სწრაფვა და იტალიაში სხვადასხვა პოლიტიკური ძალების შერიგების მცდელობა, ეწინააღმდეგებოდა როგორც ვაშინგტონის, ისე მოსკოვის ინტერესებს.

ნუგზარ ბ. რუხაძე,
POSTV

„კანონპროექტები ნამეტნავად შორს წავიდა“!

„როიტერი□პოლონეთის პრეზიდენტმა ვეტო დაადო კანონპროექტებს, რომლებიც ერთნაირსქესიანი წყვილებისთვის □თანაცხოვრების კონტრაქტების□შემოღებას ითვალისწინებდა.

გავრცელებული ცნობით, **კაროლ ნავროცკიმ** ვეტო დაადო ორ კანონპროექტს, რომლებიც ერთად მცხოვრები წყვილებისთვის □თანაცხოვრების კონტრაქტების□შემოღებას ითვალისწინებდა.

□როიტერის□თანახმად, **□ურთიერთობაში უახლოესი პირის სტატუსისა და თანაცხოვრების შესახებ ხელშეკრულების□კანონპროექტები ორ ზრდასრულ ადამიანს საშუალებას მისცემდა, დაედოთ შეთანხმება, რომელიც არეგულირებდა ისეთ საკითხებს, როგორებიცაა ერთობლივი საკუთრების უფლებები, სამედიცინო ინფორმაციაზე წვდომა და დაკრძალვასთან დაკავშირებული პრობლემები.**

კანონპროექტებმა მხარდაჭერა მოიპოვა მმართველი კოალიციის წევრებისგან, თუმცა ნაციონალისტური ოპოზიციური პარტიის, □კანონისა და

საქართველოს რესპუბლიკა

რატომ ცდილობს ტრამპი ჩინეთთან ახალი დაპირისპირების წამოწყებას?

ტრამპს, ირანთან მწვავე კონფლიქტის შუაგულში, ხუთშაბათს სხვა საქმე არაფერი ჰქონდა, გარდა იმისა, რომ ჩინეთს დასხმოდა თავს და 2020 წლის არჩევნებში ჩარევაში დაედანაშაულებინა. აქვე, წინასწარვე ვიტყვი: მე მჯერა, რომ 2020 წელს დონალდ ტრამპს არჩევნები მოჰპარეს, მაგრამ ამაში უცხო ქვეყნების ხელი არ ურევია. ეს ძველი, ნაცადი მეთოდით – ბიულეტენების ჩაყრით მოხდა. მეტიც – თავად ტრამპის იუსტიციის დეპარტამენტი და FBI ჯორჯიის შტატში აგროვებდნენ სამხილებს, რომლებიც, სავარაუდოდ, დაადასტურებს კიდეც, რომ ჯორჯიამ ტრამპი გაძარცვა. თუმცა ეს სხვა თემაა და სხვა დროს განვიხილოთ.

ხუთშაბათს საღამოს, ტრამპმა თეთრი სახლის აღმოსავლეთ დარბაზიდან პრაიმტაიმში დაახლოებით 30-წუთიანი მიმართვა გაავრცელა და შემდეგი ბრალდებები გააჟღერა:

ამომრჩეველთა მონაცემების მოპარვა: ტრამპის თქმით, 18 შტატში ამომრჩეველთა რეგისტრაციის ფაილები – სულ 220 მილიონი ადამიანის მონაცემები – ჩინეთმა „შეისყიდა, მოიპარა ან გატეხა“.

მან დასძინა, რომ ეს საარჩევნო მონაცემების ხელყოფის ყველაზე მასშტაბური შემთხვევაა ისტორიაში. ფაილებში, მისი თქმით, ეწერა ამომრჩევლების სახელები, მისამართები და პოლიტიკური კუთვნილება. ტრამპმა ამას „საარჩევნო უსაფრთხოების უპრეცედენტო კოშმარი“ უწოდა და აღნიშნა, რომ ეს ინფორმაცია თეთრი სახლის სამუშაო ჯგუფისა და პრეზიდენტის საგარეო დაზვერვის სათათბირო საბჭოსგან მიიღო.

ყალბი ბიულეტენების ბეჭდვა: მან განაცხადა, რომ ჩინეთის ჩარევა ბაიდენის სასარგებლოდ ყალბი ბიულეტენების დამზადების მცდელობასაც ითვალისწინებდა.

მიჩუმათება: მისი თქმით, ე.წ. დიფ სთეითმა ყველაფერი გააკეთა, რათა ჩინეთის ჩარევის მასშტაბები დაემალა, ხოლო სადაზვერვო უწყებებს ჰაკერული თავდასხმის შესახებ არც თეთრი სახლისთვის შეუტყობინებიათ და არც კონგრესისთვის.

მოტივი: ტრამპი ამტკიცებდა, რომ ჩინეთს მისი ხელახალი არჩევა არანაირად არ აწყობდა – „**ისინი კბილებით იბრძოდნენ, რომ დონალდ ტრამპს არ გაემარჯვა**“ და მიანიშნა, რომ ბაიდენი სწორედ ჩინეთის ჩარევით გახდა პრეზიდენტი.

ხმის მიცემის აპარატები: მან აღნიშნა, რომ მალე გამოქვეყნდებოდა დოკუმენტები, რომლებიც დაადასტურებდა, რომ უცხო ქვეყნებსა და დაჯგუფებებს შეეძლოთ ელექტრონული აპარატების მუშაობასა და მონაცემებში ჩარეულიყვნენ. მან ასევე ხელახლა წამოსწია ძველი, დაუმტკიცებელი ბრალდება იმის შესახებ, რომ ვენესუელა ამერიკის არჩევნების შედეგებით მანიპულირებას ცდილობდა.

მაგრამ დააკვირდით, რა არ უთქვამს ტრამპს და რასაც ვერც ვერასდროს დაამტკიცებს: მას არ უთქვამს, რომ ჩინეთმა წინასწარ შემოხაზული ბიულეტენები დაბეჭდა, რამდენიმე შტატში ჩაყარა და ამით მოაგებინა ბაიდენს. ღმერთო ჩემო, რა სისულელეა! არ არსებობს არცერთი მტკიცებულება იმისა, რომ ჩინეთმა არჩევნებში ხმები ჩაამატა ან შედეგები შეცვალა. მიუხედავად ამისა, ბევრი, ვინც ტრამპს უსმენდა, დარწმუნდა, რომ ჩინეთი მტერია და მას მკაცრად უნდა გადავუხადოთ სამაგიერო. ის, რაც ტრამპმა ამ საღამოს გააკეთა, მტრობის გასაღვივებლად გამიზნული პროპაგანდის ყველაზე ამაზრზენი მაგალითია.

იმ დროს, როცა აშშ კრიტიკულად არის დამოკიდებული ჩინეთიდან იშვიათი ლითონების იმპორტზე, ტრამპმა გადაწყვიტა, რომ მათ შესარცხვენად საუკეთესო მომენტი იყო. აქამდე მეგონა, რომ დიპლომატიაში ტრამპს ფსკერი უკვე ნანახი ჰქონდა, თურმე ვცდებოდი – ამ გამოსვლით მან რეკორდი მოხსნა და კიდევ უფრო დაბლა დაეშვა. საერთოდ არ გამიკვირდება, თუ ჩინეთი ახლა უფრო აქტიურად დაუჭერს მხარს ირანს, რათა აშშ-ს სამაგიერო გადაუხადოს.

წყარო: https://sonar21.com/why-is-trump-trying-to-start-a-new-war-with-china/

სამართლიანობის“ (PiS) მოკავშირემ **კაროლ ნავროცკიმ განაცხადა**, რომ კანონპროექტები ძალიან შორს წავიდა.

„**ეს წინადადებები ქმნის ოჯახის სამართლის ახალ, ფორმალიზებულ ინსტიტუტს, რომელიც აღჭურვილია ქორწინების უფლებების მსგავსი უფლებების ფართო კატალოგით. როგორც კონსტიტუციის მცველს, მე არ შემიძლია, შევეგუო გადაწყვეტას, რომელიც გამოიწვევს ქორწინების განსაკუთრებული სტატუსის დაკარგვას, რაც კონსტიტუციის მე-18 მუხლშია განსაზღვრული, როგორც მამაკაცისა და ქალის კავშირი პოლონეთის რესპუბლიკის მფარველობისა და მზრუნველობის ქვეშ**“, – განაცხადა პოლონეთის პრეზიდენტმა.

პოლონეთის პრემიერ-მინისტრმა **დონალდ ტუსკმა** ნავროკის გადაწყვეტილებას უპასუხა და განაცხადა: „პრეზიდენტის ვეტო ადამიანებისა და მათი ბედნიერებისა და ნორმალური ცხოვრების უფლების მიმართ ზიზღის გამოხატულებაა“.

„როიტერის“ თანახმად, ვეტოს დასაძლევად მთავრობას სამი მეხუთედის უმრავლესობა დასჭირდება, თუ კენჭისყრაში კანონმდებლების, სულ მცირე, ნახევარი მიიღებს მონაწილეობას. თუმცა კანონპროექტების მოწინააღმდეგე ნაციონალისტური ოპოზიციური პარტიების გათვალისწინებით, ამის მიღწევა პრაქტიკულად შეუძლებელი იქნება.

თუ სიკვდილი გვიწერია, მოვკვდეთ ერთად!

ალბათ, ბევრს აქვს ნანახი საბჭოელი და იტალიელი კინემატოგრაფისტების მიერ 1973 წელს გადაღებული ერთობლივი ფილმი „იტალიელების საოცარი თავგადასავალი რუსეთში“, როცა თვითმფრინავ „ტუ-134“-ის ერთ-ერთი მაფიოზი მგზავრი როზარიო ილუმინატორშია გაჭედილი. ფილმში ეს კადრი ხელოვნურია, მაგრამ ამ დღეებში ზუსტად ასეთი რამ გადახდა „ბოინგის“ მგზავრს რეალურად.

ბრიტანული სამაუწყებლო კომპანია „**ბიბისი**“ **(BBC)** აქვეყნებს სტატიას სათაურით „**თუ სიკვდილი გვიწერია, მოვკვდეთ ერთად**“: **რას ამბობს ცოლი, რომლის ქმარი დაზიანებული ილუმინატორიდან ჰაერის ნაკადმა თვითმფრინავის გარეთ „გაიწოვა“** (ავტორი – **რეიჩელ ფლინი**). მასალაში გადმოცემულია იმ დრამატული ინციდენტის პერიპეტიები, რომელიც მოხდა გასულ კვირას, 10 ივლისს, ავიარეის სალონიკი (საბერძნეთი) – მემინგენის (გერმანია) თვითმფრინავ Boeing 737-800-ში და რომელიც 6 ათასი მეტრის სიმაღლეზე მიფრინავდა.

გთავაზობთ პუბლიკაციას მცირე შემოკლებით:

ფოტოებზე: ა) როზარიო "ტუ-134"-ის ილუმინატორში; ბ) ლიუბიშა კარვიჩი და სვეტლანა გრკოვიჩი "ბოინგით" გაფრენამდე.

სვეტლანა გრკოვიჩი, რომელიც თავის ქმართან – ლიუბიშა კარვიჩთან – ერთად მიფრინავდა, ჰყვება, თუ როგორ დაეხმარა ორი მგზავრი, როცა ილუმინატორის დაზიანების გამო ქმარი ჰაერის ნაკადმა თვითმფრინავის კორპუსის მიღმა „გაიწოვა“.

სვეტლანას თავისი ქმარი ლიუბიშა ფეხებით ეჭირა, რათა ის ავიაკომპანია Ryanair-ის თვითმფრინავის ილუმინატორიდან მთლიანად არ გაწოვილიყო საჰაერო სივრცეში. ლიუბიშა უკვე მკერდამდე გარეთ იყო „**გაწოვილი**“.

„**სწრაფი რეაგირება მოვახდინე და მას ხელი ფეხებში ვტაცე. მახსოვს, გავიფიქრე – „თუ სიკვდილი გვიწერია, ერთად მოვკვდებით“**“, – ამბობს **სვეტლანა.** მას კიდევ ორი მგზავრი დაეხმარა და სამივემ ლიუბიშა ისევ სალონში შეითრიეს. „**ჩემს გვერდით მჯდარი გოგონა დამეხმარა, შემდეგ მეზობელი მგზავრიც... ზემოდან ჟანგბადის ნიღბები ჩამოიყარა... დაიწყო ქაოსი, როცა ყველა ძირითადად საკუთარ თავზე ფიქრობს. ჩემი ქმარი უკვე გულწასული იყო... ილუმინატორს დიდი ჩემოდანი მივაფარეთ, მაგრამ ჰაერის ნაკადმა გარეთ გაიტაცა**“, – შიშით იხსენებს **სვეტლანა.**

ტექნიკური კონსულტანტი, რომელიც ოჯახმა დაიქირავა, თვლის, რომ ინციდენტი თვითმფრინავის მარჯვენა რეაქტიული ძრავის გაჩერებით დაიწყო, მისი ნამსხვრევები ფიუზელაჟს მოხვდა, ერთ-ერთმა კი ის ილუმინატორი დააზიანა, რომელთანაც ცოლ-ქმარი ისხდნენ. ავარიის გამო სალონში წნევამ დაიწია, რომლის შედეგადაც ინციდენტი მოხდა. ჯერჯერობით გამოძიება მიმდინარეობს.

მგზავრების თქმით, მათ გაიგონეს ხმა, რომელიც აფეთქებას ჰგავდა. თვითმხილველებმა სხვადასხვა მასმედიას თავიანთი აზრი გაუზიარეს: კიდევ კარგი, რომ ლიუბიშა კარვიჩი ქამრით იყო სავარძელზე მიბმული და გარედან მისი უკან შემოყვანა შედარებით ადვილი აღმოჩნდა.

ამჟამად 51 წლის კარვიჩი ჯერ ისევ საავადმყოფოში იმყოფება. მას სახე მნიშვნელოვნად დაუზიანდა. როცა უკან თვითმფრინავში შეიყვანეს, მთელი სახე და მხრები სისხლში ჰქონდა მოსვრილი. ექვსი კილომეტრის სიმაღლეზე ფრენის დროს თვითმფრინავის მიღმა ჰაერის ტემპერატურა ხშირად მინუს 50 გრადუსს აღწევს.

„**ჩემთვის მთავარია, რომ იგი ცოცხალია... ერთი ხელი ძალიან აქვს დაზიანებული, ყინვისაგან თავზე დამწვრობაც მიიღო. მას ჯერ ლაპარაკი არ შეუძლია და როგორც ვხვდები, მომხდარიც არ ახსოვს, გადატანილი შოკის გამო**“, – ამბობს სვეტლანა, – „**მეც ძალიან ცუდ ფსიქოლოგიურ მდგომარეობაში ვარ... რომ მახსენდება, საშინელი გრძნობა მიპყრობს. მეგონა, რომ აი, ახლა თვითმფრინავიც მიწაზე დავარდება და ყველა დავიღუპებითმეთქი**“.

ფრენების მონიტორინგული სამსახურის Flightradar24-ის მონაცემებით, „ბოინგმა“ ექვსი ათასი მეტრის სიმაღლიდან 10 წუთში ორი ათას მეტრამდე დაიწია.

ავიაკომპანია Ryanair-ის განცხადებით, სალონიკიდან მენინგენში 10 ივლისს დილით გაფრენილი ბორტი ისევ სალონიკში დაბრუნდა მას შემდეგ, როცა ფრენის დროს ილუმინატორი სამაგრიდან [ჩარჩოდან] ამოვარდა. „**თვითმფრინავი მშვიდობიანად დაეშვა, მგზავრები ტერმინალში დაბრუნდნენ. ერთ-ერთ მგზავრს სამედიცინო დახმარება დაჭირდა და ამჟამად კლინიკაშია გადაყვანილი**“, – ნათქვამია განცხადებაში.

სალონიკის აეროპორტის ოპერატორი, კომპანია Fraport Greece აცხადებს, რომ ამჟამად საჰაერო ინციდენტს საბერძნეთის ავიაამიმოსვლის უსაფრთხოების სამმართველო იძიებს.

სამგზავრო თვითმფრინავ Boeing 737-800-ის ექსპლოატაცია ჯერ კომპანია Malta Air-ის მიერ ხდებოდა, შემდეგ Ryanair-მა გააგრძელა. ავიალაინერი ახალი არ არის, „ბოინგი“ 18 წლის წინ, 2008 წელს არის აწყობილი აშშ-ში. რადგანაც ინციდენტი ჩრდილოეთ მაკედონიის საჰაერო სივრცეში მოხდა, გამოძიებაში ჩართულია ამ ქვეყნის შესაბამისი სამსახურიც, ასევე თვითონ კომპანია „ბოინგის“, აშშ-ის სამოქალაქო ავიაციის ფედერალური სამმართველოსა და ფრენების უსაფრთხოების ევროპული სააგენტოს წარმომადგენლები.

მოამზადა
სიმონ კილაძემ

კარიერის კონტრაქტი

ახალი ფორმატით უჩვეულოდ გაჭიანურებულმა საფეხბურთო მუნდიალმა დროებით მეორე პლანზე გადაისროლა ქართულ სპორტში განვითარებული ისტორიული მოვლენები, მაგალითად — სანდრო მამუკელაშვილის მიერ ლოს ანჯელეს ლეიკერსთან გაფორმებული 52 მილიონი დოლარის ღირებულების 4-წლიანი კონტრაქტი, სადაც თავისი საყვარელი 54-ნომრიანი მაისურით ითამაშებს.

როგორც მოგეხსენებათ, ლეგენდარული კალიფორნიული კლუბი დამდეგი სეზონის წინ „მეფე“ ლებრონ ჯეიმსმა დატოვა, თუმცა ნბა-ს 18-გზის ჩემპიონში სლოვენიელი ლუკა დონჩიჩის სახით მეგავარსკვლავი და საკულტო ფიგურა მაინც დარჩა და როგორც ინფორმაცია ვრცელდებოდა, სწორედ იგი ლობირებდა მამუს გადაბარგებას ანგელოზების ქალაქში, სადაც, სხვათა შორის, თურმე სასტარტო ხუთეულის წევრად მოიაზრებენ.

ვფიქრობთ, დაგაინტერესებთ სანდროსა და ლუკას საუბრის შინაარსი:

„ლუკა პირადად დამიკავშირდა, მომხდარით სიხარული გამოხატა და ლეიკერსის მაისურის მორგება მომილოცა. მან თქვა, რომ მუშაობის ერთად დაწყებას მოუთმენლად ელის, რაზეც ვუპასუხე, რომ ახლავე მზად ვარ დარბაზში წავიდე და მილიონი სამქულიანი ვისროლო, რათა სეზონისთვის რაც შეიძლება სწრაფად მოვემზადო. დიახ, სწორედ ამაზე ვსაუბრობდით.

ალბათ იცით, რომ ჩვენ ერთ წელს დავიბადეთ და თანატოლნი ვართ. მას დიდი ხანია ვაკვირდები და ვხედავდი, რამხელა წარმატებას აღწევდა ამ წლების განმავლობაში.

დონჩიჩი ევროპაში ყოფნისას ახალგაზრდულ რეიტინგებს მუდმივად ლიდერობდა, მე კი განვითარებასა და მისი დონის მიღწევას ვცდილობდი. საოცარი განცდაა, რომ უკვე მისი თანაგუნდელი ვარ. ეჭვიც არ მეპარება, რომ ლუკა ჩემ ცხოვრებასა და თამაშს მნიშვნელოვნად გაამარტივებს“ — ოპტიმისტურადაა განწყობილი **მამუ.**

ღმერთის ხელიდან — მესი(ი)ს ფეხამდე

მსოფლიოს 23-ე საფეხბურთო ჩემპიონატი უკვე დასრულებულია და კეისარს კეისრისა მიეზღვა კიდეც, მაგრამ 40-დღიანი მარათონი დაამშვენა ისტორიულმა შეხვედრამ, რომელიც რამდენიმედღიანი შესვენების შემდეგ იმსახურებს გახსენებას და, ჩვენი გაზეთის ფორმატის გათვალისწინებით, სიტყვის დადევნებას.

მაშ ასე — ფინალი ნახევარფინალში — არგენტინა — ინგლისი, რომელსაც 1982 წლის ზაფხულში ფოლკლენდის (მალვინის) არქიპელაგის სადავო ტერიტორიების გამო ამ ქვეყნებს შორის განვითარებული საომარი მოქმედებებიდან მოყოლებული, რეფრენად გასდევს სპორტულ ბრძოლაზე გაცილებით ტევადი შინაარსით დატვირთული, ლამის სამამულო მნიშვნელობის მოვლენა, სადაც გამარჯვება ეროვნული ღირსების საქმეა.

კი, ბატონო — პოლიტიკა არ უნდა შეიჭრას სარბიელზე და საფინალო სასტვენის შემდეგ მინდორზე გაშლილი შესაბამისი ბანერის გამო სამხრეთამერიკელები ალბათ დაისჯებიან კიდეც, მაგრამ, მეორეს მხრივ, ისიც ხომ ვიცით, რომ გამარჯვებულებს არ ასამართლებენ?

ჰო, მართლა — ვიდრე პრინციპული მეტოქეები ერთმანეთს კოჭების გამძლეობას უმოწმებდნენ, ფეხბურთის სამშობლო საკადრისად გამოიყურებოდა და გორდონის გოლით დაწინაურდა კიდეც, მაგრამ...

აი, ამის შემდეგ ვიხილეთ სწორედ ალბიონელთა გერმანელი თავკაცის **თომას ტუხელის** ტაქტიკური დეგრადაცია, რომელმაც თამაშის ყრუ დაცვაში,გასაგრძელებლად საკუთარი საჯარიმო უკანახაზელებით გაავსო და ამით კაპიტულაცია გამოაცხადა — 1:2.

საბედნიეროდ, უკვე მერამდენედ დავრწმუნდით მესის გენიალურობაშიც, რომელიც დროულად განერიდა მტერ-მოყვარით გადატვირთულ ცენტრალურ ზონას და დაბნეული ბრიტანელები მარჯვენა ფლანგიდან აიკლო. რომ არა მეკარე პიკფორდი, ლეო 2 ასისტზე გაცილებით მსუყე პირადი მონაგრით დასვამდა ხმაურიან წერტილს.

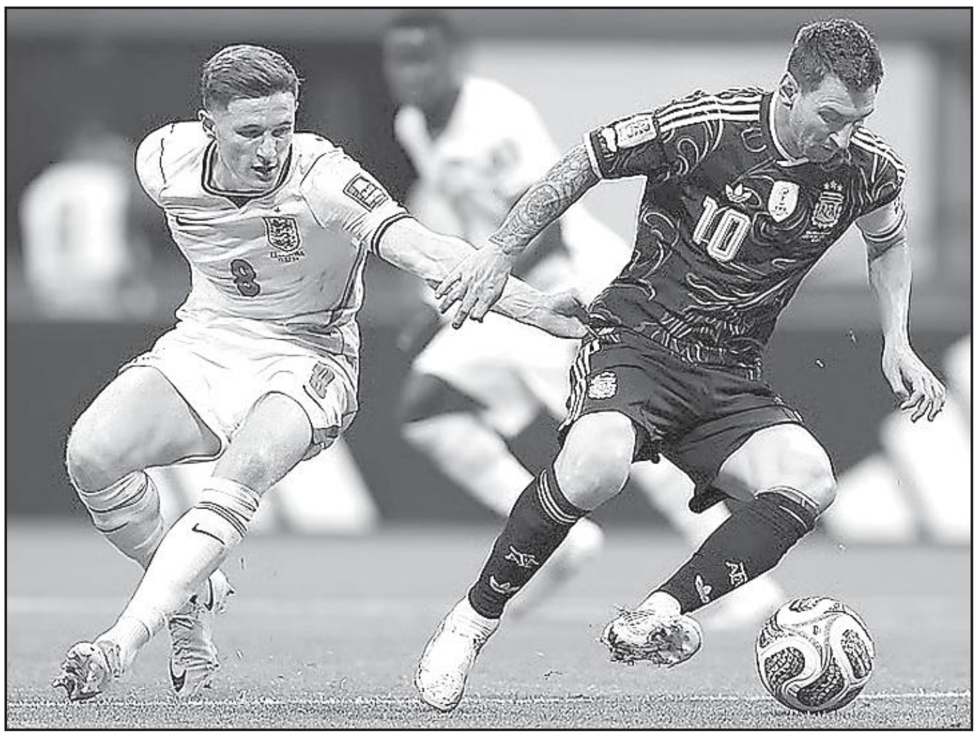

მატჩის შემდეგ

ლიონელ სკალონი (არგენტინის ნაკრების მწვრთნელი): სიტყვები არ მყოფნის. ეს გუნდისთვის და ჩვენი ხალხისთვის უდიდესი სიხარულია. ბიჭები ჩემს გაოცებას არ წყვეტენ. იმის სიტყვებით აღწერა, რასაც მოედანზე ფეხბურთელები აჩვენებენ, ძალიან რთულია. ჩვენ მართლაც უნიკალური ნაკრები ვართ!

თომას ტუხელი: გამარჯვებასთან ძალიან ახლოს ვიყავით და იმედგაცრუებულნი ვართ. მეტოქე ყველა საჰაერო ორთაბრძოლას გვიგებდა, რის გამოც მეორე სართულზე საიმედო თამაშისთვის ხუთმცველიან სქემაზე გადავედით. პასუხისმგებლობა მწვრთნელზეა და იმის თქმა, რომ მე შევცდი, მარტივია.

ლეო მესი: მოედანზე გასვლისას და სახელმწიფო ჰიმნის მოსმენისას განსაკუთრებული ემოციები განვიცადეთ და ეს მთელმა გუნდმა იგრძნო. ზედიზედ 2 მუნდიალის ფინალისტობა ნამდვილი სიგიჟეა. ჩვენ საოცარი გუნდი გვყავს. მოხარული ვარ, რომ,მარადონამ იცის, რა ხდება ჩვენ გარშემო და ამით ტკბება. ჩვენ გაგვიმართლა, რომ დიეგოს ეპოქაში ვიცხოვრეთ. დიახ, დარწმუნებული ვარ, რომ იგი იქ, ზემოთ, უდიდეს სიამოვნებას იღებს. ეს გამარჯვება მას ეძღვნება.

უეინ რუნი: ტუხელის მიერ მიღებულმა გადაწყვეტილებებმა გამარჯვება წაგვართვა.

ალან შირერი: გულწრფელნი უნდა ვიყოთ და ვაღიაროთ, რომ მართლაც უძლიერესმა გაიმარჯვა.

მატჩი III ადგილისთვის

ინგლისი — საფრანგეთი 6:4

ტუხელის დედალმაშოობა კიდევ ერთხელ დადასტურდა — ფეერიული პირველი ტაიმის შემდეგ მისმა გუნდმა კინაღამ 4:0 გაანიავა — 3:4 და 4:5. კი, ბატონო, არ უთამაშია კეინს, მაგრამ ბედად ბოლო 15 წუთში გაოფლიანებულმა ბელინგემმა გადაარჩინა კუნძულელთა პრესტიჟი.

და საერთოდ — არის კი საჭირო ბრინჯაოს შეხვედრა, რომელიც ცალკეულ ნომინანტთა დუქნადაა ქცეული — მბაპე — 10 გოლი (სულ 22) და ოლისე — 6 ასისტი. მართალია, მათ მესის გაუსწრეს, მაგრამ ამით მეფეთ-მეფე ლეოს-მესი(ი)ს მახვილს არაფერი აკლდება.

ამ ფონზე ანაქრონიზმად გამოიყურება ევროტურნირებზე მოთამაშე ქართული კლუბების ამბები.

დიახ, მართალია 4-დან 3 მათგანი შემდეგ ეტაპზე გავიდა, მაგრამ ვაი ასეთსა წინსვლასა.

კერძოდ, ჩემპიონთა ლიგაში იბერიამ ძლივს შეინარჩუნა ესტონეთში რიცხობრივ უმცირესობაში დარჩენილ ფლორასთან მოპოვებული მინიმალური უპირატესობა — 3:2, 2:2, კონფერენს ლიგაზე კი უარესი სურათია: დინამო — მონდორფი (ლუქსემბურგი) 2:1, 1:1 (დამატებით დროში), ვირტუსი (სან მარინო) — დილა 1:0, 1:3 და ტორპედო — ზირა (აზერბაიჯანი) 0:3, 0:3. გვეშველება რამე?

ლიდერობა გავიმყარეთ

საქართველოს მორაგბეთა ეროვნულმა გუნდმა ერთა თასზე ზედიზედ მესამე გამარჯვება იზეიმა. პიერ-ანრი ბრონკანის გაწვრთნილმა „ბორჯღალოსნებმა“ სანტიაგოში ჩილე 49:22 დაამარცხეს და ჯგუფში ლიდერობა კიდევ უფრო გაიმყარეს.

მატჩი ქართველებისთვის რთულად დაიწყო — მესამე წუთზე ტრავმის გამო დავით ნინიაშვილმა მოედანი დატოვა, თუმცა ამან სტუმრების თამაში ვერ შეაფერხა. უკვე წუთში აკაკი ჭუმბაძემ ანგარიში გახსნა, ლუკა მატკავამ კი გარდასახვა ზუსტად შეასრულა.

მალევე ტრავმა გიორგი სუთიძემაც მიიღო. მისი ადგილი ჯინჭარაძემ დაიკავა და შეცვლიდან ხუთ წუთში ლელოც მიითვალა. მატკავამ კვლავ უშეცდომოდ დაარტყა. პირველ ნახევარში თავი ლუკა ივანიშვილმა და ბექა შვანგირაძემაც გამოიჩინეს, რის შედეგადაც საქართველო შესვენებაზე 28:15-ის უპირატესობით გავიდა. ჩილელებმა ამ მონაკვეთში ორი ლელოს, ერთი გარდასახვისა და ერთი საჯარიმოს გატანა შეძლეს. შესვენების შემდეგ სურათი არ შეცვლილა. „ბორჯღალოსნები“ სრულ უპირატესობას ფლობდნენ, კიდევ სამი ლელო დადეს და მეტოქეს შანსი არ დაუტოვეს. მასპინძლებმა მხოლოდ შეხვედრის ბოლო წუთზე შეძლეს ანგარიშის შემცირება.

სამი ტურის შემდეგ საქართველოს ეროვნულ გუნდს 14 ქულა აქვს და ჯგუფს ერთპიროვნულად ლიდერობს. მომდევნო შეხვედრას ბრონკანის გუნდი 14 ნოემბერს ტონგას წინააღმდეგ გამართავს.

მწარე გაკვეთილი

უმცროსმა ბორჯღალოსნებმა 2026 წლის მსოფლიო რაგბის ახალგაზრდული ჩემპიონატი მხოლოდ ერთი მოგებით მე-12 ადგილზე დაასრულეს.

დასკვნით მატჩში ჩვენი გუნდი ფიჯის ქუთაისში, „აია არენაზე“ შეხვდა და პირველსავე წუთზე გაშვებული ლელოთი მდევრის როლში აღმოჩნდა. ამას ქართველთა გააქტიურება მოყვა და რამდენიმე სალელოვე შანსი გვქონდა, მაგრამ ვერ ვისარგებლეთ და 25-ე წუთზე მეორე ლელო მივიღეთ. ტაიმის ბოლოს წყნარი ოკეანის წარმომადგენლებმა მოლიით ერთხელაც შეგვიტიეს და ლელოს შემდეგ 17:0 დაწინაურდნენ.

მეორე ტაიმი უკეთ დავიწყეთ და მიხეილ შიოშვილის ლელოთი ჩამორჩენა შევამცირეთ, თუმცა ფიჯიმ ტაიმის შუაში ორი შანსი მიიღო, ორივეჯერ ჯარიმა გაიტანა და მნიშვნელოვანი უპირატესობა შეინარჩუნა. ამ სიტუაციაში ლეონიდე სალდაძის 70-ე წუთზე გატანილი ლელო ერთგვარ ნუგეშად იქცა, თუმცა მალევე ლელო აქეთაც მივიღეთ. გარდასახვა ზუსტი იყო და საბოლოოდ 10:30 დავმარცხდით.

ფინალში სამხრეთ აფრიკამ საფრანგეთი ბოლო წუთებზე გატეხა — 16:5 და ტიტული შეინარჩუნა.

ერაყის მოქალაქემ **მუჰამედ იას აჰმედ ლუპაიბისმა** დაკარგა მისი კუთვნილი ერაყის მოქალაქის პასპორტი, რომელსაც დღემდე ეძებს. პასპორტის ნომერია: **A6485911**

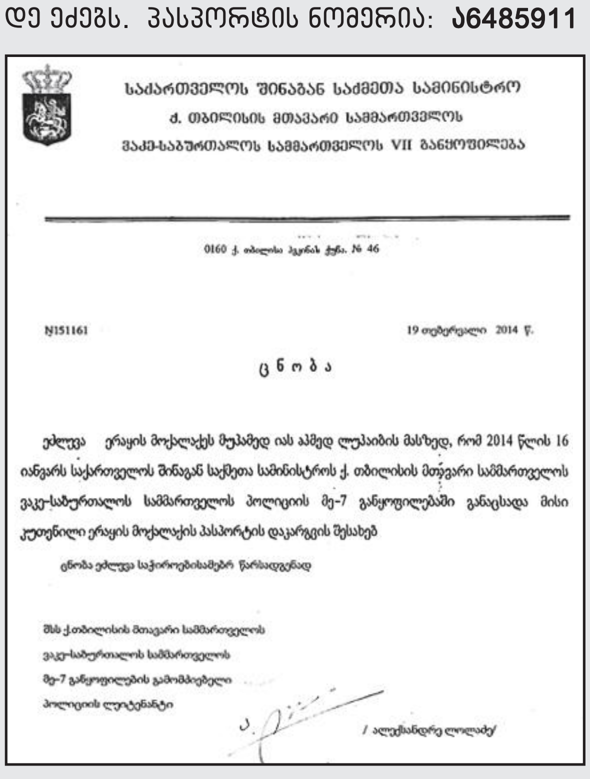

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო
ქ. თბილისის მთავარი სამმართველოს
ვაკე-საბურთალოს სამმართველოს VII განყოფილება

0160 ქ. თბილისი პეკინის ქუჩა. № 46

№151161 — 19 თებერვალი 2014 წ.

ც ნ ო ბ ა

ეძლევა ერაყის მოქალაქეს მუპამედ იას აპმედ ლუპაიბის მასზედ, რომ 2014 წლის 16 იანვარს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქ. თბილისის მთავარი სამმართველოს ვაკე-საბურთალოს სამმართველოს პოლიციის მე-7 განყოფილებაში განაცხადა მისი კუთვნილი ერაყის მოქალაქის პასპორტის დაკარგვის შესახებ

ცნობა ეძლევა საჭიროებისამებრ წარსადგენად

შსს ქ.თბილისის მთავარი სამმართველოს
ვაკე-საბურთალოს სამმართველოს
მე-7 განყოფილების გამომძიებელი
პოლიციის ლეიტენანტი

/ ალექსანდრე ლოლაძე/

საჯარო შეტყობინება აუქციონის დანიშვნის შესახებ

წინამდებარე შეტყობინებით, შპს „ემჯი ჰოლდინგი“ როგორც საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 302-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული სპეციალისტი, ამ შეტყობინებაში მითითებულ კრედიტორს, სარეალიზაციო უძრავი ქონების მესაკუთრეს, მოვალეს და ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს ატყობინებს, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 306-306¹6 მუხლების საფუძველზე, კრედიტორ ს/ს „ლიბერთი ბანკის“ განცხადების საფუძველზე ატარებს მეორე აუქციონს მარიამ ბადალოვის საკუთრებაში არსებულ იპოთეკით დატვირთულ უძრავ ქონებაზე.

აუქციონი ტარდება შემდეგი პირობებით:

1. უძრავი ნივთის მესაკუთრე: მარიამ ბადალოვი (პ/ნ 57001016607), გორის რაიონი, სოფელი ოთარშენი

2. უძრავი ნივთის ადგილმდებარეობა და მოკლე აღწერა: გორის რაიონი, სოფელ ვარიანში მდებარე სასოფლო - სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი დაზუსტებული ფართობით 3506 კვ.მ (საკადასტრო კოდი: 66.43.05.000.022)

3. უძრავი ნივთის სამართლებრივი მდგომარეობა: უძრავი ნივთი არ არის დატვირთული გარდამავალი სანივთო ვალდებულებებით.

4. უძრავი ნივთის საწყისი ფასი: 12387.94 ლარი.

5. აუქციონის დაწყების თარიღი: 2026 წლის 20 ივლისი, 12:00 საათი.

6. აუქციონის დასრულების თარიღი: 2026 წლის 7 აგვისტო, 14:00 საათი.

7. აუქციონის ჩატარების ფორმა და მონაცემები: ელექტრონული აუქციონი ინტერნეტ მისამართზე **www.eauction.ge** (განაცხადის **N71271HZP130023126**; აუქციონის ნომერი: 71271; ლოტის ნომერი: 1300231)

8. მოვალე: ქრისტინე ბადალოვი (პ/ნ 57001006144), გორის რაიონი, სოფელი ოთარშენი;
ბონდო ბადალოვი (პ/ნ 59001013277), გორის რაიონი, სოფელი ვარიანი;
მარიამ ბადალოვი (პ/ნ 57001016607), გორის რაიონი, სოფელი ოთარშენი.

9. აუქციონის გამომცხადებელი სპეციალისტის სახელწოდება და მისამართი: შპს „ემჯი ჰოლდინგი“(ს/კ 204572284), მისამართი: ქ. თბილისი, შარტავას ქ. N40, სართული 11.

10. აუქციონის პირობები:

10.1 აუქციონში მონაწილეობის მიღების უფლება აქვს ნებისმიერ პირს, მათ შორის, კრედიტორს, მოვალეს და მესაკუთრეს;

10.2 მესაკუთრეს ან ნებისმიერ პირს მესაკუთრესთან შეთანხმებით ან/და მესამე პირს, რომლის უფლებაც შეიძლება შეილახოს აუქციონის შედეგად, უფლება აქვს, აუქციონის ჩატარებამდე მოთხოვნის დაკმაყოფილებით თავიდან აიცილოს აუქციონი;

10.3 აუქციონში მონაწილეობის მსურველმა, აუქციონის დაწყებამდე უნდა წარმოადგინოს საბანკო გარანტია უძრავი ნივთის საწყისი ფასის 10%-ის ოდენობით, რომელიც უნდა უზრუნველყოფდეს აუქციონში გამარჯვების შემთხვევაში თანხის სრულად გადახდას. საბანკო გარანტიის ბენეფიციარი უნდა იყოს კრედიტორი ს/ს „ლიბერთი ბანკი“

10.4 აუქციონში გამარჯვებული პირი ვალდებულია, ქონების შეძენიდან 7 დღის ვადაში სრულად გადაიხადოს უძრავი ნივთის ღირებულება, რომელიც უნდა შეიტანოს შპს „ემჯი ჰოლდინგის“ საბანკო ანგარიშზე (სს „თიბისი ბანკი“, ანგარიშის ნომერი **GE17TB1188736020100003**). წინააღმდეგ შემთხვევაში აუქციონის შედეგები გაუქმდება და ჩატარდება ხელახალი აუქციონი. აუქციონში გამარჯვებულ პირს ქონებაზე საკუთრების უფლება წარმოეშობა ფასის სრულად გადახდის შემდეგ.

10.5 აუქციონი გაუქმდება, თუ აუქციონის შესახებ განცხადების შემტანი კრედიტორი უკან გაიტანს მას.

10.6 აუქციონი შეწყდება, თუ აუქციონის ჩატარებამდე მოვალე ან მესამე პირი, რომელიც უფლებამოსილია, დააკმაყოფილოს კრედიტორი, გადაიხდის მის დასაკმაყოფილებლად და ყველა სხვა ხარჯის დასაფარავად საჭირო თანხას.

10.7 ნებისმიერ პირს, ვისაც გააჩნია უფლებები სარეალიზაციო უძრავ ქონებაზე, ვალდებულია ამ უფლებათა დამადასტურებელი მტკიცებულებები წარმოადგინოს 2026 წლის 7 აგვისტოს 10:00 საათამდე.

ქუთაისში, ჭავჭავაძის გამზირზე სავაჭრო ჯიხურები დაიწვა... თუ დაწვეს?

ქუთაისში, ჭავჭავაძის გამზირზე სავაჭრო ჯიხურები დაიწვა. დაზარალებულების თქმით, დამწვარია 13 ჯიხური, პროდუქცია კი 100%-ით განადგურებულია.

როგორც ისინი „ინფო იმერეთთან“აცხადებენ, ცეცხლი გამთენიას გაჩნდა. **„ღამის 4-ის წუთები იყო, როცა ხანძრის შესახებ გავიგეთ, როდესაც ადგილზე მოვედით, ცეცხლში იყო ყველაფერი გახვეული, დამწვარი და განადგურებულია 100% პროდუქცია, 13 ჯიხურია დამწვარი, დაზღვევა არ გვაქვს, არ ვიცი რა გვეშველება“,** – აცხადებს ერთ-ერთი დაზარალებული. ხანძრის გამომწვევი მიზეზები ჯერჯერობით უცნობია!

თაღლითი გამომძალველი 9 წლით „დაისვენებს“...

შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის საგამოძიებო მთავარი სამმართველოს თაღლითობის წინააღმდეგ ბრძოლის სამმართველოს და დეტექტივების მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა დიდი ოდენობით თანხის თაღლითურად დაუფლების ბრალდებით ერთი პირი დააკავეს.

„გამოძიებით დადგინდა, რომ დაკავებული პირი დაზარალებულს გარდაცვლილი მეუღლის საფლავის მოპირკეთებას დაჰპირდა. ბრალდებულმა დიდი ოდენობით თანხის მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლების მიზნით დაზარალებულს 10 300 ლარი გამოართვა, თუმცა დაპირებული სამუშაოები არ შეუსრულებია.

სამართალდამცველებმა ჩატარებული ოპერატიული ღონისძიებებისა და საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად მამაკაცი, მოსამართლის განჩინების საფუძველზე, ბრალდებულის სახით დააკავეს. გამოძიება სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლის მე-3 ნაწილით მიმდინარეობს, რაც 9 წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს“, – აღნიშნულია შსს-ს ინფორმაციაში.

დავით ხორგუაშვილი ამერიკაში დააკავეს!

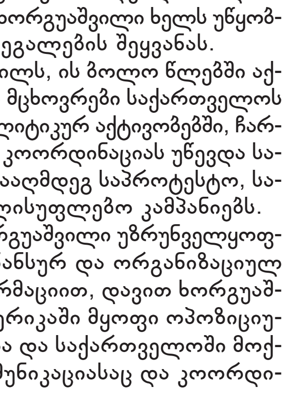

შეერთებული შტატების საემიგრაციო და საბაჟო აღსრულების სამსახურმა საქართველოს მოქალაქე, ყოფილი სამხედრო მოსამსახურე დავით ხორგუაშვილი დააკავა.

საქმე ეხება ამერიკის საემიგრაციო კანონმდებლობის დარღვევას, არსებული ინფორმაციით ხორგუაშვილი ხელს უწყობდა შეერთებულ შტატებში არალეგალების შეყვანას.

რაც შეეხება დავით ხორგუაშვილს, ის ბოლო წლებში აქტიურად იყო ჩართული ამერიკაში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეების ოპოზიციურ და პოლიტიკურ აქტივობებში, ჩართვის პროცესში; ორგანიზებას და კოორდინაციას უწევდა საქართველოს ხელისუფლების წინააღმდეგ საპროტესტო, საინფორმაციო და სხვა ანტისახელისუფლებო კამპანიებს.

არსებული ინფორმაციით, ხორგუაშვილი უზრუნველყოფდა ცალკეული აქტივობების ფინანსურ და ორგანიზაციულ მხარდაჭერას. „ქრონიკის“ ინფორმაციით, დავით ხორგუაშვილი კოორდინაციას უწევდა ამერიკაში მყოფი ოპოზიციურად განწყობილი მოქალაქეებისა და საქართველოში მოქმედი ოპოზიციური ჯგუფების კომუნიკაციასაც და კოორდინირებულ მოქმედებას.

ოჯახის წევრის განზრახ მკვლელობის ფაქტი ცხელ კვალზე გაიხსნა

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის პოლიციის დეპარტამენტის თანამშრომლებმა, დამამძიმებელ გარემოებაში ოჯახის წევრის მიმართ ჩადენილი განზრახ მკვლელობის ბრალდებით ერთი პირი დააკავეს, – ინფორმაციას საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო ავრცელებს. უწყების ცნობით, გამოძიებით დადგინდა, რომ ბრალდებულმა ყოფით ნიადაგზე მომხდარი დაპირისპირებისას, ცივი იარაღის გამოყენებით სასიკვდილო ჭრილობები მიაყენა მამას და შემთხვევის ადგილიდან მიიმალა.

სამართალდამცველებმა ბრალდებული დანაშაულის ჩადენიდან რამდენიმე საათში, სარფის სასაზღვრო გამშვები პუნქტის ტერიტორიაზე იმ დროს დააკავეს, როდესაც იგი ქვეყნის დატოვებას ცდილობდა. გამოძიება 20 წლამდე ან უვადო თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს, – წერია ინფორმაციაში.

დაკავებულია ფსიქოტროპული ნივთიერების შემომტანი უცხო ქვეყნის მოქალაქე

შინაგან საქმეთა სამინისტროს მცხეთა-მთიანეთის პოლიციის დეპარტამენტის ყაზბეგის რაიონული სამმართველოსა და ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის საბაჟო დეპარტამენტის თანამშრომლებმა, დიდი ოდენობით ფსიქოტროპული ნივთიერების საქართველოში უკანონოდ შემოტანის ბრალდებით, უცხო ქვეყნის მოქალაქე დააკავეს.

სამართალდამცველებმა საბაჟო გამშვები პუნქტ „ყაზბეგის“ ტერიტორიაზე, ბრალდებულის პირადი და ბარგის შემოწმებისას, ფსიქოტროპული ნივთიერება „პრეგაბალინის“ შემცველი 84 კაფსულა ნივთმტკიცებად ამოიღეს. გამოძიება 5 წლამდე ვადით თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

136 მსხვერპლი ბავშვი და მილიონობით ფაილი

ავსტრალიაში ერთ-ერთი მასშტაბური გამოძიება გრძელდება – 35 წლის საბავშვო დაწესებულების ყოფილ თანამშრომელს ჰემიშ ტეიტს, ბავშვებზე ძალადობასთან დაკავშირებული 329 ბრალდება აქვს წარდგენილი. გამოძიების ინფორმაციით, საქმეში ამ დროისთვის 136 სავარაუდო მსხვერპლია იდენტიფიცირებული, კიდევ 22 პირის ვინაობის დადგენა კი გრძელდება.

The Guardian-ის ინფორმაციით, გამოძიება 2009-2025 წლებს მოიცავს. ბრალდებულის საქმიანობა სხვადასხვა საგანმანათლებლო და ბავშვთა მოვლის დაწესებულებას უკავშირდება. პოლიციამ სპეციალური გამოძიება დაიწყო, რომლის ფარგლებშიც იმ დაწესებულებების სია გამოქვეყნდა, სადაც მამაკაცი წლების განმავლობაში მუშაობდა ან იმყოფებოდა. გამოძიების ცნობით, 35 წლის მამაკაცი 2025 წლის ივლისში დააკავეს. მის სახლში ჩატარებული ჩხრეკისას სამართალდამცველებმა ელექტრონული მოწყობილობები ამოიღეს, რომლებშიც, გავრცელებული ინფორმაციით, დაახლოებით 2.5 მილიონი ფაილი აღმოჩნდა. მასალების შესწავლა და სავარაუდო მსხვერპლთა იდენტიფიცირება ამ დრომდე გრძელდება.

ინტერნეტმომხმარებლის შესახებ, რომელიც, სავარაუდოდ, ბავშვებზე ძალადობის ამსახველ ფაილს ავრცელებდა, პოლიციამ ონლაინაქტივობა ბრალდებულს დაუკავშირა და 2025 წლის ივნისში სიდნეის ჩრდილო-დასავლეთით მდებარე მის საცხოვრებელ სახლში ჩხრეკა ჩაატარა.

საქმის მასშტაბების გამო პოლიციამ გამოაქვეყნა იმ 55 საგანმანათლებლო და ბავშვთა მოვლის დაწესებულების სია, სადაც ტეიტი 2009-2025 წლებში მუშაობდა ან იმყოფებოდა. სამართალდამცველები ხაზგასმით აღნიშნავენ, რომ სიაში დაწესებულების არსებობა ავტომატურად არ ნიშნავს, რომ იქ დანაშაული მოხდა. ავსტრალიის ფედერალური პოლიცია გამოძიებას აგრძელებს და საზოგადოებას მოუწოდებს, ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ინფორმაცია სამართალდამცველებს მიაწოდონ. პოლიციის წარმომადგენელთა განცხადებით, სავარაუდო მსხვერპლთა იდენტიფიცირების პროცესი ჯერ დასრულებული არ არის. ჰემიშ ტეიტი ამჟამად პატიმრობაში რჩება. მის წინააღმდეგ წარდგენილ ბრალდებებზე საბოლოო გადაწყვეტილება სასამართლოს ჯერ არ მიუღია.

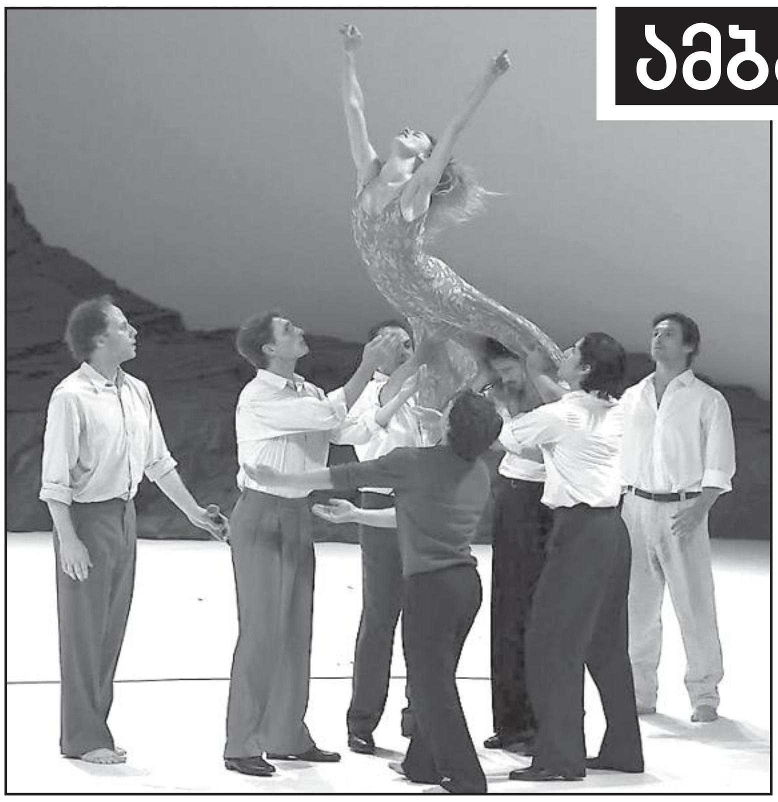

„მაზურკა ფოგო“ ოპერისა და ბალეტის თეატრში

თბილისის საერთაშორისო საბალეტო ფესტივალის ფარგლებში, ოპერისა და ბალეტის თეატრში, პინა ბაუშის ვუპერტალის ცეკვის თეატრმა თანამედროვე ხელოვნების შედევრი, საკულტო დადგმა □□მაზურკა ფოგო“ წარმოადგინა.

სპექტაკლს კულტურის მინისტრი **თინათინ რუხაძე** პირველ მოადგილესთან, **მაკა გურგენიძესთან** ერთად დაესწრო.

□მულოცავ თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრს 2026 წლის საერთაშორისო საბალეტო ფესტივალის წარმატებას. სასიხარულოა, რომ ფესტივალმა მსოფლიო დონის ვარსკვლავები და ქართველი საბალეტო არტისტები კიდევ ერთხელ გააერთიანა. ფესტივალს სახელგანთქმული პინა ბაუშის დასი დახურავს. ასეთი ღონისძიებები აძლიერებს თბილისის, როგორც კულტურული ცენტრის მნიშვნელობას და კიდევ უფრო ზრდის საქართველოს მიმართ საერთაშორისო ინტერესს“, □ განაცხადა **თინათინ რუხაძემ.**

სპექტაკლის დასრულების შემდეგ, საქართველოს კულტურის მინისტრმა პინა ბაუშის ვუპერტალის ცეკვის თეატრის სამხატვრო და აღმასრულებელ დირექტორს, **დანიელ ზიკჰაუსს,** სპექტაკლის წარმატებით ჩატარება მიულოცა და სამომავლო თანამშრომლობის მზადყოფნა დაუდასტურა. მაზურკა ფოგოს“ რეჟისურა და ქორეოგრაფია თავად ლეგენდარულ პინა ბაუშს ეკუთვნის. **წარმოდგენა 1998 წლის ლისაბონის მსოფლიო გამოფენის (EXPO 98) და ლისაბონის გოეთეს ინსტიტუტის თანამშრომლობის ფარგლებში შეიქმნა. დადგმის სცენოგრაფიაზე პიტერ პაბსტმა იზრუნა, კოსტიუმების მხატვრობა მარიონ ციტოს ეკუთვნის, ხოლო მუსიკალურ გაფორმებაზე ანდრეას აიზენშნაიდერმა და მათიას ბურკერტმა იმუშავეს.**

ლაზი მხატვრისა და პოეტის ხასან ჰელიმიშის მემორიალური გამოფენა გაიხსნა

აჭარის ხელოვნების მუზეუმში თვითნასწავლი ლაზი მხატვრისა და პოეტის ხასან ჰელიმიშის მემორიალური გამოფენა გაიხსნა და ის ხელოვანის გარდაცვალებიდან 50 წლისთავს ეძღვნება.

დამთვალიერებელს სარფის ლაზურ ეთნოგრაფიულ მუზეუმში დაცული ნამუშევრების ნახვა 24 ივლისის ჩათვლით შეუძლია. წარმოდგენილი ფერწერული ტილოები უმეტესად ზღვის თემატიკას ასახავს.

ჩინეთის შანსის მუზეუმის საერთაშორისო გამოფენა საქართველოში

20 ივლისიდან სიმონ ჯანაშიას სახელობის საქართველოს მუზეუმი უმასპინძლებს მასშტაბურ საერთაშორისო გამოფენას □ყვითელი მდინარიდან კავკასიამდე: ჩინეთის შანსის პროვინციის ბრინჯაოს კულტურის საგანძური□ რომელიც ქართველ დამთვალიერებელს უძველესი ჩინური ცივილიზაციის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან კულტურულ მემკვიდრეობას გააცნობს.

გამოფენა საქართველოს ეროვნული მუზეუმის, ჩინეთის შანსის მუზეუმისა (Shanxi Museum) და ასოციაციის □სარტყელი და გზა კულტურული განვითარებისათვის□თანამშრომლობით იმართება და წარმოადგენს ორ ქვეყანას შორის მრავალწლიანი კულტურული თანამშრომლობის მნიშვნელოვან გაგრძელებას.

ექსპოზიციაზე წარმოდგენილი იქნება 36 უნიკალური ბრინჯაოს ექსპონატი, რომლებიც მოიცავს პერიოდს შანგისა და ჭოუს დინასტიებიდან ცინისა და ხანის ეპოქებამდე (ძვ. წ. XVI საუკუნიდან ახ. წ. III საუკუნემდე).

შანსის პროვინცია, რომელიც ისტორიულად ცნობილია, როგორც ხეტუნგი, მდებარეობს ყვითელი მდინარის (ხუანხე) შუა დინებაზე და ითვლება ჩინური ცივილიზაციის ერთ-ერთ უმთავრეს აკვნად. სწორედ ამ რეგიონში განვითარდა ბრინჯაოს წარმოების უძველესი ტრადიცია, რომელმაც მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ისტორიაში განსაკუთრებული ადგილი დაიკავა. გამოფენის ოფიციალური გახსნის ცერემონია გაიმართება 20 ივლისს, 16:00 საათზე, სიმონ ჯანაშიას სახელობის საქართველოს მუზეუმში. 21 ივლისიდან კი სამი თვის განმავლობაში ვიზიტორებს შესაძლებლობა ექნებათ არამხოლოდ დაათვალიერონ უნიკალური ექსპოზიცია, არამედ მონაწილეობა მიიღონ გამოფენის ფარგლებში დაგეგმილ საჯარო ლექციებსა და სპეციალურ საგანმანათლებლო პროგრამებში, რომლებიც სასკოლო ასაკის ბავშვებისთვისაც იქნება განკუთვნილი.

მეცნიერებმა სამყაროს ასაკი კიდევ ერთხელ დააზუსტეს

ასტრონომთა საერთაშორისო ჯგუფმა სამყაროს მინიმალური ასაკი დაადგინა, რისთვისაც ირმის ნახტომის უძველესი ვარსკვლავები გააანალიზეს. შედეგებმა დაადასტურა აქამდე არსებული შეფასება – 13,8 მილიარდი წელი, რაც სტანდარტულ კოსმოლოგიურ მოდელთან სრულ შესაბამისობაშია.

კვლევა პორტსმუთის უნივერსიტეტის სპეციალისტების ხელმძღვანელობით ჩატარდა. სამყაროს ასაკის დამოუკიდებლად შესაფასებლად მეცნიერებმა უძველესი ვარსკვლავები გამოიყენეს, როგორც ერთგვარი კოსმოსური □ნამარხები□ რომელთა საშუალებითაც კოსმოსის ადრეული ისტორიის აღდგენაა შესაძლებელი.

ნაშრომის ავტორებმა შეაგროვეს მონაცემები 247 000 სუბგიგანტის შესახებ – ესაა ვარსკვლავები, რომლებმაც თავიანთი ევოლუციის ძირითადი ეტაპი უკვე დაასრულეს. მონაცემების დაკალიბრებისა და ხარისხის შემოწმების შემდეგ, საბოლოო შერჩევაში 155 600 ობიექტი შევიდა.

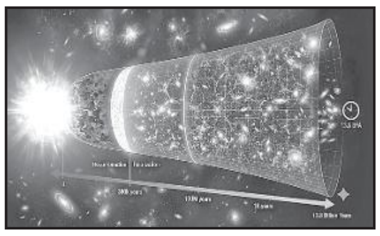

გამოთვლებმა აჩვენა, რომ ყველაზე ძველი შესწავლილი ვარსკვლავის ასაკი დაახლოებით 13,73 მილიარდ წელს შეადგენს. ამ მაჩვენებელს მეცნიერებმა დაახლოებით 200 მილიონი წელი დაუმატეს, რაც, თანამედროვე წარმოდგენებით, დიდი აფეთქების შემდეგ პირველი ვარსკვლავების გაჩენას დასჭირდა. შედეგი სამყაროს საყოველთაოდ აღიარებულ ასაკს – დაახლოებით 13,8 მილიარდ წელს დაემთხვა.

თბილისის ქალთა გუნდი ონის კულტურის სახლში

ონის კულტურის სახლში თბილისის ქალთა გუნდის სოლო კონცერტი გაიმართა. ღონისძიება ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების 1700 წლისთავს მიეძღვნა.

ღონისძიებას ადგილობრივი ხელისუფლების წევრები ესწრებოდნენ.

საქართველოს რესპუბლიკა

გამომცემელი და
მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქოგულია
(599-36-00-35)

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაკიძე
(597-22-07-04)

შემოქმედებითი ჯგუფი:
ალეკო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი.

პიარისა და
მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქოგულია
(577-77-27-17)

ტექნიკური რედაქტორი:
კახა ქორიძე.

სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მაია იორამაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

გაზეთის განახლებული
ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი.

მისამართი:
თბილისი,
აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმოტანილ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„ტორში“
ზიგზაგის ქუჩა N6
uac(უაკ)070.4(479.22)
C–323
2 009882 689431

რეკლამისთვის დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნებისმიერი თანხა ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG0000000538329790

მომდევნო ნომერი გამოვა ხუთშაბათს, 23 ივლისს